

312273 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212

Telephone 2544.

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ జూన్ నెల 25-వ తేది మంగళ వారము { సంచిక ౭౦
Vol 17 } శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర శ్రేష్ఠమాస బహుళ తృతీయ { No 70

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారబోలును.
బొట్ట బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చిటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు
ప్రతియింట ముఖ్యముగా ను: ఉదగినది.

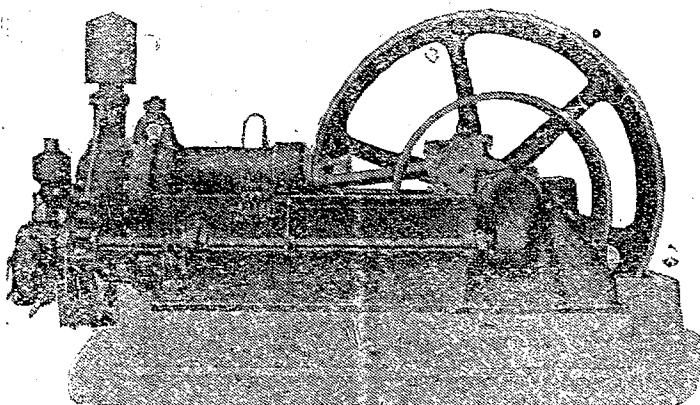
అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు
తేక

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

“రాబ్బన్”

కోల్డు
స్టాండింగ్

క్రాడా
యిలు
యింజను

బలముగల న్యూట్రైపు యింజను. నిమగ్నములోపల (వేడిచేయనవసరము లేకుండగ నే) స్టాండింగును. క్రాడాయి
లు బహుశక్తు-వగాకాలును. ఎంతకాలమైనను ఆరుగడల, పిరుగునల, మరమ్మత్తులు లేక పృష్టికరముగాపనిచేయును.
పదిమొదలు 60 హార్సపవరకు యింజనులు స్టాంబులోయుండును. స్పేర్ సామానులు రెడీ స్టాంబులో దొరకును.
మరిన్ని. (1) “రాబ్బన్” రెండుచక్రముల కోల్డుస్టాండింగ్ యింజనులు (2) సెమీడీజల్ యింజనులు అవుటరు బేరింగ్
గు ట్రైపున్నూ డబుల్ స్ట్రోక్ ట్రైపున్నూ (3) గాస్ యింజనులన్నూ దొరకును. భరలకున్నూ, కేట్రాగునకున్నూ వ్రాయుదు.
నిజమైన హార్సపవరకొరకు మేకరలపర్చి ఫీకెట్టువడగుదు. మెద్రాసులో అచ్చువేయించు బొమ్మల
కాకితములు నమ్మచుదు. ఏజెంట్లు:—

లండన్ ప్రేడింగుకంపెనీ

హెడ్డాఫీసు; బెజవాడ, (ఇండియా)

మెద్రాసు ఆఫీసు; 7, సెకండులైనుబీచి, మదరాసు.

మూత్రకోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పక నిజమగా కుదురును

9 మొదలు 12 టాప్లన్న ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల సాఫల్యము, యితర దుకాణములయి విక్రయమునకు దొరకును.

ప్రాప్తికొను కావలసినవారు ఈ దిగువ విభాగమునకు వ్రాయవలెను.

To be had of all Chemists, C. T. HARI 145, Broadway, Madras.

వ్యాధి వీడితులకు వరప్రసాదముగు కిమందులను

జ్ఞాపక ముంచుకొనుదు,

స్టాక్స్ ఆంటి మలేరియల్

కెండి జ్వరమాత్రలు
జ్వరములకు నొప్పుల కుపయోగించును. కేర్లకయిన
జ్వరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల నీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టాక్స్ త్తయదగ్గు నివారిణి

నెంటునే నివారింప గలదు. నీసా 1-కి రు 1-0-0

స్టాక్స్ కక్కువా దగ్గు నివారిణి

పసి పిల్లలకు మిక్కిలి ఉపయోగము. నీసా 1-కి రు 1-0-0

G. S. STEERS,

21, Errabalu Chetty St., G. T. Madras

కీర్తి కేసులైన రావుబహద్దూరు కందుకూరి

వీరేశలింగం పంతులుగారి

గ్రంథములు

ప్రమాదనములు, నాటకములు, భాషాంతరీకృత నాటక
ములు, వచనప్రబంధములు, పద్యకావ్యములు, స్త్రీలకుపయో
గించు కథలు, పుస్తకములు, ఉపన్యాసములు, జీవచరిత్రలు,
సాహిత్యగ్రంథములు, పూర్వాంధ్రకవులు, శాస్త్రము మొద
లగునవి గలవు. క్యాటలాగునకు వ్రాసిన పంపబడును.

జయంతి గంగన్నగారు, బి. ఏ. యల్. టి.,

హెడ్డాఫీసు, వీరేశలింగం హైస్కూలు, రాజమండ్రి.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 నెల జూన్ 25 వ తేదీ మంగళవారము

4. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలిది ,, ప 42 కలవిరు	18 0 0	18 8 0
నెల్లూరిది ,, డిటో	18 8 0	14 6 0
ధిల్లి ,, డిటో	15 8 0	17 0 0
తాగులు త. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
నవ్వులు ,,	21 0 0	24 0 0

5. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	17 0 0
నెలలు ,, డిటో	16 8 0	18 0 0
పెసలు ,, డిటో	16 8 0	17 8 0
మినుములు ,, డిటో	17 8 0	18 0 0
ఉలవలు ,, ర 195	9 8	10 0 0

6. నూనెవస్తువులు

శుక్లముకా బా 1-కి		
నెయ్యి బా 1-కి		
తేరు నెలగపప్పు బా 1-కి	46 0 0	47-00
తేరు నెలగపప్పు గానుగ బా 1-కి ర 104 మిమకానానె 48		
అముదము బా 1-కి	98 0 0	100 0 0

7. చిల్లరవస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	100 0 0	105 0 0
కూరపసుపు ,,	55 0 0	65 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) బా 1-కి	91 0 0	94 0 0
దనియాలు ,, బా 1-కి	42 0 0	49 0 0
గుంటూరుపాయకట్ట నీలిమందు మణుగు 1-కి ర 40 50		
బెల్లము బా 1-కి	28 8 0	49 0 0
అప్పాచక్కెర బస్తా 1-కి	26 0 0	26 4 0
చింతపండు బా 1-కి	85 0 0	50 0 0

8. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	88 0 0	84 0 0
చదరం ,,	27 0 0	84 0 0
రవుండు ,,	82 8 0	85 0 0

9. నూలు

నెం 20 బెన్ని సింహంయూటె	రు	7 15 0
నెం 6 ,, కటూరి	రు	5 0 0
నెం 24 ,, లాకి	రు	5 10 0
నెం 40 జమ్మరు 10 పా	రు	11 0 0
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి	రు	7 8 0
నెం 40 రాడి	రు	10 1 0
నెం 4 బెన్ని ముడిదు	రు	4 12 8

10. లోహములు

కండి 100 కులం 1-కి	రు	57 0 0 రు 60 0 0
బంగారుకులం 1-కి	రు	21 0 0 21 2 0
చవరను 1-కి	రు	18 10 6
ఇత్తడి బా 1-కి	రు	250 4 0
రాగ బా 1-కి	రు	282

11. రంగులు

అతిమెలు స్పిట్టరులాండు అలిజరయిక్ సింహంయూటె

నెం 1-కి ర 200 0 0 47

నీలిగం 1 కి	
14	
28 రంగులు	1
56 రంగులు	1
1 అందరు	1

పరకలు పాస్తుస్కాల్ లెట్ అనగ (బుద్ధి రెడ్డు)

కాంగో 8 0

మద 4 0

10-వ కమ్యూనికేషన్ల సభ

(తెలంగాణ) తీర్మానములు

1. (అ) భారతదేశసంఘసంస్కరణమునకై కృషిసర్వీ, ప్రజాసేవయందు తమజీవితముల ధారపోసిన కీర్తిశేఖ లన నాయకులైన లాలా లజపతిరాయి, శ్రీరాజారామరాయణం గార్ల అకాలపరణమునకు;

(ఆ) కమ్యూనికేషన్లసభసభాపకులైన, మహాజనసంఘము నకును, సభలకును ఆధ్యక్షులైన కమ్యూనికేషన్లసభసభాపకులైన తమ కీర్తిని ధారపోసిన కీర్తిశేఖ లన శ్రీరాజారామరాయణం గార్ల అంకి నీడు ప్రసాద్ బహద్రరు జహిందారు వారు, రావుబహద్రరు కోవెలగూడి గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరి, పర్యవేని నుల్లికా య్యమచౌదరి గార్ల అకాలపరణమునకు;

(ఇ) కమ్యూనికేషన్లసభసభాపకులైన, పురోభివృద్ధికిని పాటుబడిన సంస్కారశీయులైన కె. శౌరింజులు నాయుడు గారి అకాలపరణమునకు;

ఈ కమ్యూనికేషన్లసభసభాపకులైన, అఖిలభారత సారీ జాతీయమున కీర్తి తెచ్చిన మంగంటి అన్నపూర్ణాదేవి గారి అకాలపరణమునకు యీ మహాజనసభవారు చింతించును, వారి మిలువలను తమ సామర్థ్యంతో తెలియజేయుచు, వారి ఆర్జునులకు కాంతి నొసగి ఈ సభవారు భగవంతుని ప్రార్థించు చున్నారు.

2. కీర్తిశేఖులను కోవెలగూడి గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరిగారి స్మరణార్థము కమ్యూనికేషన్లసభ సరికొద్దనపూర్వకముగా న్రాయించుటకు, మహాజనసంఘమునకు పదునేడువేల రూపాయలు పెట్టుబడిపెట్టి, కార్యభారమును వహించుటకు సిద్ధముగానున్న శ్రీయుత జాగర్ల మూడి కుప్పుస్వామిచౌదరిగారి నభినందించుచు, సభరకార్యమును ఆచరికాలములో పూర్తి చేయుటకును, సాధనసంపత్తిని సంపాదించుటకును, చరిత్ర కారులను పోషించుటకును, గ్రంథవిక్రయమునల్ల గాని తదితర మార్గములపల్ల గాని పెట్టుబడి మొత్తమును తీర్చుటకును ఈ క్రింది ఉపసంఘమువారికి అధికార మీయబడినది.

1. జాగర్లమూడి కుప్పుస్వామి చౌదరి గారు } అధ్యక్షుడు.
2. తిరుపతీని రామస్వామి ,, ,, } గుంటూరు.
3. గూడవల్లి రామబ్రహ్మం ,, ,, } బెజవాడ.
4. నూతెక్కి రామకేశవయ్య ,, ,, } బందరు.
5. కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామయ్య ,, ,, } ఈడ్చుగల్లు.
6. పర్యవేని చినకామయ్య ,, ,, } చిత్తూరు.
7. బొల్లిని మునిస్వామి ,, ,, }
8. పరుచూరు సుందరవరదులు ,, ,, }
9. హనుమర అప్పయ్య చౌదరిగారు-మునిసేపల్లి.
10. కుర్రా గోపాలకృష్ణయ్య-దివి
11. పల్లెంపాటి గోపాలకృష్ణయ్య-నాగపూరు.

12. టి. ఆర్. వెంకటస్వామినాయుడు గారు-సోత్ ఆర్కాటు
13. ఆర్కెపూడి వెంకట్రామచౌదరి గారు-వీరవల్లి.
14. మంగంటి బాపిసోద-వెట్టగోదావరి.
15. తాళ్లూరి గోపాలకృష్ణయ్య-,,

3. ఈ మహాసభతీర్మానములను కార్యరూపమున పెట్టు బుకు, 11-వ కమ్యూనికేషన్లసభ గూడువరకు, యీ దిగువవారు "కార్యనిర్వాహకవర్గము"గ (యింకను సభ్యులను చేర్చుకొను హక్కుతో) యీ మహాజనసభవారిచే యెన్నుకొనబడిరి.

1. బొల్లిని మునిస్వామిచౌదరిగారు-అధ్యక్షులు.
2. కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామయ్యగారు
3. జాగర్ల మూడి కుప్పుస్వామిగారు
4. పర్యవేనిని భూపయ్యగారు
5. అడుసుమల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు
6. పర్యవేని చినకామయ్యగారు
7. గూడవల్లి రామబ్రహ్మంగారు
8. ఆర్కెపూడి రామనాథంగారు
9. వీరవల్లిని బసవయ్యగారు
10. చదలవాడ నాగభూషణంగారు
11. మంగంటి బాపిసోదగారు
12. తాళ్లూరి నారాయణస్వామిగారు
13. టిక్కిని వెంకటరత్నం చౌదరిగారు.
14. పి. ఎస్. గంగానాయుడుగారు
15. ఎస్. రామస్వామినాయుడుగారు.
16. పళ్లెని స్వామినాయుడుగారు-కోయంబత్తూరు.
17. నేలుగోపాలస్వామిగారు-వేలమేడు.
18. పి. వెంకటరంగంగారు-మద్రాసు.
19. కరణం పద్మానాయుడుగారు-నెల్లూరు.
20. బత్తిని పెరుమాళ్ల నాయుడుగారు
21. అవిరినేని కొండప్పగారు
22. ఈడ్చుగంటి రాఘవేంద్రరావుచౌదరిగారు మధ్యపరగణాలు
23. కామూరు శేంకరయ్య నాయుడుగారు-ఉత్తరరాగ్గూడు
24. జె. దొరస్వామిగారు
25. మల్లేపూడి నాయుడు గారు
26. మారిన నరసయ్యగారు
27. నెక్కంటి దొరయ్యగారు
28. పరమారు సుందరవరదులుగారు
29. గడ్డే రంగయ్య నాయుడుగారు
30. ఎస్. రాజగోపాలనాయుడుగారు-నాగపట్నం
31. కోదండవేగస్వామి నాయుడుగారు } సాతూరు.
32. రావిల్ల అప్పాస్వామి ,, }

4. శ్రీమంతులతోడను సంఘాభిమానులతోడను నిండి యున్న కమ్యూనికేషన్లసభ ఇంతవరకును లక్షరూప్యముల నిధి యైన లేనందుకు విచారించుచు, సాధ్యమైనంతవరకు రెండు లక్షలరూప్యములకు తక్కువగాకండ ధనమును సేకరింపవలయు నని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లము మొదటివారని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు నలీనుగా చిక్కును.

మిక్కిలయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంతి ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

మా అభివృద్ధి సూచకమగు అంకెలను పరికింపుడు

జనల్ అమ్యురెస్ సొసైటీ లిమిటెడ్ (అజ్మీరు)

The General Assurance Society Ltd., (Ajmer)

సం.	వ్యాపారము.	పూర్తిమీ.
1926	రు. 27, 80, 500	రు. 19, 25, 500
1927	55, 74, 500	88, 01, 500
1928	80, 56, 500	60, 18, 000

మీ పాలనీ యీ సొసైటీతోడనుచుకొనుడు. వివరములకు వ్రాయుడు.

V. Rama Rao, B. COM. Chief Agent for Gagan & Vizag Dis. Tuni

5. కమ్మబీదవిద్యార్థుల భోజనవస్త్రవేతనాదులను ఉచితముగా నిచ్చి కమ్మబీదవిద్యార్థుల పాటిటి కల్పవృక్షమును మ-రా-రా-త్రీ, వేమలపల్లి చినరామయ్య చౌదరిగారిని యీ సభవారభినందించుచు వారుచేయు సత్కార్యమునకు సంఘీ యులందరు తోడ్పడకొరకు, యిట్టి సంఘము వివరణకాలము అన్నిజిల్లాలలో నేర్పాటు చేయవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

6. 9-వ కమ్మహాజనసభలో తీర్మానించిన ప్రకారము, యీసంఘమునందు పునర్వివాహములు చేసికొనిన దాసరి బాపయ్యదంపతులు, అడ్డుపెట్టి పీరయ్య దంపతులు, అట్టి సంస్కరణమున కంగీకరించిన వారి తిలపంద్రులను, అభినందించుచు, యికముందు సంవత్సరము కమ్మసంఘమునందు బాలవితంతు పునర్వివాహముల ప్రోత్సహింప యీ మహాజనసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

7. శతాబ్దములనుండి వ్యవసాయశ్రుతితోబాటు సైనిక వృత్తి నవలంబించి, సేనానాయకులుగ నుండి రణరంగమున ప్రసిద్ధికెక్కిన కమ్మసంఘములను, సాంఘికపార్శ్వములను కళాకాలములను శిక్షణ పొందుటకు చేర్చుకొనుటకై ప్రభుత్వము వారిని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.

8. కమ్మహాజనసంఘమునకు చేయూత నొసంగి, సదరు సంఘమునందరించిన క్రితీకేసులను రాజబహద్దర్ కోవలమాడి గోపాలకృష్ణయ్యచౌదరిగారి శిలావిగ్రహమున గండికోట భవనమునందుంచుటకు యీసభవారు కోరుచున్నారు.

9. కమ్మనాటి పతాక మవసరమని యీసభవారు గమనించి, శ్రీయుత శ్రీపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారిచే యీ సభాప్రారంభమున యెత్తబడిన పతాకమును ప్రతికమ్మకులలో ద్వైపుడు జాతికమ్మముగ నుంచుకొనవలసినదని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

10. కమ్మసంఘాభివృద్ధికి పాటుపడుట కొక ప్రతికను సాపించవలయు ననియు, నాప్రతిక నొక లిమిటేడ్ కంపెనీ అధ్యక్షులముక్తింద నుంచవలయుననియు నీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

11. కమ్మసంఘములోని బీదరయితలు, తమకుండియున్న స్వల్పసామగ్రిలను జీవనము జరుగక, యితరప్రదేశములలో తమభూమిలను వ్యాప్తము చేసికొనుటకు మనపోపు సందర్భములలో, ఆయా ప్రదేశముల పరిస్థితుల స్వయముగా తెలిసికొనజాలక బాల చిక్కుపడుచున్నారు. గాన, యీమహాసభవారు ఒక విచారణ కమిటీని ఏర్పాటుచేసి, వలసపోవు బీదరైతులకు గల హా నిచ్చుటకు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

12. యుక్తవయస్కులకే వివాహములు, సల్పనూత్రము నీసభవారంగీకరించుచు, యిందుపై భారతకాన సభయందు చర్చింపబడుచున్న శ్రీహరిసింగగౌరు, హరజిలాస కారదా గార్ల సంస్కరణవిల్లు చట్టములుగా చేయవలసినదని యీసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

13. కృష్ణా, గుంటూరు, ఉభయగోదావరి జిల్లాలందు ఖదరు నిధికిగాను గాంధీమహాత్మున కొసంగబడిన ధనములో మూడువంతులు కమ్మవారే యిచ్చినందులకు సంతసించుచు, ఈవిషయ మై మహాత్మునకుక పరుచుటకు అధ్యక్షులు కోరబడుచున్నారు.

14. ఖదరు వస్త్రధారణముతో తృప్తికొందక, ఖదరు తృప్తి గృహపరిశ్రమగా భావించి తత్ప్రయత్నములు చేయు సంఘసంఘము నెల్లను ప్రోత్సహింప నీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

15. సక్రమముగవిచారణ లేకయే కృష్ణా, గోదావరి జిల్లాల రీసెటిల్మెంటు ఆఫీసరు రూ 1 కే మాడు అణాలు అడనపు శిస్తును నూచించుట యీమహాజనసభవారు గర్హించుచు, ప్రస్తుతము జరుగుచున్న పునర్విచారణ అవకాశమునైనను తీసికొని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు రైతుల ఆభిప్రాయమున కనుగుణముగ నెట్టిపరిస్థితులలో నైనను భూమినియు మోచ్చింపహదరి తీర్మానించుచు, రైతుల కేంద్ర రీసెటిల్మెంటు కమిటీకి తగుసాయము చేయుటకు యీదిగువసభ్యులను సబ్ కమిటీగా నిర్ణయించడ మైనది.

- (1). గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య చౌదరి గారు
- (2). ఆచెకూడి వెంకట్రామ ,, ,,
- (3). వెల్లంకి పూర్ణసంద్రయ్య ,, ,,
- (4). నూరపనేని గోపాలకృష్ణయ్య,, ,,

16. కృష్ణా, గుంటూరు, ఉభయగోదావరి జిల్లాల రివిన్యూలో సగమునకు హెచ్చుచెల్లించు కమ్మసంఘములకు రివిన్యూ, పి. డబ్లియం. డి.కాఫోర్వోగులయందు సరియగప్రాతి నిధ్యము సంపాదించుటకు వైముండలాధికారులతో సంప్రదింపవలయునని యీసంఘమువారు కోరబడుచున్నారు.

17 క్రితీకేసులను మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవి గారి స్వామికమ్మముగ నెలకొల్పబడినబాలికాపానశాలకు నోడ్డుడి, ఆమెకోర్కాదేవి శ్రీమద్వాళ్ళపేటి మాధవయ్య మామయ్య నని యీమహాజనసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

18. ఈకమ్మసంఘమువారు ఇదివరకు బీదవిద్యార్థులకు 4 వ ఫారమునుండి విద్యార్థివేతనము లిచ్చుచున్నట్లే యికముందు శ్రీమద్వాళ్ళపేటికొజుకు బీదబాలికలకు గూడ 1 టు ఫారమునుండి విద్యార్థివేతనము లొసంగబడవలయునని యీసభ వారు తీర్మానించుచున్నారు.

19. బెజవాడలో యీచుద్యజరిగిన వర్గాశ్రమ మహాజన సభవారు కారదావిల్లు విషయమై చూపిన తిరస్కారము నీసభవారు ఖండించుచు సదరు సభలో కమ్మహాజనలకు ఏవిధమగు ప్రాతినిధ్యములేకుండున, ఆతీర్మానమునకు కమ్మ మహాజనుల కెట్టి సంబంధములేదని, యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

20. శుభకార్యములలో వేళ్ళమేళములను నిలిపించు ఆచారమును యీసభవారు ఖండించుచున్నారు.

21. కన్యాశుల్కము పద్ధతిని యీసభవారు నిరసించుచున్నారు.

22. శ్రీతిరుపతి వెంకటేశ్వరుల వారి ఆదాయములో చాలాభాగము బ్రాహ్మణైతరుల వలన వచ్చుచున్నను, శ్రీవెంకటేశ్వర స్వామివారి సంస్కృత కళాశాలలో బ్రాహ్మణైతరులకు వ్యాకరణాది కాస్త్రములు బోధింపకూడదని యగౌరవించుటంజేసి బ్రాహ్మణైతరులు తత్స్వామివారికి యికముందు మునుపులను చెల్లింపవలయునని సభవారు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

23. మోస్సులు ఉన్న ప్రతిపాటు బీదకమ్మబీదవిద్యార్థులకు ఉచితభోజనసతి నేర్పాటుచేయు సంఘమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

24. రైతుజనసంఘమునకు ప్రామాణ్యసాధనముగ పశువుల అభివృద్ధికికొడు ప్రత్యేక శ్రద్ధతోటి పశువైద్య చింతామణి పశుశేత్రకేసర్ల మున్నగు గ్రంథములను రచించియు, పశువైద్య గ్రంథనిలయము స్థాపించియు, రైతుసంఘమున కమూల్యవేనగా వించిన శ్రీయే.జెల్ల శ్రీరాములు చౌదరిగారి నీసభవారెండునభినందించుచు, వారి కన్ని విధముల కమ్మహాజనులు సాయ

మొనరింపవలయునని ఈసభవారు రైతుసంఘమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

25. బీదవిద్యార్థి వేతనములతోపాటు బీదవిద్యార్థిని వేతనములతోడ ఇచ్చుటను, కమ్మరాష్ట్ర సాధ్యులమున ఒక అనాథ బాలశరణాలయము నెలకొల్పుటకును యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

26. వనసంఘపక్షమున యింతవరకును బాలబాలికల గురుకులాశ్రమములు లేవు, గావున ఆంధ్రదేశ మధ్యభాగమున ప్రాకృతికస్థలమున త్వరలో బాలబాలికల గురుకులము నేర్పరుచుటకు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

27. మహాజనసభతోపాటు, కమ్మహాజనసభను గూడ జరుప నీసభవారు ప్రోత్సహించుచు, ముందు సంవత్సరమునంచి యట్టి సభ జరుగుట కలయు నేర్పాటులు గావించ నీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

28. మనగృహములందు జరుగు పుణ్యపక్షి వ్యయములందు బ్రాహ్మణహోహిత్యమును విడనాడవలయుననియు, "పురోహితుల"ను ప్రత్యేకసంఘముకాటి ఉండగూడదనియు, ఎవరికి వారే స్వసంఘపాఠోహిత్యమును నెరపుకొనవలయు ననియు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

29. ఆర్థికశ్రాద్ధకర్తల సమయమును పాఠోహితుల కాళ్ళకడి నెత్తించుకొను దురాచారమును, గురువుల కాళ్ళ కడి నెత్తించుకొను బానిసదురాచారమును తీవ్రముగా నిరసించుచు దీనికి బద్ధులైయున్నవారు యింతటినుండి మానుకొనవలసిన దని యీ సభవారు తీర్మానించుచు, ఆచరణములో పెట్టుకొందులకు మహాజనులు కోరుచున్నారు.

30. మనము దేవునిదర్శించినపుడు, అనవసర మగు అర్చకమాధ్యక్షము నుంచుకొనుట మన యాత్మగౌరవమునకు భంగకరిము గావున, అట్టి ఆచారములను యీమహాసభవారు నిరసించుచు, అట్టి ఆచారములను తుదముట్టింపవలె నని యీ మహాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

31. కపితాల్యమునందు కమ్మవారికి యభిరుచి కల్గించుటకు ముఖ్యోద్దేశముగా పెట్టుకొని యీ మహాసభవారు, కమ్మయువకులకు ప్రతి సంవత్సరము పరీక్షలు జరిపి బహుమతుల నొసంగుటకున్న, సంఘపక్షమున నొక సాహితీ సమితిని స్థాపించి యద్దానికి నొకయుగాదినందిక నడుపుకే

కొలది ప్రతులు మాత్రమే గలవు.

వెంటనే వ్రాసిన మాత్రమే బడయగలరు.

అమూల్యమగు చిత్రములు

1. ఝాన్సీరాణి:—వీరవిహార మొనర్చుచున్న ఝాన్సీయొక్క చిత్రము:— ఒక్క కాపీ 0-1-6, డజను 1-0-0.
2. నానాసాహేబు:—1857 సం॥ భారతస్వాతంత్ర్య యుద్ధనాయకుడు. ఒక్క కాపీ 0-1-6, డజను 1-0-0.
3. రాణాకుమారసింగు:—1857 సం॥లో ఆంగ్లేయ సేనల చెండాడిన వీరుగల శత్రువృద్ధి. ఒక్క కాపీ 0-1-6, డజను 1-0-0.
4. వినాయక సావర్కారు:—భారతస్వాతంత్ర్య యుద్ధముయొక్క సత్యచరిత్రను ప్రకటించి కష్టముల పాలైన మహాదేశభక్తుడు. ఒక్క కాపీ 0-2-0, డజను 1-4-0.
5. అల్లూరి శ్రీరామరాజు:—ఏజన్సీ యుద్ధనాయకుడు. ఒక్క కాపీ 0-1-0, డజను 0-10-0.

వై 5 చిత్రములు కావలసినవారు 0-10-0 బిల్లులు పంపవలెను. మొదటి 3 చిత్రములు మాత్రమే కావలసినవారు 0-6-0 బిల్లులు పంపవలెను. 3 కు తక్కువ చిత్రములు కావలసినవారు వాటి ఖరీదుతోపాటు 0-4-0 అదనముగా పంపవలెను. మొత్తముగా కొనువారికి ప్రత్యేకధరలు.

కాంగ్రెస్ స్వాతంత్ర్యసంచిక

వెల 0-2-0 మాత్రమే.

ఉరికంబమెక్కిన దేశభక్తుల పటములు

ఆర్డు పేజరుపై ముద్రింపబడినవి.

- (1) వెంకటేశమున కుట్రకేసులలో ఉరితీయబడిన దేశభక్తులు. (కుడిరాంబోను, కన్యాయాలలపల్తా, గోపీనాథ సహా మున్నగువారి) ఒక్క కాపీ 0-2-0, డజను రు. 1-4-0.
 - (2) వెంకటేశమున వీరస్వర్ణమును మారగొనిన దేశభక్తులు. (యశోవ్రహ్మ ముఖర్జీ వస్త్రారా) ఒక్క కాపీ 0-2-0, డజను రు. 1-4-0.
 - (3) ఢిల్లీ లాహోరు కుట్రకేసులలో ఉరితీయబడిన దేశభక్తులు. (పింగళి, అమీర్ యూన్ మున్నగువారి) ఒక్క కాపీ 0-2-0, డజను రు. 1-4-0.
 - (4) కాకోరీ కుట్రకేసులో ఉరితీయబడిన దేశభక్తులు. (రాంప్రసాద్ బిస్మిల్, రాజేంద్రలహిరి మున్నగువారి) ఒక్క కాపీ 0-2-0, డజను రు. 1-4-0.
- ఒక్కొక్క డజను చొప్పున వైసాలగు గ్రూపులు కొనువారికి పోస్టేజీ సహా రు 4-8-0 కు ఇవ్వబడును. ఒకే కాపీ చొప్పున 3 లేక 4 గ్రూపులు కొనువారు వాటిమూల్యము కాక 0-2-0 పోస్టేజీగాను పంపవలెను. ఒకే కాపీ చొప్పున 1 లేక 2 గ్రూపులు కొనువారు వాటిమూల్యముతో ఒక అణాబిల్లే పంపవలెను.

"కాంగ్రెస్" విప్లవసంచిక వెల 0-1-6 మాత్రమే.

మేనేజరు, "కాంగ్రెస్", సీతానగరం, కొత్తూరు మార్గము, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

నోసేందుకున్న, యీ పనులు కొనసాగించుటకు నెలయు ధనము నేరకట్టుకున్న, యీ క్రిందివారిని సమకమిటిగా నియమించడమయినది.

1. త్రిపురనేని రామస్వామిచౌదరిగారు, అగ్ర్యకులు
2. గూడలపల్లి రామబ్రహ్మంగారు, శక్రకుల
3. మాచిర్ల రామకేశవయ్య చౌదరిగారు, సభ్యులు
4. శరణు రామస్వామి చౌదరిగారు
5. దుర్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య చౌదరిగారు

82. కమ్యూనికేషన్లు జేసేసంస్థాత్మకమైన బహుళము భారతంలో యిచ్చునున్నందున, భూతదయారహితమయినటువంటి, మాధావారముగా పరిగణింపబడుచున్నటువంటి, అట్టి జాతులను యింతటినుండి వదిలిపెట్ట వలసినదిగా యీ మహాసభగారు తీర్మానించుచున్నారు.

83. వ్యభిచార వ్యాపారగృహములుంటుంటే మనహిందూసంఘమున కనూనకరముగావున అట్టిసంస్థను శీఘ్రములో తుదకుట్టించునిమిత్తము గవర్నమెంటువారు తెచ్చియుండు విల్లు వెంటనే చట్టముగా ప్యాసుచేయవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

84. ప్రతిసంవత్సరమున, ప్రతాపరుద్రుడు, వేంకటాద్రినాయనివారు, రుద్రహంబు, మున్నగు పీఠవర్త్యుల జయంత్యుత్సవములకు కమ్యూనికేషన్లు తప్పక జరుపవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

85. కమ్యూనికేషన్లు యొక్క ఉద్దేశ్యములను ప్రజలలో తెలియపరిచి, ఉద్దేశ్యము గలుగజేసి ప్రతిగ్రామమునను, గ్రామసంఘములు నెలకొల్పి నిరంతరము ప్రచారము సల్పుటకు సంఘపక్షమున ప్రచారకులను వేతనము లిచ్చి యేర్పాటుచేయ యీ మహాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

86. ప్రస్తుతము వికారి సత్తిగృహములలో కులములను బట్టి భోజనకాలము పునర్నియోగవారు గృహమును అట్టి పదముల నింకవిధముగా కొనసాగించు సంస్థలకు ప్రభుత్వము మువారు కాని, ప్రజలుకాని యెట్టిసాయమును చేయరాదని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

87. భారతరాష్ట్రము యొక్క భాషయగు హిందీభాష యొక్క ప్రచారమునకు కమ్యూనికేషన్లు చూపుచున్న ఉత్సాహమునకు వారినభినందించుచు, యింకను విరివిగా భాషాభ్యాస మొనర్పవలయుననియు, తత్ప్రచారమునకు విధములతోడ్పడవలయుననియు కమ్యూనికేషన్లు కోరబడుచున్నారు.

88. భారతీయులలో నారింట నొకభాగ మగు విస్తృత భారతీయులను అప్పగింపులనుగా జేయుట జాతీయ సక్రమాభివృద్ధికి భంగకరము గావునను స్వసహాయకులగు మనము అప్పగింపులను పాటించుట మనకాధికముగ జూడ భంగకరము గావున యీపద్ధతి శీఘ్రకాలములో తొలగించవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

89. చేతిపనుల సంస్థలను ప్రోత్సహించుచు సంఘములోని శ్రీచురుకులను పెండ్లంకము, రంగులపద్ధతము, ద్రాయింకము మున్నగు చేతిపనుల నేర్పించి సంఘముయొక్క అధికాభివృద్ధికి తోడ్పడవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

గూడవల్లి రామబ్రహ్మము
కార్యనిర్వాహకుడు.

నిర్మాణ భర్త

ఈ కేంద్ర నిర్మాణములందును వాగ్యమైనవి, చొక్కర, పొందనము, ఉత్తరము, బాగుగానుండును, అందమైన పనుల పురకరములు.

జగన్నాథ చాగన్ రామ్,
Channan Chagan Ram,
Channan Chagan, Ludhiana,
Upper India.

శ్రీమౌక్ నంబూరి శీతా రామాచార్యులు
ఇమిటేషన్ ఆచార్యులు

స్వస్థం తంతునుల్లి అగ్రహారం
వై.య్య. - వాల్మీకి ఆర్ట్స్ Rly Station విశాఖపట్నం జిల్లా
ఎర్రవై నూ, వీరి ప్రకటనం కావలసినవారు పది శాతం
లవ్యవధి వుండగా యీ పైపెడ్రకు వ్రాయవలసివుంటుంది

15 వ ఆర్యవైశ్య మహాసభ, పెద్దాపురం

(ఉండవనూ-ఉండవనూ)

ప్రస్తుతకాలమున ప్రపంచంలో రెండు ముఖ్యమైన కక్షలే రుషియున్నవి. పూర్వార్థార్థాయులు ఒకకక్షగా నేర్పడిరి. వీరిని డిక్షనుచు సంఘసంస్కారవాదులు మరియొక కక్షగా నేర్పడిరి. గత మాడుసంవత్సరముల నుండియు ఈ రెండు తెగలవారికిని పోత్తుకలియక, ప్రతిసంవత్సరమున జరుగుచుమాసభలో చీకాకుపడుచున్నారు. ఇందుకు ముఖ్యకారణము రజస్వలనంతర వివాహము, వింతతూ ద్వాహము. ఈ రెండు వివాదాంశములు సభాకార్యక్రమమున చొప్పించ జేయుటయే అయి యున్నది. ఈరెండువిషయములందును ఉభయకక్షల వారు ఏకాభిప్రాయమునకు రాజాలక పోవుటయేగాక తుదకు సభలో గండగోళములు, జడములు చెలరేసి సభలు ఆపివేయబడుచుండెను. నేలంలో జరిగిన ఆర్యవైశ్య మహాసభయందు ఇరుకత్తులవారును తగావాలను పెంచుకొని చేతులు చేతులు కలుపుకొని డెబ్బలాలువరకు వచ్చినప్పుడు, పోలిసువారును మేజిస్ట్రేటువారును వచ్చి క్రిమినల్ ప్రొసీజరు కోడ్డు 144 వ సెక్షను ప్రయోగించి సభను ఆపుదల చేసిన సంగతి సర్వజన విదితమేగదా. పిమ్మట నాయుల్పాడు మహాసభయందును తగావాల ప్రబలి, వివాదాంశముల విచారణ, త్రోసి వేయబడి యుండెను. ఈతగావాలలను కార్యకర్తలును పెట్టి తుదకు వ్యక్తిమాదములు ప్రతికల కెక్కి, క్రిమినల్ కోర్టులలో ఆపుకు ప్రోసీడింగ్స్ జరుగుచున్న సంగతి ఇంకను మరుపునకు రాజాలకు.

ఇట్టిస్థితిలో 15 వ, వైశ్యమహాసభ యీ తూరి పెద్దాపురములో యీ నెలబారున సమావేశము కానున్నది. అప్పుడే ఉభయపక్షములవారు ఒకరిపై నొకరు కారాలు నూరుచు తమ బూజులమును పదర్శించుటకై సాధనసామగ్రిని నేపూర్వుకొనుచు ప్రయాణోన్ముఖు లగుచున్నారు. నాయకులలో నాయకులకే ఈతూరి సభ నిర్వాహకమగునా అని సందేహములు పొడగట్టుచున్నవి. సభాధ్యక్షు డింతవరకు నియమింపబడకపోవడము మిగుల విచారకరము. పత్రికాముఖమున అనేక మహానీయులచేర్చు సభాధ్యక్షపదవికి నూచింపబడినవి. పెక్కుమంది గుంటూరు వైశ్యప్రముఖులైన శ్రీమూన్ మద్ది వెంకటసుబ్బయ్యగారు సభాధ్యక్షులు ల గ నుం డ గో రు చు న్నారు. ఆ వైశ్య శిఖా మణి 9-6-29 తేదీన బెజవాడ కాపురస్తులు తూనుగంట్ల రామస్వామి గుప్త బి. ఎ. బి. యల్. గారి కివయమై ఒక లేఖను వ్రాసియున్నారు. ఉభయపక్షములవారికిని సభ్యులును సమకూర్చి సభను జయప్రథమగ నెరవేర్చుటకు గుప్త గారు తగియున్నారనియు యిట్టి సందగసి తిలో శ్రీవారు జోక్యమును పుచ్చుకొనకపోవడము భావ్యము కా దనియు అలేఖలో వ్రాసియుండిరి. అంతు జేపే శు గె3 బుగవారం రాత్రి గుంటూరులో ఉభయకులను సమావేశము జరిగి 15 వ ఆర్యవైశ్య మహాసభ విషయమై సంభాషణ జరిగెను. ఎంత నచ్చచెప్పినను వెంకట సుబ్బయ్యగారి వాదమునందు గుప్తగారికి విశ్వాస మెంతమాత్రమును కలగలేదు. సభకు వచ్చుటకుమాడా గుప్తగారంగీకరింపరై రి. తుదకు గుప్తగారిపై నిఘరవాక్య శ్రేణులు కురిపింపబడెను. "ఈ దఫా, మీరు మహాసభకు రానియెడల ఈ సంవత్సరములో ఆర్యవైశ్య మహాసభకు తిలోదకము లీయబడుట స్పష్టము. ఇదియే ఆఖరు సభ. ఇక ముందు మహాసభలు జరుగవు. లేదా మహాసభ రెండు చీలి కలగ తెగిపోవును. ఇది నిశ్చయము." ఈవిధముగ పది వెంకట సుబ్బయ్యగారు, గుప్తగారిపై వెంకట గంగయ్యగారును తి నొత్తుట ప పి కి రి. అప్పుటికి రాత్రి 12 గంటయ్యెను. గుప్తగారు నిర్విణ్ణులైరి. సభలో పాల్గొనుట తమ నిశ్చయములకు భంగము వచ్చుననిరి. తమ దైవముగాని గురువుగాని ఆజ్ఞ వినియి యుండలే దనిరి. ఏమయినను సభ వచ్చితివరే నని యిద్దినోదరులు భల్లూకపు పట్టు పట్టిరి. కొన్నిమగతులు నెరకల్పు నెడ గుప్తగారు పాల్గొనుటకు తుదకు సమ్మతించెద మనిరి. అందులో నొకటి 28 తేదీన ఉభయపక్షములవారును సమావేశమై సమగ్ర రాజీవిర్వాటు కుదగవలసినదని కోరును తీర్మానము కాసి గుప్తగారికి తంతివార సంతృప్తి తాము వచ్చి యధాశక్తి సేవచేసెద మని గుప్తగారు చెప్పిరి. నిజముగా ఇదియొక శుభ సూచకమే యని నేను కలంనుచ్చుచున్నాను. ముందుగ ఉభయ నాయకులను సమావేశ పర్చ గలందులకు తీవ్ర ప్రయత్నములు

జరుగుచున్న వని తెలియుచున్నవి. కాన ఉభయ పక్షములకును చెందిన వైశ్యసోదరులను తలపూదులను శ్రీరత్నములను యువక బృందములను యీ అసకాశమును పోషియక శ్రమ యని తలంచక 28 తేదీకి ముందుగానే పెద్దాపురమునకు తప్పక దయ చేయగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను.

బెజవాడ

అద్దేపల్లి, పమిడయ్య,

హైందవ స్త్రీలు

ప్రొ. కార్వేగారు లివర్నూలునం దుపన్యసించుట ప్రొఫెసర్ డి. కె. కార్వేగారు లివర్నూలు రోటరీ క్లబ్బునందు గత మే నెల 23 తేదీని యుపన్యసించుచు నీక్రింది విషయన నుడివిరి:—

భారతదేశము మేల్కొండెను. భావిదశ మిక్కిలి యభివృద్ధికరముగ నుండుననుటకు సందియము లేదు. రాబోవు సంతతి వారిలో సమితముగ అభివృద్ధి కావనను. సాంఘిక, పారిశ్రామిక, రాజకీయ, విద్యావిషయములందు భారతదేశ మభివృద్ధిగాంచుచున్నది. నలునది ఏండ్ల క్రితము విశంతు వివాహమునకు హిందువులలో నగ్రవర్ణములవారు సమ్మతించుటలేదు. 10 లేక 12 ఏండ్ల బాలిక విధవయైనవో తన జీవితమునంతయును విశంతువుగానే గడవవలసినదని చెప్పుట మిక్కిలి యన్యాయము. నేను 36 ఏండ్లక్రిందట దృష్టాంతమును జూపుటకే యొక విశంతువును వివాహమాడితిని. నేను చాలయంది విశంతువులను ఉపాధ్యాయులుగను, దాదులుగను తరిల్లితుచేసి స్త్రీల కొక పాతశాలను స్థాపించితిని.

1400 మంది బాలికలు స్త్రీ సంఘమువారి యాదరణమున విద్య నభ్యసించుచున్నారు. స్త్రీలకు ఇంకను అనేక హక్కులు స్థాపింపబడవలెను. ప్రతిరాష్ట్రమున స్త్రీలకొక విశ్వవిద్యాలయ మేర్పరుపబడవలెను అని చెప్పిరి.

2

బాలసభ (రిజిస్టర్డ్)

మద్రాసు, వరంగల్, బెజవాడ, మొదలగుపట్టణముల యందలి ధర్మవైద్యశాలయందు సుమారు 10 వేలమంది చంటి బిడ్డలకు వాడబడి ఆహారములైన నుగముల నిచ్చియున్నది. చంటిబిడ్డలకు దివ్యావృత్తము. సీసా 1 కి రు 1-0-0. 185 డాక్టర్ శ్రీపాదకృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE Nai Sarak, Delh.

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రుప్య 1-0-0; పై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్న వ్రాయు కాలమును తెలుపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

ఆత్మకథ

(గాంధీమహాత్మునిస్వీయచరిత్రము.)

ప్రథమ సంపుటము

క్రాన్ సైజు, పుటలు ౪౫౦

మేలయిన కాగితము ముచ్చటలు గూర్చు అచ్చు.

అమూల్యమైన ఈగ్రంథమునకు

వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.

శతావధాని వేలూరి శివరామ

శాస్త్రిగారు తెనిగించినది.

వెల ఒక రూపాయ మాత్రమే.

తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,

నెం. 7, తంబుకెట్టిపిడి మద్రాసు,

6 వ కమ్యునిస్టాన్ మహాసభ

శ్రీయుత గొట్టిపాటి వేంకటేశ్వరరావు
చౌదరిగారి ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షకోశన్యాసము

సభాధ్యక్ష! సాంఘిక మహాశయలారా! సోదరవిద్యార్థులారా!

సాంఘికదుస్థితి నభల యావశ్యకత

మన సంఘపరిస్థితులను జూడ, చాల విచారము కలుగుచున్నది. అనూయలు, అంతఃకలహములు, అనుదినము పెరుగుచున్నవి. స్వాతిశయము, స్వార్థపరత్వము అతిశయించుచున్నవి. ఆర్థములేని పట్టుదలు, నిరర్థకమైన పోట్లాటలు, మితిమీరుచున్నవి. మన కృష్ణమండలనాయకులలో నొకరిపేరు చెప్పినా, మరొకరిని సహించలేని, విషమస్థితి వచ్చినది. బీదవిద్యార్థుల ఆర్థనాదములు, ఎన్నికల సంరంభములో అణగిపోవుచున్నది. ఊటీప్రయాణములలో, నిరర్థకమైన కత్తులతో, నాయకుల కరనిముసపైన విశ్రాంతి చిక్కుటలేదు. తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలకని, వేనకువేలు వ్యయపరచిన మహాశయండు, సాహాయ్యము నర్థించు బీదవిద్యార్థిలో, విద్యార్థులకు సహాయము చేయమనివేసితిని" అని విచిత్రమగు ప్రత్యక్షతర మొసంగుచున్నాడు. టీపాస్ట్రీలకు విచ్చుపడిగ, ధనమును వెచ్చించు సాంఘికండు, బీదవిద్యార్థికి తోడ్పడుటకు, వెనుకంజవేయుచున్నాడు. అవును పాపము! ఎన్నిటికని ఖర్చుచేయగలరు?

ఎన్నికలకు, పోట్లాటలకు "నేను నేను" అని వచ్చు ధన సంపాదము విద్యార్థులు కనబడునరికి అదృశ్యమగుచున్నది. ఈ పరిస్థితులలో సభ లేదుకని సంఘాధ్యక్షయమును కాంక్షించుచున్నా మని చెప్పుకొందురు మహాశయలు ప్రశ్నించుచున్నారు. ఎన్నికలకు ఎందుకు పనికిరాని తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలకు వేనకువేలు వెచ్చింపజూచియు, ముక్కునలేతడుకొనని మహామహుడు-అయిదాటతాలూకాలు కలిపి, మహాజనసభకు మూడువేలరూపాయలు వ్యయము చేయబడుచున్నవని కన్నుల నీరు నించుచున్నాడు. ఆ ధనమును బీదవిద్యార్థుల కీయరాదా యని దయ యుట్టిపడునట్లు నడుపుచున్నాడు. అబ్బ ఎంతటిదయ! ఇది నిజమైనదే యైనచో బీదవిద్యార్థులు కృతార్థత నొందినట్లే! వారు చేసిన పూజ ఫలించినట్లే! సభలప్రయోజనమును ఆవశ్యకతను గూర్చి సంశయించుకాలము దాటిపోయినది. భ్రాతృభావమును వికమత్వమును ఆభివృద్ధిచేయుటకు మన యందలి రక్తనాళములందు ప్రవహించు రక్త మొక్కటే యని తలంచుచు, మన సంఘాధ్యక్షదయ మనకు వలయు ప్రయత్నముల చేసికొనుటకు సభ లత్యంతావశ్యక మనుట నిర్వివాదాంశము. మనసంఘమువారు మన బీదవిద్యార్థులకు, అర్హమగు ప్రోత్సాహ మొసంగని యీ దినములలో మనము చేయవలసిన పని ద్విగుణీకృత మగుచున్నది. సోదర విద్యార్థుల కష్టముల నెఱిగిన మనకే హృదయములు కరగనిచో మన కక్ష్యసాగరము వారికి సహాయముచేయ ప్రయత్నము చేయనిచో మనము మన విద్యార్థి కధర్మమును నెరవేర్చినవారము కాబాలము. ఈ పరిస్థితులలో మనము చేయవలసిన పనిని నిర్ణయించుకొనుటకు మనమందఱ మొకచో సమావేశమగుట సరసరమనుటలో, సందియములేదు.

మహాజనసంఘము - చేయవలసిన మార్పులు

మహాజన సంఘ పరిస్థితులు హాస్యాస్పదముగా నున్నవి. మూలధనము ఇరువది వేలు కూడ లేదు. అదియేమి దురదృష్టమో, మన సంఘములో విద్యాసముపాజ్ఞ నక్షగడంగు విద్యార్థులలో, చాలమంది బీదవారే! ప్రతివత్సరము, వచ్చు దరఖాస్తుల సంఖ్య పెరిగిపోవుచున్నది. మూలధనమున కొక్క పైసయైనను చేరుటలేదు. సంఘము చేయు సహాయము, విప్రుల కిచ్చు సంభావనను మించుటలేదు. సోదరరక్షి సంఘము తన విద్యార్థులకు నెలకు పదునాల్గు రూపాయలకు మించిన వేతనములగూడ నిచ్చుచుండగా, మనసంఘము సంవత్సరము నక్షర ఆ మొత్తము నీయజాలకపోవుట కడుంగడులజ్జాకరము! దాదాపు 200 మంది విద్యార్థులు గల బందరు పురములోను, 200 విద్యార్థులుగల గుడివాడలోను కమ్యునిస్టాన్ పనతిగృహములను నిర్మించుకొనలేకపోవుట మన మండలవాసుల దుర్గతి త్యమును, కార్యభీరుత్వమును, అసహాయతను, నిరత్యాహమును చెప్పక చెప్పుచున్నది.

మన విద్యార్థులు వత్సరమునకు వేలకొలది ధనము అడ్డలకని చెచ్చించుచుండగా, మదరాసులో సోదర వైశ్యసంఘమునలె ననతిగృహము నొకదానిని నిర్మించుకొనలేకపోవుట కోపనియము కాదా? క్రిందటి మహాజనసభలో, లక్షరూపాయల సంఘ

నిధిని సమకూర్చునలెనని అత్యంతోత్సాహముతో అతి గంభీరముగ సాంఘికు లాసంగిన యువన్యాసములు, మనల నానంద పరచుట జేసినై వినవి. అదియంతయు తాత్కాలికోత్సాహమని తరువాత తెల్లమైనది. విద్యార్థిలోకమునకు, తీరని ఆశాభంగము కలిగినది. ఈ పరిస్థితు లిటు లుండగా, మన సంఘము యొక్క నిర్మాణము (constitution) మిక్కిలి అసం తృప్తి కరముగా నున్నది. ఇరువ యైదు రూపము లిచ్చినంతనే సంఘకార్యములయందు తాత్కాలికము సభ్యుడైతేమన్నను, యావశ్యమను అగునట్లు అతడు సంఘ సమావేశములకు హాజరుగట స్వృతిపథమునుండి తుడిచినై వినను, సంఘమున కినుమంతయు సహాయపడకున్నను, సభ్యత్వమును కోల్పోవుటలేదు. ఇది యెంతటి న్యాయవిరుద్ధము! సంఘములో నుత్సాహంతులు కార్యకూరులు ఉండి సంఘాన్ని తికి పాటు పడవలయునన్నచో సభ్యులు ప్రతివత్సరము చందానిచ్చు పద్ధతి నేర్పరచవలెను. సంవత్సరపు చందా కూడ చాల తక్కువమొత్తముగా నుంచవలెను. అట్లు చేసినచో సంఘ కార్యములలో నుత్సాహముతో పాల్గొనువారే యుండురు. అయ్యెడల, సంఘ కార్యములు చురుకుగా జరుగుట కవకాశ ముండును. సంఘాధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షు లెవరన్నను, సంఘకార్యదర్శులైనను అంగభాషాజ్ఞానమును తగుమాత్రము బడసినవారే యుండుటవసరము. విద్యార్థులతో సంబంధమున్నవారు, విద్యార్థుల విత్త ప్రవృత్తులను విద్యార్థుల కష్టసుఖములను ఎఱిగియుండినవారునై యుండుటవసరము. జాతీయవాదముల నెలకొల్పుటలో, నియ్యది మిగుల సహాయకారి.

విద్యార్థిసంఘమా? యువజనసంఘమా? ఏదియుండవలెను? అని కొందరు ప్రశ్నించుచున్నారు. విద్యార్థిసంఘమును యువజనసమితిగాను, విద్యార్థిసమావేశములను, యువజన సమావేశములుగాను మార్పుట మంచిదని కొందరునూచించుచున్నారు. అటుల మార్చినచో, యువజనలందరి సహాయముకూడ మనకు లభించుటకే, మన మొక్కడు కార్యభారమును వహింపగలము నుట సత్యదూరముకాదు. కాని కమ్యునిస్టాన్ సంగతి, నేను పైననూచించిన మార్పును చేయుచో, యువకులందరు సంఘములోచేరి సంఘాభివృద్ధికై తోడ్పడుట కవకాశ ముండును. అప్పుడు యువకులు విద్యార్థిసంఘములో చేరవలసిన యావశ్యకత అంతగా కన్పట్టదు, కాని విద్యార్థిసంఘముల ఆవశ్యకత అంతకు దీరలేదు. విద్యార్థులసాయముతో యేటేట జాతీయవారముల నెలకొల్పి కొంతధనమును మూలనిధికిచేర్చుటకు వీలుండును. విద్యార్థులు సంఘములుగానుండి వికమత్వము కలిగియున్నప్పుడే యిట్టికార్యములను అనలీలగా చేయగలిగి తరువాత నెక్కడు బాధ్యతగలకార్యముల నిర్వహించు దక్షతను సంపాదించురు. కావున కమ్యునిస్టాన్ జనసంఘమువారు పైమార్పును చేసి, యువకులకు ప్రోత్సాహము నిచ్చి సంఘనేపజేయుటకు తగిన అవకాశమును కల్పించిన సరి, లేకున్న విద్యార్థిసంఘమును యువజనసంఘముగా మార్చివైచి, విద్యార్థులు, యువజనులు కలిసి, ప్రతివత్సరము జాతీయ వారముల నెలకొల్పి ధనమును ప్రోవుచేసి, కమ్యునిస్టాన్ సంగతితో నెట్టి సంబంధమును లేకుండనే బీద విద్యార్థులకు తోడ్పడుట తుత్తము. అట్టిస్థితిగతులలో నీవిధానమే అవశ్యాయరీతియ మని నాయొక్కని తలంపుమాత్రమే కాదు. మన సంఘసభ్యులు యువకులకు ప్రోత్సాహమొసంగి యున్న తాళియులకనబరతుకో, హస్తదృష్టుల వీడకుండుకో చూచెదము గాక!

శ్రీలు-ఉన్నతవిద్య

శ్రీ విద్య మన సంఘములో లేదనియే చెప్పవచ్చును. ఇంత పెద్దసంఘములో ఉన్నతవిద్య నభ్యసించిన సోదరీమణి యొక్కర్తుకయు లేకుండుట విషాదకరము. శ్రీలున్నతవిద్య నభ్యసించినపుడే సంఘము సర్వతోముఖముగ నభివృద్ధి గాంచునట్లు యెల్ల రంగీకరించు విషయమే. శ్రీలు ఉన్నత విద్యలకు అర్హులేని మన ఘోషాపద్ధతి అడ్డుతగులుచున్నది. కాన దానిని, మొదలంట నరికివేయవలయును. పూర్వార్చార పరాయణుల మాటలను లక్ష్యమొనర్చక యువకులే ముందంజ వేయవలెను. బాలవిత్తంతాద్యాహములపై సంఘజాలు పరపిన దృష్టి కడుంగడు ప్రశంసనీయము. సాహసాదాత్మ్య త్యాహములతో మార్గము చూసిన యువకు లభిచందనియులు.

విద్యార్థి పత్రిక

మన విద్యార్థులలో సారస్వతాభివృద్ధికై కృషిసల్పు కవి కుమారులకు, వలయు ప్రోత్సాహ మొసంగుటకును, అడగియడగి యున్న సారస్వతవిషయక సామర్థ్యమును వికసింపజేయుటకును ఒకపత్రిక అత్యవసరము. ఈకార్యాలలోనున్న

మాగజీనుల నిచ్చినట్లుగనే నత్సరమున కొకరూపాయ చందా నిచ్చుచో కొన్ని వందలకుపైగా నున్న మనము సంవత్సరమునకు నాలుగు సంచికలను లేటికగా ప్రకటింపగలము.

సంఘనిధి నభివృద్ధి చేయుటకు విద్యార్థులుచేయగల కార్యమేమి? మనము ప్రతికేంద్రములోని విద్యార్థిసంఘములను తప్పక నెలకొల్పవలెను. వత్సరమునకు వారముకోజులు బీదవిద్యార్థిసోదరుల కొరకు కష్టపడుటకు సంసిద్ధులమై యుండవలెను. మనలోని బీదవిద్యార్థులు ధనార్జనకు గడంగిన తరువాత, శక్తిగలిగిన వారికి తాము సంఘమునుండి సహాయమును పొందినట్లుగనే సంఘీయులకు తోడ్పడుట విద్యుక్తధర్మముగా నెంచుట యుక్తము. ప్రతి విద్యార్థితన వివాహమునకు తన గృహములో జరుగు నితర వివాహములకు ఎంత తక్కువ మొత్తమైనను తప్పక పంపుట ధర్మము. శీత్రముసారము; హృదయపూర్వకముగ పంపినది రాగిడబ్బె నను కోటి రూపములతో సమానము. విద్యార్థులమగు మనమే బాధ్యత వహించి యీపనులను చేయకపోయినచో సాంఘికు లేమియు చేయుటలేదనియు నాయకు లూరక కూర్చుండిరనియు నిందలను మోపుట మనకే అవమానకరము.

కార్యకూరులము కాకపోయినచో సంఘముకోరికై యిను మంతయు త్యాగము చేయనిచో యోధాగ్రేసరుల సంతతి వార మని మనము పొందు గర్వము నిరపయోగమయినది. అర్థములేనిది.

సంఘనేపదేవే! జేకేనేప, సంఘనేప చేయువారు విశ్వమాన వసోదరత్వమునకు విముఖు లనుట హాసబాటు. కావున నిర్మల హృదయములతో పవిత్రాంతఃకరణములతో మనశక్తి కనుగుణముగ సంఘనేపచేయుట మనయందలి కర్తవ్యమును, క్యామసుందర చక్రవర్తి చెప్పిన కార్యము సగ్గరీయము.

"If communalism is a negation of nationalism, is not nationalism a negation of cosmopolitanism."
(కులత్వము జాతీయ తత్వమునకు విరుద్ధమగుచో, జాతీయతత్వము విశ్వమానవసోదరత్వమునకు విరుద్ధము కాదా?)

ఆంధ్ర దేశమున మహాత్ముని సంచారము

(రెండవ భాగం)

వేలంగిలో నేలపనివాండ్రతో సంభాషణ

"మీరు ఖడ్గరును నడలిపెట్టుట నలననే యీ అనర్థకము లన్నియును కలిగినవి. మీరు ఖడ్గరు నూలతోనే బట్టుట నేయుచున్నచో మీకు పోటీయుండదు. ప్రజలు దేశాభిమానముచే ఖడ్గరుబట్టులను కట్టెడరు అని నే చనగా వారు సమ్మతించిరి. మరల ఖడ్గరుబట్టులనే నేనెడ మనిరి. మరల మీరు నడలినేయరు గదా యనగా నడలి నేయమనిరి. మీరుగూడ ఖడ్గరునే కట్టువలెను. ఇప్పుడు మీరు విదేశీ గుడ్డలను కట్టియున్నారు. ఒక వర్తకుడు తన సరకులను గూర్చి ప్రకటనచేయక మరెయికరి సరకులనుగూర్చి ప్రకటన చేయుట యెట్టిదో ఖడ్గరును నేనెడు మీరు, విదేశీగుడ్డలను కట్టుట అట్టిదే అనగా మేము వానిని వదలవేయవలెనని వారందరును తెలిపిరి.

మీలో విదేశీగుడ్డల నమ్ముచున్నవారు చేయుచున్న పని పారుగువాడు కూర్చుండిన చెట్టుకొమ్మను నరుకుట వంటిదే. అందువలన వాడెట్లు లక్రింద పడు నో అటులే యిప్పుడు మీరుచేయు పనినలన ఖడ్గరు అమ్మకము నకు నష్టము కలుగుచున్నది అని తెలుపగా వారుగూడ సంగీకరించిరి. వారు మరల నెన్నడు విట్టిపారబాటును చేయుమని గూడ తెలిపిరి.

రాజమహేంద్రవరమున 400 కుటుంబములవారును నగరము తాలూకాలో 200 కుటుంబములను నుని, పెద్దాపురం, బండారులంక, ఉప్పాన, పితాపురం వివిధములలో 200 కుటుంబములను నుని 4 గ్రామములలో ప్రతిగ్రామమునందును 100 కుటుంబములను నేతపనినే చేయుచున్నారు. తూర్పుయిండియా కంపెనీ పరిపాలనలో తూర్పుగోదావరియిండి సాయకు 14 కోట్ల రూపాయల నెలగల బట్టులు భారతదేశమునుండి ఎగుమతి చేయబడుచుండెను. (వి. ఎంగులెండియా, 21-2-23)

కమ్యూనిస్టు ఉద్యమచరిత్ర

సాంకేతిక పదములు, వానియర్థములు

మిరటకునేనులో జేమ్సుగారి ఉపన్యాసము

ప్రతివాది వక్త్ర ఆక్షేపణలు

మిరటకు, జూను 24:—నేను మిరటకు కుట్రకేసు విచారణ సమయమున ముద్దాయిల తరపు వక్త్రుల చాల ఆక్షేపణలు నూచింపనుండిరి. జబ్బాల్ గారి తరపున వాదించుచున్న దివాను చమన్లాల్ గారు మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో ప్రాసిక్యూటరువారు పెద్ద ప్రారంభోపన్యాస మొసంగుటకు న్యాయశాస్త్రమునం దెక్కడను అవకాశ మొసంగబడ లేదని వాదించుచున్నారు.

ముద్దాయిలు నేడు ఆంధ్రప్రదేశ్ కమ్యూనిస్టు సంఘ యొక్క పాలు బాడుచు కోర్టులో ప్రవేశించిరి. పిదప “సామ్రాజ్యమును పడగొట్టుడు” విప్లవము లేనదేయను అని కేకలు వేసిరి. వారిలో చాలనుండి హాచిన్సుగారు సహా కమ్యూనిస్టు ముద్రయగు కొడవలి, నుత్తి చిత్రింపబడిన ఎట్టివిహ్నులను ధరించి యుండిరి.

పత్రికల ప్రతికూల ప్రచారము

విచారణ ప్రారంభము కాకముందు ముద్దాయిల తరపు వక్త్రు “ఈవెనింగ్ న్యూస్” “టైమ్స్” పత్రికలు ముద్దాయిల కపటాత్మితత్వమునట్టి వ్యాసముల ప్రకటించుచున్నవి. అట్టి పత్రికల వాదముండి ముద్దాయిలను సంరక్షింపవలెనని వక్త్రులతో రెను. దేశాయిగా రిదివరకు ప్రకటించుచుండిన “స్వార్జ్య” పత్రిక నే అట్టి ఆదర్శములతోనే హాచిన్సుగారు పత్రికను ప్రకటించుచున్నారని వ్రాయుట తప్ప నిరీ. హాచిన్సుగారు “న్యూస్ పేపర్” అను ప్రాంత పత్రికను ప్రకటించుచున్నారని దేశాయిగారు విడిచిపెట్టిన పని పూర్తిజేయుచున్నారనుట తప్ప. ఆవిషయము ప్రాసిక్యూటరువారు యింకను రుజువుజేయవలసియున్నది. మరియు మోడిగారు మిల్లు యజమానుల సభ్యులగుట కమ్యూనిస్టు ఉపద్రవముగూర్చి చెలిపిన వ్యాసముగూడ యీ పత్రికలలో పడుట ముద్దాయిలకు నష్టదాయక మని వాదించిరి.

కోర్టు:—కమ్యూనిస్టు ప్రతిపూల ప్రచారమును ఎవరు చేయమండ నేట్లు ఆపగలను?

సిస్టాగారు వేరొకవక్త్ర మైమ్సుపత్రికలో “ఎన్. ఎం. డి.” అను పేరన వ్యాసము ప్రకటించబడుటగూడ తప్పేయనిరి. ఇట్టి ప్రచారము సాగనిచ్చినచో అసెసరులు నిష్పక్షపాతముగ నాలోచించుటకు వీలుండదు. ఈ దేశములో ప్రభుత్వాధికారి యగు వైస్రాయగారు ముద్దాయిలనుగూర్చి చెలువును కేసునం దు వారికి ప్రతికూల ఫలితము చేపాడుటకు తోడ్పడు వాక్యముల బలికెను. ముద్దాయిలు న్యాయవిరుద్ధముగ ప్రవర్తించినట్లు ప్రభుత్వమువారికి తమవద్ద నున్న సాక్ష్యముబట్టి నమ్మకము కుదిరెననిరి.

కోర్టు:—ముద్దాయిలు నేరముచేసినట్లు ఆధికారులకు నమ్మకము లేకుండినచో యీకేసు విచారణ కెట్లు రాగలదు?

సిస్టాగారు:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రాసిక్యూటరును అనుమతించిరి. తమ వద్దనున్న సాక్ష్యమునుబట్టి నిందా రోపించుటకు తగు కారణమున్నచో కేసుచేయుదురు. పిదప నేరము కోర్టులో రుజువుకావలెను. అంతేకాని ముందుగనే వారు నేరముచేసినట్లు విశ్వసించితి మనుట న్యాయస్థానముల ధిక్కరించుటయగును. ఈవిషయమున మమ్ముందు తగువిధ్య గైకొందుము. కాని యీలోపున ముద్దాయిలకు విరుద్ధప్రచారము జరుగకుండ మీరు సంరక్షింపవలెను. జేమ్సుగారుగూడ బలపరచెదరని నమ్ముచున్నాను.

వైస్రాయగారి ఉపన్యాసము కమ్యూనిస్టు ప్రతికూల ప్రచారము జేయునట్టిదిగ నుండుటచే అసెసరులు దురభిప్రాయ పడుదురు. కావున ముద్దాయిలు యీసామ్రాజ్యవాద ప్రచారము నకు విరుద్ధముగ తమప్రచారము జేసికొనుటకు తమను జూపిన వై విడువవలసినదిగ వాంఛిగారు కోరిరి.

మేజిస్ట్రేటుగారు తమ రాజప్రతినిధి ఉపన్యాసమును కడుశ్రద్ధగ నదివియుంటిననియు అంచేమియు దోషము లేదని యు కేసున కనున తిండినందున తగుకారణముల మార్చు నూచించి యుండెననియు చెలిపిరి. పత్రికలు యికముందు జాగ్రత్తగ నుండవలెనని నూచించి కేసునకు సంబంధించి ప్రత్యక్షముగ గాని ముఖాపముగ గాని వ్రాయువ్యాసముల నేమియు

ప్రకటింప రాదనెను. మోడిగారి ఉపన్యాసము విషయమున తానేమియు చెప్పజాల ననెను.

జేమ్సుగారి ఉపన్యాసము

పిదప లాంగువర్డు జేమ్సుగారు తమ ప్రాసిక్యూటరు ఉపన్యాసమును కొనసాగించిరి కమ్యూనిస్టుల ప్రచారముగూర్చి నేటి కుట్రయొక్క చరిత్రనుగూర్చి నేను చెలిపెదననిరి. కమ్యూనిస్టు పత్రికలుజేయు నూ కలన్నింటిని ముద్దాయిలు విశ్వాసపూర్వకముగ ఇండియాలో అమలుజరిపినట్లు రుజువుజేసెద ననిరి నూడన ఆంధ్రప్రదేశ్ అయిన ఇండియా ఈజువునంటి దేశములలో జాతీయవాదు లందరును దనాధిపతే యయినను వారితో సఖ్యము జేసియే వారి ఆదర్శములు తప్పని ఒప్పించుటకు నిశ్చయించెను

ఇతర దేశములనుండి ప్రోత్సాహము

కార్మికులను లేనవైత్తి చిన్న పెద్దతరగతుల వైషమ్యము పెంపొందించుటకు కమ్యూనిస్టులు జేసెడి ప్రచారముగూర్చి చెలువునట్టి లేఖలను కొన్నింటిని జేమ్సుగారు చదివిరి. అంతర్జాతీయ కార్యాలయము నివేదికలను చదివెను. “121 ఎ” కెక్కు ప్రకారము ముద్దాయిలపై నేర మారోపించుటకు యింతయు చెప్ప నవసరములేదు. నూడన ఆంధ్రప్రదేశ్ అయిన ఆ దేశాను సారము మీరు పని చేయుచున్నారని రుజువు చేసిన చాలును. వారు మాస్కో-పద్ధతుల ననుసరించి మాస్కో-వారి ఉద్దేశముల నెరవేర్చుచున్నారనుటయే జాలును.

ఇండియాకు సంబంధించిన యీ కుట్ర ఇండియాలో మాత్రమే జరుగుటలేదు. ఇతర దేశములవారు ప్రోత్సహించి తోడ్పడుచున్నారు. బ్రిటిషు కమ్యూనిస్టు పక్షసభ్యులు చాల మంది యీ కుట్రయందు శ్రద్ధ వహించుచున్నారు. వారి కేర్లన్నియు చెలిపెదననిరి. బ్రిటిషు కమ్యూనిస్టుపక్ష సభ్యులు వివిధ దేశములందున్న భారతీయ విద్యార్థులకు కమ్యూనిస్టు బోధ చేయుచున్నారని చెబువు లేఖలు కొన్నింటిని చదివిరి. వారిలో ఎం. ఎన్. రాయగారు ముఖ్యునిరి. గ్లాజెంగుగారు కాక్రేను అను మారుపేరుతో ఇండియాకువచ్చి యీ దేశములో కమ్యూనిస్టు ఉద్యమస్థితిగూర్చి తెలిసికొని అంతర్జాతీయ సంస్థకు నివేదించిన నివేదికను జేమ్సుగారు జదివిరి. ఉపదేవ దత్తు, జె. వి. తామసుగార్లు తదితర బ్రిటిషు సభ్యులు తాము భారతీయ విద్యార్థులకు జేయు బోధ రహస్యముగ నుంచుటకు అవలంబించిన పద్ధతులను చెలువు లేఖలు కొన్ని చదివిరి.

సిస్టాగారు:—యీ లేఖలను పూర్తిగ చదువుట తప్పని యు అనవసరమనియు ఎవరో ఎక్కడో చేసినపనులగూర్చి చెప్పరాదనిరి. ఈ విషయమున సగ్ల గారు జేమ్సుగారు వాదించు కొని తీవ్రముగ మాటలాడుకొనిరి. సగ్ల గారికి ఎమిడెన్సులా తెలియదని జేమ్సుగారు రసగా జేమ్సుగారికి క్రిమినలులా తెలియదని సగ్ల గారు రసిరి. న్యాయవాదుల సమర్థతలను చచ్చించుకొనుట కిది సమయముగాదని కోర్టుగా చెప్పిరి.

కమ్యూనిస్టు నాయకులు

జేమ్సుగారు మరియు నిట్లు చెలిపిరి:—ఇంగ్లాండులోని కమ్యూనిస్టు పక్షముయొక్క అధినేత కాథాధికారి బెల్లుగారు. ఆతడు ఇంగ్లాండునుండి తిరిగినప్పు భారతీయ విద్యార్థులు పలువురు సగ్ల త్వలాగారి సంధిత్వము జేయించెను. దివాను చమన్లాల్ గారుగూడ కొంత శ్రద్ధవహించిరి. కాని వారి మిర్చులు వారినిగూర్చి సంపూర్ణచేందక గోడమీద పిల్లినలే నున్నాడని అస్థిరమగువా డనియు అనుచుండిరి. ఇంగ్లీషు కమ్యూనిస్టువా యులు జోషీ చమన్లాల్ గోస్వామిగార్లు ఇంగ్లాండుబోయి నపుకు సందర్శించి యుండిరి. చమన్లాల్ గారికి తప్ప తక్కిన వారిద్దరికి యీసందర్శనములు నచ్చలేదు. భారతీయ విద్యార్థులు యీ యువ్య గుమునందుచేరి ఇండియాలో ప్రచారము జేయవలెనని బ్రిటిషు నాయకులు తలంపియుండిరి. ఈ విషయములను రుజువు జేయుటకు జేమ్సుగారు ఎం. ఎన్. రాయ సి. పి. దత్తుగార్ల లేఖలను చదివిరి.

బార్న్లీ అతిమను అనువాదు కాంచెలు అను మారు పేరుతో యిండియాకు వచ్చెను. ఇతడు బ్రిటిషు కమ్యూనిస్టులలో ముఖ్య

డు. బొంబాయిలో కార్మిక స్వరాజ్య పక్షముందు స్థాపించెను. గాని మారుపేరుతో నచ్చినందున ప్యాసుకోర్టు చిక్కుచెచ్చి పంపి చేయబడెను. ఎక్కువసరి చేయజాలకుం డెను.

స్వామిగారు—1925 డిశంబరు 31 న తేదీన నూడన ఏజంటు స్వామిగారు సామాన్యముగ పుస్తకము లమ్ముకొను వారిగ బొంబాయిలో దిగెను. ఇంగ్లాండులో యీతని వృత్తి కమ్యూనిజము. (నవు) ఇండియాలో విప్లవము ప్రేరేపించుటకు యీతడు పంపబడెను. 1927 సెప్టెంబరు లో ఆ రెడ్డు చేయబడెనుగాని విడుదల య్యెను. ఆ తని వద్ద కొన్ని కాగితములు వారికనవి. అందు గ్రహముపాలగుగారి సంతకముతో నొక లేఖ గలదు.

స్వామి కార్మికస్వరాజ్యమునందు అభిమానస్థులు వారికి ప్రయాణసౌకర్యములు చేపార్చిరినని దివాను చమన్లాల్ గారికి పి. జి. ఇ. ఆర్. టుగారు వ్రాసెను. స్వామిగారు బొంబాయిలో కృషిచేయు పక్షము స్థాపించెను. ప్రస్తుతము తెల్లరకు రాజకీయ స్వేచ్ఛను బడయజేయుట యీపక్షముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. అన్యాయపద్ధతులను గూడ అవలంబించ వచ్చునని ఒక లేఖలో గలదు. పరిగ్రామికులు విప్లవోద్యమమునకు మా లాభారామనియు, ఈఉద్యమము సమ్మోక్షములద్వారా ప్రస్తుత పరిపాలకవర్గమును పడగొట్టి సాంఘిక పునరుద్ధరణగాంచి కమ్యూనిస్టుపద్ధతుల ప్రోత్సహింపవలయు నేర్పదవనున్నది. సాంకేతికభాషలో వ్రాయబడిన లేఖలను జేమ్సు గారు జదివిరి. విదేశములందలి కమ్యూనిస్టులు స్వామిగారికి వ్రాసినవి. అందు స్వామిగారు పనిజేయవలసినవిధానము నూచింపబడెను. “మతబోధ మంచినదియు, పట్టుదలగూడదనియు, మెతాడి జమువలన మేలుకలదనియు” అందుగలదు. జేడుగారు అన్యథులుగనున్నారని గలదు. అనగా ఆక్షేపణగారు అరెస్టయిరి అర్థము. జేరుగారు మీకు సహాయముజేయుదురనగా సగ్ల త్వలాగారు చేయుదురన్నమాట. మదరాసునకు డండియని పేరు వేరిదేరి. స్వామిగారి లేఖలలో 25/7, 5/8, 1/4, 1/8 అని అంకెలుగలవు. ఇవికొన్ని గ్రంథములలోని పేజీలపంతులగుద్రలు. కొన్ని లేఖలు కనబడనివిగాతో వ్రాయబడెను. అంతటి అక్షరములు కొన్ని ఓషధులతో కడిగిన అనుపమును. కాంటులలో జరుగు ప్రాచ్య కార్మికముహూసభకు ఇండియానుండి ప్రతినిధిగర్లము పంపుటకు యేర్పాటుజేయవలెనని అందు కోరబడెను. సామాన్య గ్రంథనిక్రయ దారులను కాంటులసభతో సంబంధము గల సాంకేతిక లేఖలునమ్ముట ఆశ్చర్యకరముగనున్నది.

సహాధానంతరము కోర్టువారు సమావేశమయినపుడు జేమ్సుగారు స్వామిగారి లేఖల ఫైలో గ్రాఫులను జూపిరి. స్వామిగారు భార్య యింకను రాతేదని లేఖలోనూచినిరి. అనగా డబ్బు అంతలేదనియు త్వరగ పంపమనియు కోరుట. కొలంబోలోనున్న గలేగారిద్వారా పంపమనిరి. ఈ యుత్తరములలో నెల్లుగుగారు ఇండియాకు రాజాలకపోయిరిననియు హామీదు అను పేరుగలవారు అమోఘప్రసాదు అనుపేరుతో న్యవహరింపబడి నట్లును నూచనలుగలవు. అమోఘప్రసాదుగారు యిపుడు సాక్షిబోనులో నున్నారు. చెండవలేమి డెస్మాండుగారి పేరఅనగా స్వామిగారి పేరన వ్రాయబడియున్నది. వై. ఎం. సి. ఎ. యొక్క పలుకుబడి సెత్తిపెట్ట ఉద్యమప్రచారము గూర్చియు వ్రాయబడియున్నది ఎం. ఎం. సి. ఎ. అనగా కమ్యూనిస్టుసంఘము మెత్తిపెట్టపత్రికయనగా ఇండియను నేషనలు పేరాలలు పత్రిక నెల్లుగుగారు ప్రయాణముచేయుటకు అర్హమయిన స్థితిలో లేరనియు, వారికి బదులుగ వేరొక ఇంజనీరు గ్లాస్కోవచ్చుచున్నారనియు స్వామిగారికి తెలియజేయబడెను. దీనికి అర్థమేమనగా బ్రాడ్లీగారు హిందూదేశమునకు రానున్నారని అయి యుండెను.

గ్లాస్కో అనగా ఇండియా. స్వామిగారు ముసాగారితో మాట్లాడవలెనను సలహా ఇచ్చబడెను. ముసా అనగా ముజఫరు అహమ్మదు గారు. నూడనలేఖగూడ స్వామిగారికి డెస్మాండు పేరన వ్రాయబడెను. ఈ యుత్తరములో సగ్ల త్వలా తొక్కితక రు సాంబమూర్తి బరూచా గార్లకు వరుసగా యీ క్రింది మారుపేరు లుపయోగింపబడెను:—జేకరు, హేగు, కుంబు, జూరోజు, ఈ ఉత్తరము లన్నింటిలో ఆయాపంతులపద్ధ్య అధ్యకాక్షరములను లిఖించెడి సిరాతో కొన్ని మాటలు వ్రాయబడియుండెను. హిందూదేశ మంతటను ప్రచారము జేయుటకు ఒక ఇంగ్లీషు నార్తా పత్రికను సాలుకు రూ 2400 న్యయముతో స్థాపింప స్వామిగారిని నిర్ణయించినట్లు ఈ లేఖలందు గలదు. లాహోరునుంచి ఎవరోయొకరు వెచ్చుటకై కొంత ద్రవ్యము ఖర్చయినదని గలదు. దీని బట్టి వా యువ్య సరిహద్దుల ద్వారా మాస్కో నగరమునుండి ద్రవ్యము వచ్చుచున్నదని నిరూపించి చెప్పగలను

ఈనాటి మార్కెటునుండి తీసుకొనివచ్చుటకు కొంతమంది పశ్చిమ ప్రాంత ప్రభుత్వ రాష్ట్రములనుండి దాటిరావలసి యుండెను. బ్రాడ్లీ గారు రాంపురా యను స్త్రీమరుపైని ఇండియా వచ్చిరి. వీరు నేలనిగవ పరచెడి కింకల వ్యాపారము చేయుట కై యీదేశము వచ్చియున్న తెలంగాణీయ గాని పేరువచ్చిన 6 రోజులు గడచినను ఒక తేటను ఇండియానుండి స్వదేశము నకు వ్రాసిరి. అందు యీవిషయ సంగతు లుండెను. ఆవు తరము ఎవరికి వ్రాయబడెనో అతడొక దుష్కర సమస్యను బ్రాడ్లీ గారికి బహుగించినట్లును ఆవ్యవహారమున బ్రాడ్లీ గారు పరిష్కరింపగ లీనట్లు గ్రేయను ఆంధ్రము కవి వ్రాసిన ఒక భావగీతము ననుసరించి ఆవ్యవహారము పరిష్కరింపగల్గితి మని బ్రాడ్లీగారు వ్రాసిరి. ఈవు తరముయొక్క భోరణిబట్టి జూడ వీరు పెంపలవ్యాపార మునకయి యీ దేశమునకు వచ్చినట్లు లేదు.

ఫిబ్రవరి 2 తేదీని మనోరా అను స్త్రీమరుపై అలీదా యను లాస్కరు పుర్రవానివద్ద ఆర్. కె. కరేమగారి పేరన వ్రాయబడిన కనరు దొరికెను. అందు వేరొక కనరు అందులో వేరొక కనరు దొరికెను. ఇంకొక కనరు గాతే గారి పేరన వ్రాయబడెను. అందులో నున్న కనరు జాకు గారి పేరన యున్నది. అందులోని సంగతులు రక్షక వైద్యముగూర్చియు దివ్యజ్ఞాన సమాజము గూర్చియు ప్రస్తావించబడెను. ఈరెండు పేర్లును ఇండియాలోని కమ్యూనిస్టు పక్షమునకు మారుపేర్లు. రాబర్ట్స్ పేర్లును ఇండియా అను అర్థముతో నుపయోగించబడెను. కమిషను అనగా వైసు నుకమిషను. అవ్యవహార సిరాలో వ్రాయబడిన విషయము లే మనగా బ్రెస్లెన్ సభకు పర్యటించుటకు హామీవద్దగార్లు భారత కార్మిక ప్రతినిధులుగ బోవుచున్నారని ఈ ప్రతినిధి వర్గము నకు దివ్యజ్ఞానసమాజము అని పేరుపెట్టబడెను. మార్కెట్లోగల అంతర్జాతీయ తంతుకారక కార్మిక సంఘము వారు బొంబాయి సమ్మె సందర్భమున 20,000 రోజులు (రషియా నాణెము) పంపిరి. ఈ డబ్బు జాబ్బాలాగారికి అందవలసియుండెను. కాని కార్యదర్శిపదవిని పోషిగారు నిర్వహించుచుండుటచే వారిచేతికి వెళ్లెను. జోషి గారే "అభయంకరమైన పింగళిగ్రహము" హచ్చిన్నుగారు నెప్టంబరు నెలలో ఇండియాకు వచ్చి కమ్యూనిస్టులు చేయుచున్న ప్రచారము నంతయు బయటపెట్టిరి. 1928 మే 30 తేదీని అధికారిగారి వశమందున్న ఉత్తరములు కొన్ని పట్టుబడెను. ఉస్మానిగారు సెనీముపాతీకు, అలీషాగార్లు మార్కెట్లోని సభకు హాజరయిరి. వీరు ఇండియా ప్రతినిధులుగ బోయి రోషపురిత మును ఉపవ్యాసము లొసంగిరి. అవి ఇషిరికరు అనుపత్రికలో బడెను. కాని యీ ప్రతినిధులనుగూర్చి లంబియారగారి సతి యును హచ్చిన్నుగారును అధికారిగారును తీవ్రముగ ఖండించుచు వ్రాయుచు వచ్చిరి. అయితే విశ్వాసపాత్రులై కుట్రలుచేయుచున్న కుట్రదారులయెడట ప్రతిపక్షులై యున్న వీరినిగూర్చి ప్రశంసించుట తగదు. అంతట కోర్టు ముగిసెను. (అ. ప్రె.)

కావలెను

రంగూనులో నున్న ది బెంగాల్-బర్మాస్టీమ్ నావిగేషన్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వారి తరపున కాకినాడ, విశాఖపట్టణము, భీమునిపట్నం, కళింగపట్నం, బారువ, గోపాలపురం మొదలగు స్థలములందు వారి తరపున ఏజన్సీగానుండి పనిచేయుటకై మర్యాదగ్ధులైనట్టియు, మంచిముకుండిగలిగి, మంచిసితితోనున్నట్టియు, తగినహామీనివ్వ సిద్ధముగానున్నట్టివారి యొద్దనుండి, కంపెనీనిచూడెయు వైకంపెనీవారు దరఖాస్తును ఆహ్వానించుచున్నారు.

వైకంపెనీ రంగూను, కొరమాండల్ రేవులకు మధ్య ప్రత్యేకముగా స్త్రీమరులను రాను పోను నడుప ఆలోచించుచున్నది. తక్షణమే వయస్సు, కులము, వృత్తి, హోదా మొదలగు వివరములతో దరఖాస్తును ఈ దిగువమీసమునకు పంపుకొనవలెను.

The Chief Representative
B. B. S. N. Co. Ltd., Bezwada,
(Krishna Dist.)

సానిక వార్తలు

జస్తిసు ఫీలిపుగారిపానే ఎ. జె. కర్జన్ వెన్ గారు మద్రాసు హైకోర్టు జడ్జిగా నియమింపబడిరి.

నేటియుదయమున తిరుపతి క్లెజ్ సముద్రతీరమున వెంకటరామయ్యర్ అనుచోక్ బ్రాహ్మణునిశేషము గాన్నించెను. ఈతనివయసు 50 ఏండ్లు. ఈతడు చందవాళిలో నోకభూస్వామి ఈతడు ఆత్మహత్య గావించిశనినట్లు చెప్పబడుచున్నది. ఇన్ స్పెక్టర్ గారు పంచాయతీ జరిపెదరు.

ఈస్టర్న్ ఛెక్స్ క్లెరీ మాన్సు, 16 ఆదియప్ప నాయకవిధి:—వారి కాతాదారుల ప్రాతాహముపై వర్తకుల అనుమలార్థమై బందరుపీధిలో నె 56 రు భవనమునందు ఒక డిపో యేర్పాటుచేయబడినదిని మాకు సదరు కంపెనీ (ప్రాప్తి) టరుగారైన శ్రీయుత పేరూరు బ్రహ్మానందంగారు వ్రాసిరి.

మోటారు బస్సు ప్రమాదము:—నిన్నటి యుదయమున మైలాపూరు మార్కెట్టున కెదురుగా బోవుచుండిన యొక మోటారుబస్సు రోడ్డున కడ్డముగా బోవుచుండిన యొక యేడేండ్ల బాలికను ఆకస్మికముగా త్రొక్కివేసెను. బాలిక వెంటనే ఆస్పత్రికి గొంపోబడి అచ్చట కొంతకాలముయిన తరువాత మరణించెను. (అ. ప్రె.)

మైలాపూరులో కన్నపు దొంగతనము:—రాత్రికాలములందు కొన్ని గృహములలో కిటికీగజములను విరుగగొట్టి గృహములలోపల ప్రవేశించి ధనాపహరణము గావించిన నల్లతేగ్రాముణి అను 22 యేండ్ల యువకుడు గత శనివారమున పోలీసువారికి పట్టుపడి అరెస్టుకాబడియున్నాడు. ఇతను నగరములో నచ్చటచ్చట దాచిపెట్టియుంచిన ద్రవ్యములో సుమారు 300 రూప్యముల విలువగల సాత్తు పోలీసువారికి దొరికినది. (అ. ప్రె.)

రాకరకల్లు—సి. వి. కన్నింగ్ హాంబరీస్ పానే మద్రాసుపోలీసుకమిషనరుగ నియమింపబడిన యి. జె. కాలం డన్ గారు నేటి యుదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి. ఎ. రామస్వామి మొదలికూరుగారు నేటియుదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

ఎం. ఇ. వాట్సు, తిరువాన్కూరు పూర్వపుదివాను గారు గతరాత్రి మద్రాసునుండి బొంబాయికేగిరి. అచ్చటినుండి వీరు స్విట్జర్లాండునకు బోయెదరు.

హోవాల్డు ఓక్లేగారు మద్రాసు స్కూలులతోగూడ గత రాత్రి మద్రాసునుండి కొలంబోకు బయలుదేరిరి. వీరు ఇంగ్లండు న కేసుచున్నారు.

చెన్నపురి అన్నదాన సమాజము

గతనాల్గవారములలో జరిగిన ప్రత్యేక అన్నదానము లు:—800 బీదలకు తిరుక్కూరు గవ్వారు నివాసులకు టి. ఎల్. సుబ్బయ్యరు బి. ఎ. బి. ఎల్ గారు 200 బీదలకు, శ్రీయుతులు ఎల్. అనంతయ్యరు, పాల్. దీపచంద్రునిగారు, ఎన్. బాలసుబ్రహ్మణ్యుని నాయకరుగార్లు ఒక్కొక్కరు 166 బీదలకు, సి. తిరాజులు నాయకుగారు 100 బీదలకు, శ్రీయుతులు ధనరాజుకాపాడు, చునిలూరుగవ్వారు, దేవుశంకరదేవు, సి. బ్యాలపతి నాయకు, ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, సి. జె. ఆంజనేయులు శెట్టి, చూరేశెట్టి ఆళ్వారు శెట్టి, జి. శ్రీనివాసులు శెట్టి, పి. రాజగోపాలు నాయకు, రాజా పి. పార్థసారధి నాయనింగారు, శ్రీమతి మాధవను నాయకులగు గార్లు ఒక్కొక్కరు 50 బీదలకు, శ్రీయుతులు కాలిమిడి రంగమన్నారశెట్టి, టి. కృష్ణస్వామి ముదలియారు, సి. రాజమ్మ గార్లు ఒక్కొక్కరు 33 బీదలకు, శ్రీయుతులు పి. కె. ఆర్. వెంకటాచల ముదలియారు (వైదండంబాడు) సి. రాజగోపాల ముదలియారు. (కోలారు) గార్లు ఒక్కొక్కరు 25 బీదలకు, శ్రీయుతులు ఎస్. రాఘవాచారి బి. ఏ. వి. దొరస్వామినాయకు, ముత్తియమ్మశాస్త్రి, శ్రీమతి జయరాంనాయకు సతి, విశ్వబ్రాహ్మణ అన్నదాన సభవారు ఒక్కొక్కరు,

దక్షిణకనరా హత్య కేసు

(న్యాయ. బీన్సి అనంతకృష్ణయ్యగార్లు సమక్షమున)
దక్షిణకనరా జిల్లా జడ్జిచే హత్య గావించెనను నేరమునకై ఉరిశిక్ష విధింపబడిన తాయింపల్లి అను ముద్దయి కేసు ను నేడు హైకోర్టులో ప్రధాన న్యాయమూర్తి బీన్సి గారును, న్యాయ. అనంతకృష్ణయ్యగారును విచారించిరి.

1928 డిసెంబరు 15 వ తేది రాత్రి పది గంటలకు ముద్దయి తనకు విరోధిగ నున్న అమ్మ పూజారి అను నతనిని బడిగదిలో కుప్పిలో హత్యచేయుచుండుగా, తుపాకీతో కాల్చెననియు, ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు బాటరీ దీపము సహాయముచే నిందితుని కన్ఫోని రనియు, ప్రాసిక్యూషనువారి వాదము. చంపబడిన అమ్మపూజారి 2½ సం॥ల క్రితము ముద్దయియొక్క తాటి చెట్టును నటికివేసెననియు దానితో పగ ప్రారంభమయిననియు ప్రాసిక్యూషన్ తరపున తెలుపబడెను.

న్యాయమూర్తులు వాదములను విని హత్యజరిగిన గదిలో ముద్దయిని కనిపెట్టిన ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులేగాక మరికొందరు గూడకూర్చుంచి యుండిరనియు, అందుచే సాక్ష్యము సంతృప్తికరముగ లేదనుచు ఇంకను సాక్ష్యము సాధికముగ లేదనుచు ఇంకను సాక్ష్యము సాధికముగా విచారించవలసినదిగ దక్షిణకనరా సెషన్సుజడ్జికి కేసును తిరుగఅంపిరి.

ముద్దయి తరపున కె. యస్. జయరామయ్యగారు వాదించుచు విచారణసమయమందే బాటరీ లెటు పనిచేయుచుండ లేదు గావున హత్యజరిగినప్పుడును అటులే పనికి రానిదై యుండుట నిజముకావచ్చుననియు, ప్రాసిక్యూషన్ సాక్ష్యమును బట్టి తుపాకి దూరమునుండి కాల్చబడెనుగావున, బాటరీ లెటుతో ముద్దయిని కనిపెట్టుట నిజము కాకపోవచ్చుననియు చెప్పిరి.

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే

ఎడ్విజరీ కమిటీసభ

మద్రాసు. జూన్ 25:—ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వే లో కల్ ఎడ్విజరీకమిటీ సభ యీ నెల 15 తేదీని పెంకుకూరునందు జరిగెను. ఎఫ్. బి. వాథన్ గారధ్యక్షత వహించిరి. డి. బి. జి. నారాయణస్వామిచెట్టిగారికి సి. బి. ఇ. చీరుదమొసగబడినందులకు సభవారు చెట్టిగారి నభినందించిరి. చీరాలస్టేషనునందు కొలాయిలను పెట్టుటకు ఏర్పాటుచేయబడునని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. తెనాలి, చామర్రకోట, గుత్తి, కడగ, ధర్మవరం, నిడదవోలు, భీమవరం, బల్లారి రైలుస్టేషనులందు ఎక్స్ ప్రెసు దీపములను పెట్టుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని అధ్యక్షులు తెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

మీరటు కేసు విచారణ స్థలము

మార్చుప్రయత్నములు

కామన్నుసభయందు ప్రశ్న వేయగోరుట
మీరటు బంధితులగు బ్రాడ్లీ స్పాన్సరుగార్లు తమ కేసు విచారణ చేయు స్థలమును మార్చవలయునను విషయము గూర్చికామన్ను సభలో ప్రశ్న వేయుమని తమనియోజక వర్గపార్లమెంటు సభ్యులకు జైలుద్వారా వార్త పంపియున్నారు. (ఫీ. ప్రె.)

బొంబాయి మిల్లులసమ్మె

మిల్లుదారులు ప్రైవేటుగానికి విజ్ఞాపించెదరు
బొంబాయి జూన్ 24:—ప్రైవేటుగారు త్వరలోనే 28 తేదీన పూనా విచ్చేసెదరు. అప్పుడు బొంబాయిమిల్లుదారులు ప్రైవేటుగా రిని సందర్శించి నగరములోని వ్యాపారమెట్లు స్తంభించియున్నదో ప్రైవేటుగానికి మనవిచేసెదరు.
మిల్లులన్నిటిలో మొత్తమువిద 79. 624 మంది పనిచేయుచున్నారు. నిన్న మొన్నటికన్న పనివాండ్ల సంఖ్య హెచ్చినది. క్రొత్తగాతిరిగి రెండు మిల్లులు తెరువబడి పనిచేయుచున్నది. (ఫీ. ప్రెసు.)

యోగికు ఫిజికలు కల్చరు లేక సాఫ్ట్ వేర్ హాస్యము

గ్రంథకర్త శ్రీయుత ఎస్. సుందరంగారు
70 (బి) జూయలర్స్ స్ట్రీట్, బెంగళూరు

బెంగళూరుకు సమీపమునందున్న కేంగేరిలో నున్న గురుకులశ్రమమువారిచే అత్యంతోపయుక్త మగు నీ గ్రంథము ప్రకటింపబడెను. సుందరంగారు దీని నాంగ్ల భాషలో వ్రాసిరి. 1. యోగశరీరవిజ్ఞానము (యోగిక్ ఫిజికల్ కల్చరు) అనగానేమి, యోగ ఆసనముల వలన కలుగు లాభము, ప్రారంభములకు కొన్ని సూచనలు, సర్వాంగాసనము, మచ్యాసనము, శీర్షాసనము లేక కపాలాసనము, పశ్చిమోత్తానాసనము, హలాసనము భుజంగాసనము, శలభాసనము, ధనురాసనము, అర్ధమచ్ఛేంద్రాసనము, పాదపాస్తాసనము, శవాసనము, యోగముద్ర, ఉద్యాసనము, నౌలి, ప్రాణాయామము, పీనినిచేయు పద్ధతులు మున్నగు విషయము లిందు అతి వివరముగా వ్రాయబడెను. పరాశేక్ష లేకుండ యోగ ఆసనములను వేయుటకును, ప్రాణాయామముచేయుటకును యిచ్చగలవారి కింతకంటే శ్రేష్ఠమును సమగ్రమునగు గ్రంథము మరొకటి లభింపదు. ఆసనములు వేయు రీతులు గల 20 పటములుగూడ నిందుగలవు. బొంబాయికి సమీపమునందున్న లోన్యాలో ఆశ్రమము నేర్పరచి పరిశోధనలను గావించుచున్నట్టియు, యోగవిహింసయును పత్రికను ప్రకటింపుచున్నట్టియు, కువలయానందుల ప్రక్రియ లిందు అనుష్ఠానమునకు పీల్చనట్లు మిక్కిలి స్పష్టముగా వివరింపబడెను. మంచిదశ సరి క్లే జ కా గి త ము ల మీ ద ని వి ము ద్రిం ప బడెను. దీనియందు 109 పేజీలు ను 12 ప్రకరణములును కలవు. ఈ గ్రంథమునందలి పటములలోనున్న చైత్రులు లన్నియు సుందరంగారిచే చేయబడి ఛాయాపటములు తీయబడినవే. నెల 1-0-0 క్లాకుపైందు 1-8-0. పోస్టేజీనిమిత్తము ప్రత్యేకముగా నాలుగణాలు. ఈ కేంగేరి ఆశ్రమమునకే మూలపురుషులగు శ్రీయుత రామచంద్రగారు బ్రహ్మచర్య అను మాస పత్రికనుగూడ ఆంగ్లభాషలో ప్రకటింపుచున్నారు. వీరు వెనుక ఢిల్లీలో యింద్రప్రస్థ గురుకులమునందు యోగవిద్య నభ్యసించిరి. బ్రహ్మచర్యపత్రికకు పాలకుండా రు 1-0-0. ఈ పత్రికలోగూడ యోగాభ్యాసమునుగూర్చిన వ్యాసములు ప్రకటింపబడుచుండును. ఈ పత్రికను, ఈ గ్రంథమును బడయగోరువారు దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

అడ్రెసు— మేనేజింగు ఎడిటరు బ్రహ్మచర్యగురుకుల ఆశ్రమం, పోస్టు కేంగేరి, (బెంగళూరు)

ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికలకు సన్మానము

ఆంధ్రపత్రిక కే సన్మానమివ్వవలయునని

కృష్ణాపత్రిక సంపాదకుడు సూచించుట

సన్మానసంఘపు కార్యదర్శి తంతివార్త

మచిలీపట్నము, జూన్ 24:—ఆంధ్ర కృష్ణాపత్రికల సన్మానసంఘపు కార్యదర్శియగు అచటపల్లి నారాయణరావు గారు మచిలీపట్నమునుండి ఈ క్రిందితంతివార్త సంపుచున్నారు:—కృష్ణాపత్రిక సంపాదకులు ఈ నెల 22 వ తేదీ పత్రిక సంపాదకీయవ్యాసమున కేవలము ఒక్క-ఆంధ్రపత్రిక మాత్రమే సన్మానమివ్వవలయునని సూచించియుండిరి. అందువల్ల నేటిదిగము కృష్ణాపత్రిక సంపాదకులగు ముట్నూరి కృష్ణారావుగారిని సందర్శించితిని. ఆంధ్రకృష్ణాపత్రికలను ప్రత్యేకించి వాటిని సన్మానమునగుట అనవసరమున భేదములను పురిగొల్పుట యని పలువురి అభిప్రాయమైయున్నదని కృష్ణారావుగారు చెప్పిరి. అందుచే పత్రిక స్థాపింపబడి ఎన్నిసంవత్సరములైన దను విషయమును పాటింపక పత్రికగావించిన సేవను ప్రమాణముగ పైకొనవలయుననియు అందుచే కృష్ణాపత్రికను వదిలివేసి ఆంధ్రదేశపు దినపత్రికయగు ఆంధ్రపత్రిక కే సన్మానమునగవలయుననియు కృష్ణారావుగారు సూచించిరి. కాని, సన్మానసంఘమువారు గాని ఆంధ్రులుగాని కృష్ణారావుగారి కోరికను అంగీకరించునట్టి లో లేరు.

(తంతివార్త)

ఒక పోలిక

సురాజ్ మల్ వారి నీమకమలములను ఇతర కంపెనీల వారివద్దనున్న వాటితో సరిపోల్చి చూచిన సురాజ్ మల్ వారివే మిక్కిలి మేలురకమైనవని, తక్కువధరగలదని నిదర్శములచే రూఢియగుచున్నది.

కాంతియందు, నిష్పవలె ప్రకాశించుటయందు వీటికి సమామైనదేదియు లేదు.

సురాజ్ మల్ లల్లు భాయి & కంపెనీ

సుప్రసిద్ధమైన నగలు, నీమకమలముల వర్తకులు, 313. ఎస్టేనేడ్, మద్రాసు.

ఒం

యూనివర్సల్ మ్యూచియల్ యైడ్ అండ్ ఫూర్ హౌసెస్

అస్సోసియేషన్, లిమిటెడ్.

ప్రధాన కార్యాలయము: మద్రాసు.

పైన తెలుపబడిన అస్సోసియేషనులో 1-4 వ రుసలలో అద్దలైన నర్టిఫికేట్లు హాండ్లరుల విషయములో జరిగిన మొదటి డ్రాయింగునందు నిర్ధారణ చేయబడిన మేరకు నఫరు జామీనుమీద వడ్డీ లేకుండ ఈదిగువ వారిపేరులకు మొదట తెలుపబడిన మొత్తములు ఋణములు యివ్వబడినవి.

వరుస నెం.	నర్టిఫికేట్ల నెం.	పేరు విలాసము	ఇవ్వబడిన ఋణము మొత్తం రూ.
I	6006	మిస్టర్ పెరుమెలీడు నంపెరుమాళ్ నాయుడు, లాండ్ లార్డు, నెం. 54, పూసల గంగురెడ్డి వీధి, ఎగ్గోరు, మద్రాసు.	1000
I	1159-2	మిస్టర్ డి. ఎన్. గోపాలకృష్ణయ్యర్, గ్రామ మునిసిఫ్, వడికిపాలియం, పోదనూరు, కోయంబత్తూరు జిల్లా.	500
II	0370	మిస్టర్ శ్రీపెరంబుద్రి రామానుజస్వామి, మిస్టర్ ఎస్. రామచంద్రరావు కొమారుడు, ఇనాందార్, తణుకు, వెస్టు గోదావరిజిల్లా,	1000
I	6277	మిస్టర్ బండి చెంగారెడ్డి, లాండ్ లార్డు, చవటగుంట, కార్వేటింగర్, చిత్తూరుజిల్లా.	500
I	6209	మిస్టర్ బొడ్డుపల్లి కామాంజనేయులు, టీచర్, సెంటు, అంతోనసు, ఆర్. సి. హైస్కూల్, బెజవాడ, కృష్ణాజిల్లా.	500
I	6753	మిస్టర్ నంతరం అప్పల నరసింహం, క్లర్కు, రెవెన్యూ డివిజన్ ఆఫీసు, పార్వతీపురం, విశాఖపట్టణం జిల్లా.	500
I	6754	మిస్టర్ నారద అప్పయ్యరెడ్డి, కవిత్వ, వైయా ఇచ్చాపురం, గంజాంజిల్లా.	500
II	0351	మిస్టర్ గోగుల సోమేశ్వరరావు, మర్చెంటు, తణుకు, వెస్టు గోదావరిజిల్లా.	500
I	5040	మిస్టర్ ఎం. మల్లయ్య, మర్చెంటు, పాలకొల్లు, వెస్టుగోదావరిజిల్లా.	500
IV	0364	శ్రీ పుష్పాల జయలక్ష్మమ్మ c/o మిస్టర్ సి. రాజగోపాల నాయుడు, రిటైర్డ్, తహశీల్దార్, నెం. 19, పంక జాతీ వీధి, వేపేరి, మద్రాసు.	500
III	0210	మిస్టర్ మాజేటి లక్ష్మీకాంతరావు, మర్చెంటు, వైజాం పేట, మచిలీపట్నము.	500
III	0571	మిస్టర్ వి.వి. నారాయణనాయర్, C/o మిస్టర్ చాతుకుట్టి నాయర్, ప్లాంపు నెండర్, మాతమంగళం, వైయా తలివరాంబ, నార్తు మలబార్.	500

యివ్వబడిన నర్టిఫికేట్ల సంఖ్య సుమారు

14,000

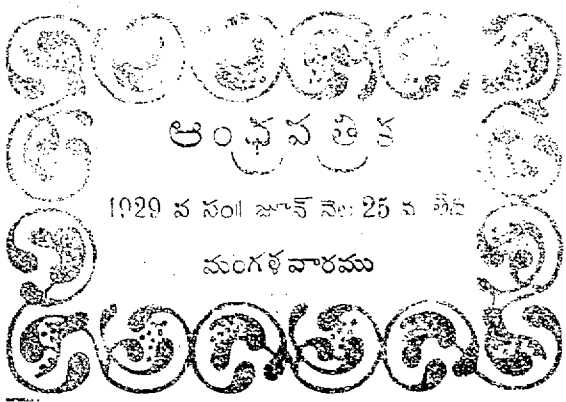
నర్టిఫికేట్లు హోల్డరులవద్దనుండి సం"రం 1-కి వసూలగు మొత్తము

సుమారు

రూ. 2,00,000

289, తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు 20-6-29

వెంకటేశయ్య, కార్యదర్శి.

భారతరాజ్యాంగములు

ఉపదేశకులు

సర్వాధికారమును గల రాజప్రతినిధికి భారతీయుల కుపదేశములను చేయుటయును రాజ్యవ్యవహారములను సమర్థించుటయును సులభము. ఉపదేశకులు ఉపద్రుష్టులవరింపకుండు నిలిచి ఉపదేశములను చేసి వానిప్రయోజనమును నిర్ణయించుట ధర్మము. విలియము హైమగారు “పరుల కుపదేశములను పరభాషనరుడవైచేయు”మని చేసిన యమూల్యోపదేశమును సర్వాధికారులు మననధ్యానములను జేయవలసి యుండును. ఆ జన్మాంతము సామ్రాజ్యాధికారము ననుభవించెడి సామ్రాజ్యాధిమానులకు నిర్బంధముల ననుభవించెడివారి దురవస్థను గ్రహించుట సాధ్యమా? ఇర్విన్ ప్రభువర్యుని స్థానమునందు నిరంతరము నిర్బంధవాతావరణము నందు మునిగి తేలుచున్న భారతదేశభక్తుడు నిలిచి స్వధర్మోపదేశమును జేసిన నిరంకుశాధికారవర్గమున కేటులు రుచించునో రాజప్రతినిధి సంభావించి యుపదేశములను జేయుట ప్రయోజనకరము. రాజప్రతినిధివారి ఖండనమండనములను భారతీయ రాజనీపకులును బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాధిమానులును జయఘోషములతో ప్రశంసించుచుండును. దేశభక్తుల యుపదేశములను గమనాగమనములను నిర్బంధపాశనిర్మాణమునకు చిత్రగుప్తులు వ్రాయుచుండురు; రాజాశ్రయులు నిందించుచుండురు; స్వదేశీయులు శంకించుచుండురు; విదేశీయులు వివరీతవిమర్శనలకు పాలుచేయుచురాజప్రదోహమునునిరూపించుచుండురు. భోగలకు గౌరవసన్మానములు త్యాగులకు దండనదూషణములు ధర్మప్రతికూలములు గాని ధర్మానుకూలములు గావు. ధర్మాత్మ్యము లేని యుపదేశములు ఫలసిద్ధికి నిరుపయోగములు. ఆత్మపరిశోధనమును బాగుగా జేసెడివారలకు ధర్మాధర్మపరిస్థితులు విశదము గాగలవు.

ఆత్మపరిశోధనము

రాజప్రతినిధి కాత్మపరిశోధనమున కవకాశము లభించినందులకు సంతసము. “సత్కార్యములకు దగినఫలము సామాన్యముగను లభింపదు. ప్రపంచపు ఏలపు పాటయందు నస్తుప్రళయముకన్నను ఏలపుపాటవాని తెలివితేటలు నామాన్యముగను లాభకరములుగ నుండును.....భారతదేశప్రభువు సుఖములు ప్రకటనము లేకను వ్యక్తము గాకున్నట్లు.” అని రాజప్రతినిధి తెలిపిన భావములు సత్యదూరములై యున్నవి. ప్రపంచము నందు సామాన్యముగ గుణములకు దగినఫలమే గలుగుచున్నది. గుణములకు దగినఫలము గలుగ నపుడు ధర్మాధర్మములతోను మానవప్రయత్నములతోను నిమిత్త ముండును. ఏలముపాటయందు

వస్తువులనుబట్టి ధర వచ్చునుగాని పాటపాడెడివాని కేకలనుబట్టి ధర రాదు. నిరంకుశప్రభుత్వమును సమయావధిములు లేకను పాగడెడివారి సంఖ్యకు హద్దపద్దులు లేవు. శర్ బి. ఎఫ్. మిత్రి గారి ప్రసంగమే ఈ విషయమును దుజువు చేయుచున్నది. అధికారులు ఆంగ్లో-వైందవనాత్రికలు దేశీయులు నిరంతము నుగూఁమును కొనిచూచునన్నపుడు బ్రిటీషు రాజ్యాధికారులు ప్రకటన భారముక్రిందను చెడిపోవుచున్నారు, కాని ప్రకటన లేకను చెడిపోవుటలేదు. నిరంకుశాధికారుల కాత్మపరిశోధనకు సాధనము భారతీయుల స్థితిగతులను పరిశీలించుటనానను గలుగును గాని స్వీయస్థితిగతులను పరిశీలించుటవలన గలుగదు. ఆత్మాచార్యవిశేషము లేనపు డాత్మపరిశీలనము సాధ్యము గాదు. నిరంకుశాధికార లక్ష్యముతో స్వాతంత్ర్యలక్ష్యమును విమర్శించుట దుష్టరము. నిరంకుశాధికారవర్గమును సందర్శించుట కేర్పడిన రాజ్యాంగవిధానము, శాసనములు రాజప్రతినిధికి న్యాయసమ్మతములుగ దోచుట సహజము. నిర్బంధవిధానము బ్రిటీషు ప్రయోజనములకు ప్రయోజనకరమై భారతీయులప్రయోజనములకు ప్రయోజనకరమై ఇర్విన్ ప్రభువు నిర్ణయించునపుడు వారిసిద్ధాంతములప్రయోజనము తెలియగలదు. భరతవర్ష వ్యవహారములందు బ్రిటీషు ప్రయోజన ముగ్రస్తానము నలంకరించుచు భారతీయప్రయోజనము లంతర్గతములై యున్నవి. నిర్బంధములు బ్రిటీషు ప్రయోజనములరక్షణార్థ మేర్పడినపుడు వాని నాత్మగౌరవము గల భారతీయు లెవరును నామోదించరు.

నిర్బంధవిధానము

ప్రజాతీమరక్షణశాసనము, మిరటలు అభియోగములు, వ్యాపారవివాద శాసనము విషయమై ఇర్విన్ ప్రభువు చేసిన సమర్థనము ప్రపంచమును పంచించజాలదు. స్వాతంత్ర్యము గల రాజ్యములందు ప్రజాలక్ష్యమునకును అధికారలక్ష్యమునకును భేదము గలుగజాలదు. భేద మేర్పడినపుడు ప్రభుత్వము నిష్క్రమించుచున్నది. బ్రిటీషు ఎన్నికలందు కనస్ రెస్టిపు క్షేమమునకు గలిగిన పరాజయమును లేబరుక్షేమమునకు గలిగినవిజయమును నీ విషయమునకు వ్యాఖ్యానముగ నున్నవి. నిరంకుశవిధానము భారతీయ లక్ష్యముతో నవలంబించినపుడు ఇర్విన్ ప్రభువు చెప్పినసీతులు తలక్రిందులగును. దేశము కృశించి పోవుచున్నపుడు శాంతిసంరక్షణమున కర్థము లేదు. బ్రతికియుండుట ముఖ్యవిషయమైనపుడు గొప్పకలవరము నప్తదాయకము గాదు. పోలిక సమానస్థితియందున్న దేశముల కన్వయించుచుగాని అసమానస్థితియందున్న దేశముల కన్వయింపదు. నిర్బంధవిధానము నిరంకుశత్వమును సందర్శించుకొనుటకు వినియోగపడుచున్నట్లు స్వాతంత్ర్యవికాసమునకు వినియోగపడుటలేదు. ఆత్మపంచనము నాత్మపరిశోధనముగా నెంచుట నిరర్థకము.

మూలసిద్ధాంతము సత్యము గానపుడు దాని మీద నాధారపడిన సిద్ధాంతము లన్నియును సత్యములగును. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము స్వప్రయోజనములకై యేర్పడిన దను నాదనతో వివాదము లేదు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వము భారతీయులప్రయోజనముల కేర్పడిన దను సిద్ధాంతములను కొందరు బ్రిటీషు రాజ్యాధిపతులైనను నంగీకరించుచున్నారు. బ్రిటీషు రాజ్యాధికారుల ప్రతిష్ఠలును నీ ధర్మమునై సమర్థించుచున్నవి. మానవధర్మమును స్వపరిపాలనపు హక్కును సమర్థించుచున్నది. ఈ లక్ష్యముతో భారతరాజ్యాంగమును నిర్బంధవిధానమును పరిశీలించునపుడు దుర్మార్గము నిరంకుశత్వపక్షమునందును సన్మార్గము భారతీయక్షేమమునందును గలదని ప్రాజ్ఞులంగీకరింపగలరు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకు హృదయ పరివర్తనము గలుగునపుడు జాతిభేదము అధికారానధికారభేదము గుణగ్రహణమునకు ప్రతిబంధకములు గావు. రాజ్యాంగవిధానమును నిర్ణయించుటయందు బ్రిటీషుప్రభుత్వ మవలంబించినసాధన ధర్మమిరుద్ధ మని ప్రాజ్ఞులందరును గ్రహించియున్నారు.

రాజ్యాంగవిధానము

రాజ్యాంగ సంస్కరణ విచారణనన్ని హిత సంబంధముగల భారతీయులు లేకను ప్రయోజనకరము గాదు. సాధకులులేని సాధన నిరుపయోగము. రాజ్యాంగముల వికాసమును చెట్టుబెరడువలెనే చెట్టుతో పెరుగుట సహజమే. కాని చేపలేని చెట్టునకు చెట్టును బెరడును పెరుగజాలవు. పైమను కమిషను నివేదికను పార్లమెంటునకు సమర్పించునని తెలిసియున్నది. నివేదికను తయారు చేయుటయందు భారతీయులకు గల యధికార మితరులకు లేదు. “మానవకల్యాణమునకై ప్రాచ్యపాశ్చాత్యవిజ్ఞానములు సమర్పణమును జేయుటకును భారతధర్మనిర్వహణమునకును తగినరీతిని భారత రాజ్యాంగ నిర్మాణము గావలయును.....

.....బ్రిటీషు ప్రయోజనములకును భారతీయ ప్రయోజనములకును సతీతమైన ప్రయోజనమును సమకూర్చుటకు సాధనమైన ఈ మహాసాధనమును మానవ కల్యాణ కారకుడైన పరమేశ్వరుడు వ్యర్థము చేయడని నేను విశ్వసించుచున్నాను” అని ఇర్విన్ ప్రభువు తెలిపిన యుదారభావమును భగవంతుడు కాలము పరిపక్వమైనపుడు సఫలము చేయుట తధ్యము. భారతరాజ్యభారమును పూనిన బ్రిటీషు ప్రభుత్వ మీ మహాప్రయోజనమును సమకూర్చుటకు విముఖత్వమును చూపుచున్నది. కాని సుముఖత్వమును జూపుటలేదు. దైవముచు ధర్మమును నమ్మెడి ఇర్విన్ ప్రభువు స్వదేశమునందు నిర్భయముగను ధర్మోపదేశములను సఫలముచేయుటకు బూనుకొనియెదరుగాత!

ఇతరోపదేశకులు

ఉపదేశకుల కంతము లేదు. మాన్యెస్టరు గార్డియనుప్రతిక లేబరుక్షేమముమీదను గల విశ్వాసము, పైమను కమిషను గడించిన యనుభవము, ఇర్విన్ ప్రభువుగారి సంప్రతింపులు స్వరాజ్యవిధానమును నిర్ణయించుట కనుకూలముగ నుండునని సంతసించుచున్నది. స్వపరిపాలనమువలన సరాజకమును, విప్లవమును, పరరాజాక్రమణమును సంప్రాప్తములు గావని యంగీకరించుచున్నది. స్వపరిపాలనమును స్థాపించుటకు సాధనము రాజప్రతినిధికి బాధ్యతను గలిగియుండెడి కార్యనిర్వాహకవర్గమును నియమింపవలయుననియును వీరి యధికారమును క్రమముగ శాసనసభకు సంక్రమింపజేయవలయుననియును నిర్దేశించుచున్నది. ద్వంద్వప్రభుత్వమువలెనే యిదియును

భారతీయులను పరిశీలించుట కేర్పడిన నూతనవిధానము. ఫివరుగారు భారతవర్షమునందు నిర్బంధవిధానమును వ్యాపకము చేయుచున్న ఇర్విన్ ప్రభువుగారి పరిపాలనాకాలమును వెంపు జేయగోరుచున్నాడు. లేబరుశత్రువునకు స్వేచ్ఛ వలంబకుని రాజప్రతినిధిగను నియమించుట కవకాశములు గలుగునేమో చూడవలసియున్నది. ఉపదేశకులైనరైనను వారి సంకల్పము 'బిల్డ్ థా యుత్ పరిపాలనమును దూరస్థము చేయుటగాని సాధ్యముచేయుటగాదు. ఇట్టి పరిస్థితులందు మహాత్మాగి యైన గాంధీమహాత్ముని యుపదేశములను విశ్వసించి భారతీయులందరును, వ్యవసాయశాఖయందై స్వరాజ్యమును సాధింపవలసియుండును.

కేంద్ర వ్యవసాయ పరిశోధకసభ

లిన్లింత్తో సంఘము నిర్ణయించిన కేంద్రవ్యవసాయసంఘమును ఇర్విన్ ప్రభువు సిమ్లాయందు ప్రారంభించిరి. ఆసభకు వివిధరాష్ట్రములయందలి, శాఖామంత్రులును, సామ్రాజ్యశాసనసభల ప్రతినిధులు మువ్వరును, ప్రజాసంఘముల ప్రతినిధు లిరువురును, వ్యవసాయ శాఖాధికారియును మొత్తము 17 గురు సభ్యులుగ నుండును. ఇర్విన్ ప్రభువు పాకి కి వ్యవసాయమునందును, అధికార నిర్వహణమునందును గల సహజాభిమానముతో ఈ సంఘప్రయోజనమును కొనియాడుట సహజము. ఇర్విన్ ప్రభువు శునంరక్షణమునకును, పశువృద్ధికిని, వ్యవసాయ పరిశోధనాభివృద్ధికిని, ఈ సంఘము తోడ్పడునని విశ్వసించుచున్నారు. వెంబ్లి ప్రదర్శనమునకు సహాయము జేసిన, సర్. విజయరాఘవాచార్యులుగారిని అధ్యక్షులుగ నియమించిరి. పత్తిసంఘమునకు కార్యదర్శిగ వని జేసిన బట్టగారిని వ్యవసాయశాస్త్రజ్ఞునిగ నియమించుటకు నిర్ణయించిరి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య వ్యవసాయాభివృద్ధికై నిర్మింపబడిన సామ్రాజ్య వ్యవసాయ సంఘమునకీ సంఘము అనుబంధసంఘముగ నుండవలయునని ఇర్విన్ ప్రభువు సభ్యుల కుపదేశ మొనంగిరి. రాష్ట్రీయవ్యవసాయసభలకును, సామ్రాజ్య వ్యవసాయ సభలకును, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవ్యవసాయ సభలకును గల పరిస్థిర సంబంధమును నిర్ణయించుట దుస్థర మని గతకాలానుభవము విశదము జేయుచున్నది. హిందూదేశమందలి వ్యవసాయపరిశ్రమను బ్రిటిషు రాజ్యాధికారులు స్వప్రయోజనార్థము వికసింప జేయుటయును భారతీయ ప్రయోజనమును నిర్లక్ష్యము జేయుటయును సాచారమైనది. శాస్త్రపరిశోధకులు పత్తి విత్తనముల విషయమై చేసిన పరిశోధనలు లాంకాపైరు వర్తకుల కుపయోగపడినట్లు రైతుల కుపయోగపడుట లేదు. గుంటూరుజిల్లాయందలి పొగాకుపంట విదేశీయ వ్యాపారములకు వినియోగ పడినట్లు స్వదేశీయ ప్రయోజనములకు వినియోగపడుటలేదు. పరివిత్రసములు, ప్రతివిత్రసములు, జొన్న విత్తనములు, మొదలగు విత్తనముల యేర్పాటు విషయమునను, పంటల తెగుళ్లు విషయమునను, పూసాయందును, కోయంబత్తూరునందును చేసిన పరిశోధనలు గ్రామ సీమలయందు నివసించే దరిద్రగిస్తులైన రైతులకు కొంచెమయినను నుపకరింపలేదనుట నిర్వివాదాంశము

అధికారాక్రమమైన నూతన వ్యవసాయసంఘమును రైతుల ప్రయోజనము సభివృద్ధికేయు నని నమ్ముటకు సవకాశములులేవు. డివర్ గారు వ్యవసాయ సంఘ వ్యవహారములును, ద్రవ్యమును, గ్రామ సీమలకుమాత్రమే సంక్రయింపవలయు నని తెలిపిన యభిప్రాయమును రావదాసుపంతులుగారు ప్రతిఘటించుట యుక్తముగ నున్నది గ్రామ వ్యవహారములు రాష్ట్రీయ శాఖాధీనమునందున్నవి. తిరిగి సామ్రాజ్యసంఘము ద్రవ్యమును గ్రామవ్యవసాయమునకు వినియోగించుట యసంగతము. వ్యవసాయశాఖకును వ్యవసాయమునకు సంబంధించిన ఇతరశాఖలకును, సంబంధములను కల్పింపవలెనని, ఇతరసభ్యులు చేసిన తీర్మానములు నిరాకరింపబడినవి. సీటి పరిశోధనకు ప్రభుత్వము ప్రత్యేక శాఖను నిర్మించుటకు, నిర్ణయించుట సమంజసముగనున్నది. నిబంధనలందు సభ్యులను తొలగించుటకు ప్రభుత్వము అధికారమును బడయగోరుట నిరంకుశస్వభావమును విశదము జేయుచున్నది. రావదాసుగారు దీనిని ప్రతిఘటించి నిబంధనను తీసివేయింప గలిగిరి. హైదరాబాదు వైజాముగారు వ్యవసాయసంఘాభివృద్ధికై రెండు లక్షల రూప్యములను విరాళము నొసంగి కృతజ్ఞతకు పాత్రులైరి. అధికారపోషణ గల వ్యవసాయ సంఘమునకు ద్రవ్యలోము గలుగజాలదు. భారతీయవ్యవసాయాభ్యుదయమున కీ సంఘము సమకూర్చగల ప్రయోజనమును భావికాలము నిర్ణయింపవలసియున్నది.

సామ్రాజ్యవ్యవసాయ - కాంగ్రెసు సేవ

కాంగ్రెసుమహాసభకు తండ్రి మోతీలాలు నైహుగారు అధ్యక్షులుగను, పుత్రుడు జవహరిలాలు నైహుగారు కార్యదర్శిగను నుండుట యద్భుతము. తండ్రి తొమ్మిదియను వైటసును, శాసనసభలను సమర్థించును. కొడుకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమును, శాసనసభా బహిష్కారమును నిర్మాణకార్యవిధానమును నమ్మియుండును. లక్ష్యలక్షణములందు భేదముగల తండ్రికొడుకులు దేశహితార్థమే కలిసి పనిజేయుట ప్రశంసనీయముగ నున్నది. లక్నోయందలి గంగాప్రసాదు మందిరమునందు 24 వ తేదీని జరిగిన బహిరంగసభయందు వీరు వ్యక్తీకరించిన యభిప్రాయములు నిరంకుశవర్గమున కాత్మపరిశోధన జేసికొనవలసిన యవసరమును విశదము చేయుచున్నది. ప్రజాశక్తి స్వరాజ్యమునకు సాధనముగ నున్నది. ప్రజాశక్తిని నిరంకుశాధికారము నిర్బంధింపజాలదు. శాసనసభలవలన ప్రయోజనము గలుగదు. స్వల్పప్రయోజనములకై శాసనసభలకు బోవుటకన్నను మహాప్రయోజనమునకై శాసనసభలను బహిష్కరించుట పరమధర్మము. ప్రజాశక్తి ప్రభుత్వహృదయమునందు గలుగజేయుచున్న భయమునకు నిర్బంధశాసనములు, ఎన్నికల నాపుట నిదర్శనములు. కాంగ్రెసు బలమే స్వరాజ్యబలము. విదేశవప్రబుహిష్కారము, కాంగ్రెసు సంఘములు కాంగ్రెసుశక్తిని వికసింపజేయుటకు సాధనములు.

రెడు కాంగ్రెసుసంఘము

ఏంబ్యులెమ్మ దళము, హైందవశాఖ మాసపధర్మమునకు భూషణమైన కారుణ్యమును మహాసంగ్రామసమయములందును రెడు

కాంగ్రెసుసంఘము, ఏంబ్యులెమ్మ దళము సాధకము చేయుచున్నవి. వైటింగేలుగారు సంగ్రాహములందు గాయములు గలిగినవానికి చేసిన సేవ రెడు కాంగ్రెసు సంఘహాసమును ప్రపంచమునందు శశ్వతప్రతిష్ఠను గాంచినది. సిమ్లాయందు సంఘముల సాదత్పరికసమావేశము జరిగినది. ఇర్విన్ ప్రభువు మానవ సంఘమునందు కరుణారసప్రయోజనమును విశదము చేసిరి. పరోపకారులను జేయుటకై అన్ని మతముల వారను సంఘములవారను కలిసి పనిజేయుట కవకాశములు గలవు. అయినను అధికారవర్గము లేని సంఘముగాని సాధనముగాని సంశయములకు నిలయ మగుచున్నది. గ్రామసీమలు సేవాసదనములును ఆరోగ్యనిలయములును గావించునని ఇర్విన్ ప్రభువు కోరుట ప్రభుత్వహృదయమునందు గలుగుచున్న పరివర్తనమునకు నిదర్శనము. ఈ సామాన్య సేవా విషయమునందైనను భారతీయ సేవకు లాటంకములు లేకును సహాయముచేయుట కవకాశములు లేకున్నవి. సకలకార్యములకును భారతీయులకు స్వాతంత్ర్యము మూలబీజముగ నున్నది.

కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యనిర్వాహకసంఘము

జులై 5 వ తేదీని డిల్లీయందు జాక్టరు అన్నాగారి భవనమునందు కార్యనిర్వాహక సంఘము గూడనున్నది. ఆసభయందు బంగాళ కేరళ పం గాంధీ రాష్ట్రములందలి శాసనసభా సభ్యులు కోరిన యనుమతి విమర్శింపబడును. ప్రతిపేదమును నిర్ణయించిన కార్యనిర్వాహకసంఘమే అనుమతి నొసంగుట యుక్తము. తిరిగి అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమును సమావేశము చేయుట వ్యయప్రయాసములకు లోనై కాంగ్రెసు కార్యవిధానమును పూర్తిచేయుట కాటంకముగ నుండును. గాంధీ మహాత్ముడును ఆలోచిరానుండి సభకు హాజరగుదురు.

మద్యపాననిషేధము-నీలగిరులు

నీలగిరియందు పాశ్చాత్య దుర్వ్యసనములకు పాలై తోడాలు నశించుచున్న విధము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. సారాయి దొరకక స్పీరిటును త్రాగి ఇద్దరు చనిపోయినా రను వార్త నిషేధమువలన గలిగిన యనర్థమును తెలుపుటకు ప్రచురింపబడియుండును. నిగ్రహము లేకును స్పీరిటును త్రాగి చచ్చినవాడు సారాయిని త్రాగియును చచ్చియుండును. సారాయిని త్రాగి అందరు పాడగుట కన్నను త్రాగుట పోయి కొందరైనను బాగుండుట శ్రేయస్కరము. నిషేధము పనికిరానివా రసత్యపు ప్రచారములను చేయుట మాత్రము హేయముగ నున్నది.

మీరటు కుట్ర నేరము

"డెయిలీ మెయిలు"

(బీము సర్వీస్)

ఇండియా, జూన్ 24:—మీరటు కుట్ర నేరమును గూర్చి డెయిలీ మెయిలు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. ఈ నేరము లో ముద్దయిలు బాంబులను, వేగి, ఇండ్లను తగులబెట్టి భీష్మమును గావించి రని నేరమును హిందూ విచారించుచున్నారు. ఇండియాలో పడిదుడుకు ఎక్కువ గుచున్నది. పూర్వమున్న నమ్మది కాంతపరిస్థితులను నిర్మోగమాటముగ కఠిన శాసనములను ప్రయోగించి సాధింపవలెను. ఈ కాంతి భంగమునకు కారకులు ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును ప్రవేశపెట్టిన గ్రంథకర్తలే.

విదేశవార్తలు

భారతదేశము

కార్మిక ప్రభుత్వ విధానము

కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వ విధానమునే పోలియుండును

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 23:—పూర్వము పయనీరపత్రికా సంపాదకుడుగనున్న జేమ్స్ వాలుషాటు గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—ఇండియాను గూర్చి కార్మిక ప్రభుత్వ విధానము కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వ విధానమునే బోలియుండును. గుర్తి పబ్లికేషన్లలో వ్యత్యాసములేదు. భారతదేశము బ్రిటునుకు గొప్ప మార్కెటును కలిగియున్నది. ఇండియాలో విక్రయించువారెవరు. ఈ విషయమును గురించి స్పష్టముగా రిటేలు భారతీయులు బ్రిటిషు సరకులను గొనుటకు శక్తియుండునట్లు జీవిత ప్రమాణమును హెచ్చించువారెవరును గుర్తించువారెవరు. భారతీయులు మన సరకులను కొనుక్కొనుటకు శక్తి కలుగునట్లు జేయవలెనన్న యర్థమును యూహించువారెవరు. ఈ విషయమును అతివాదులగు భారతీయులు గూడ గ్రహించిరి. అందుచేతనే వారు బ్రిటిషు సరకులను బహిష్కరించవలెనని ప్రజలను ప్రోత్సహించుచున్నారు. బహిష్కరణను ఇండియాలో ఖలించుచున్నదని ఒప్పుకొనక తీరదు. దీనికితోడు ఇండియానుండిగ వెళ్ళగారిని నియమించుట మరింత తోడ్పడుచున్నది.

ఆంగ్లో సోవియటు సంబంధము

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 25:—త్వరలోనే రషియాతో రాజ్యాంగ రాయబారములను ప్రారంభించెదరను పంతులు ప్రబలుచున్నది. కాని ఇంతవరకు స్పష్టముగ ఎట్టి చర్యను దీసికొనలేదు. కాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు రషియా ప్రభుత్వమును గుర్తించవలెనను కోర్కె అమలు జరుగుటకు సాధనముల సరయుచున్నారని రూటరు చెబుచున్నవాడు.

జర్మను విదేశాంగ రాజకీయ

పరిస్థితులు

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 25:—జర్మను విదేశాంగ పరిస్థితులను గూర్చి డాక్టరు స్ట్రెస్మన్ గారు తేదీ ప్రకటించెదరని విషయము ప్రజలతో రివిట్రాగు సభ నిండిపోయెను. జాతీయపక్ష నాయకుడు పెట్టెన్ బ్రౌన్ ప్రభువు జర్మను ప్రభుత్వ విదేశాంగ విధానము ఉత్తేజవంతుడని ఖండించిరి. పూర్తిగ విఫలమైన దనిరి. రైను ప్రదేశమును ఖాళీ చేయుటను, నాకాదళ నిర్ణయమును స్వల్పసంఖ్యాకల రక్షణమును గూర్చియు ఏమియు జోక్యమును గలుగజేసి కొనసెను. ఆవిషయములను పూర్తిగ ఉపేక్ష జేసిరి.

డాక్టరు స్ట్రెస్మన్ గారు నష్టపరిహారములను గూర్చి ఇటీవల జరిగిన సభ తయారైన నివేదిక త తో నిర్ణయమును జర్మనీ చిక్కులను భారమును చాలవరకు తగ్గించెననిరి. రైను ప్రదేశమును ఖాళీ చేయుటకు ప్రభుత్వమువారు “కన్సర్వేటివ్ కమిటీ” కంగీకరింపరన్న ప్రభుత్వ వార్త వ్యాసములు మిన్నముటై ను. కన్సర్వేటివ్ కమిటీ అనగా సఖ్యతా సంఘము.

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులు

కార్మిక ప్రభుత్వమునకు రాయబారము సంపుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 24:—కార్మిక ప్రభుత్వమువారు పి. ఎం. ఎం. సంఘములకు సిఫార్సులను అమలు జరుపవలెనని నిర్ణయము తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులు రాయబారమును బంధము ఆలోచించుచున్నారు.

సర్ టి. విజయరాఘవాచారిగారు

కేంద్రవ్యవసాయ పరిశోధక సంఘాధ్యక్షులుగ నియమించబడిరి.

రాజుగారి యువన్యాస నూచనలు

(వై లెన్)

రగ్జీ, జూన్ 24:—ప్రప్రథమమున అంతర్జాతీయవ్యవహారములను ప్రాముఖ్యముగా రాజుగారి యువన్యాసమునం దెక్కుకొనెదరట. నాకాదళ నిర్ణయమునుగూర్చి మద్దతునాల్గు, డాను గార్ల సంభాషణలు తృప్తికరముగనున్న వని నూచింపబడు ననుచున్నారు. ఇకముందు నష్టపరిహార నిపుణులు తీసుకొనవలసిన చర్యను ఆలోచించెదరు. అంత్యపరిష్కారముచే కలుగు అనుకూల్యాప్రాయమును నూచించెదరు. రషియాతో సంబంధమునుగూర్చియు, రైను ప్రదేశమును త్వరలో ఖాళీ చేయుటను గూర్చియు ప్రస్తావించెదరు. వాషింగ్టను ఒడంబడికను పనివాండ్లు పనిచేయు గంటల విషయమై ధ్రువవరచుట కవసరముగ శాసనములను ఆలోచించెదరట.

ఈ పార్లమెంటు ఆఖరువరకు మరల వచ్చే సంవత్సరము జూలై వరకు జరుగవలసిన సంగతులన్నిటిని ప్రస్తావించుచుగాన, యువన్యాసము కడుదీర్ఘముగనే యుండు ననుచున్నారు. ఇంగ్లాండులో ఆంగ్ల దేశపు వ్యవహారములనుగూర్చి డెలుపు విషయములను వార్తాపత్రికలు ముఖ్యముగా చూచుచున్నవి. పని లేని వారికి పనినిగలిగించుసాధనములు, ఫ్యాక్టరీ శాసనములు మరింత సాంఘిక శాసనములను యువన్యాసమున ప్రస్తావించెదరట.

అమెరికాలో నీ గ్రోలు

హూవరుగారికి విన్నపము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, జూన్ 24:—ఇన్ని సువిచారణ సంఘము వారు న్యాయవిచారణ తీర్పు లేకనే నీగ్రోలను చంపుటను, హింసించుటను గూర్చిగూడ విచారణ సలుపుటలు జేయవలెనని అమెరికను నీగ్రోలు ప్రెసిడెంటు హూవరుగారికి విన్నపమును సమర్పించిరి.

బ్రిటిషు అరేబియాదేశ

సంబంధములు

(రూటరు)

లండన్, జూన్ 25:—గ్రేటు బ్రిటిషు అరేబియాకు సంబంధము మరింత గట్టిగ ఏర్పడు చూచుటలు గాన్పించుచున్నవి. బ్రిటిషు హెడ్ జాజీ ప్రభుత్వములవారు తమ దేశములందు రాయబారములను పెరిగిల్చు నున్నారు. బ్రిటిషు సత్తానికే జైదాలోనుండును. దీనికి కారణము ముసల్మానులు గానివారు మెక్కాలో యుండుటకు వీలులేక పోవుటయే.

బొంబాయి ఆస్పత్రియందు ఆడశిశువును కనిప ఆఫ్ గనురాణి సార్వాబాయి

క్రొత్త పార్లమెంటు

25 వ తేదిని గూడును

(వై లెన్)

రగ్జీ, జూన్ 24:—నూతన పార్లమెంటు ప్రథమ సమావేశము రేపుమధ్యాహ్నము జరుగును. లెక్కినవారమంతయు కామన్సు సభాధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుటతోడను, మరితర ప్రాతిపదికములతోడను సరిపోవును. కప్టెన్ పిట్టిరాయిగారి నే మరల అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనెదరు. ఇతర సభ్యులు రాజభక్తి ప్రమాణమును గైకొనెదరు. విట్టిగారు విరమించినదానిగ పిట్టిరాయి గారే అధ్యక్షులుగ నున్నారు. ఇతడు కన్సర్వేటివు కార్మిక సభ్యుడు. పిట్టిరాయి గారు అధ్యక్షులుగ నుండవలెనని యువ పాదించు కన్సర్వేటివు సభ్యు డోకరు ప్రతిపక్షులలో నొకరు ఆహ్వానించెదరు. ఏక గ్రీవముగ ఆహ్వానించెదరనుకొనుచున్నారు. మరల అధ్యక్షుడుగ నుండుట కాత డంగీకరించెనట. లాయిడ్ జార్జీ మద్దతునాల్గు బాడ్వినుగార్లు ఇతని నభినందించెదరు. ఆతైన సభ ఆపుచేయబడును.

పార్లమెంటును లార్డు కమిషనర్సు తెరచెదరు. రాజుగారు లండనుకు వచ్చినను శ్రేయకు ఓర్పులేరు గాన ఆయనవచ్చి ప్రారంభమును జేయరు. 1900లో రాజుగారి యువన్యాసమును పార్లమెంటుకు లార్డు కమిషనర్సువారా అందజేసిరి. పార్లమెంటు చరిత్రలో అది చాల చిన్నది. ఇప్పుడు కార్మికమంత్రివర్గము వారు తయారుజేయు నువన్యాసము కడు దీర్ఘముగ నుండును. ఇంత దీర్ఘముగ ఎన్నడును నుండియుండ లేదట. ఆయువన్యాస మెటు లుండవలెనో ఈవారము నిర్ణయించెదరు. రాజుగారు సంతకమును ప్రివీ కౌన్సిలు ప్రత్యేక సభయందుజేర్చెదరు.

బ్లాస్కేయలు అను నీనీమా ఫిల్ము మాటలతో గూడ ప్రదర్శించునట. ఇంతవరకు వచ్చిన వాటిలో ఇదే శ్రేష్టమునుచున్నారు.

బ్రిటిషు విదేశాంగమంత్రి హెండర్స్ గారు నిన్న ఈజిప్టు ప్రధానామాత్యునకు కార్ల టన్ హోటెలులో విం దొసంగిరి.

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. గారి

గ్రంథములు

1. కురాను వరీఫ్ (తెనుగు)	4	0	0
2. ఆశోక చక్రవర్తి ధర్మశాసనములు (మూలము సంస్కృతము, తెనుగు, ఉపోద్ఘాతము)	2	0	0
3. సంస్కృత లోకోక్తులు (1800) తెనుగు వివరణముతో	1	0	0
4. ప్రాచీన హైందవ ప్రజాస్వామి ప్రభుత్వము	0	12	0
5. ఉపనిషత్తులు (ఈశ, కేన, కఠ, విశ్వేశ్వరులు) చక్కని తెనుగు పద్యములు	0	6	0

సంయుక్తముగా : 159
సాధనబుక్కు డిపో, అనంతపురము

రాజప్రతినిధి చర్య కాంగ్రెసు మహాసభకు సవాలు

అధికజనసంఖ్యాకసంఘములవలన అల్పులకు భయము లేదు

వైమన్ నివేదికవలన కాగితముకల్పేగాని పేరుప్రయోజనముండదు

పండిత మోతీలాల్ గారు వైసరాము ఉపన్యాసమును ఖండింపజేయుట

మీరట్, జూన్ 24:—మీరట్ కుట్రకేసునందలి ముద్రాయాకు సహాయముచేయుట కేర్పడియున్న సంఘమునకు సలహానిచ్చుటకు యిచ్చుట కే తెలిసిన శ్రీయుత పండిత మోతీలాల్ గారు రాజప్రతినిధియొక్క ఉపన్యాసమునకు ప్రత్యుత్తరముగా పత్రికాప్రతినిధి క్రిందివిధముగా చెప్పెను:—

పరస్పరప్రశంస

చెయ్యునట్లుగా రాజప్రతినిధియొసంగిన యుపన్యాసము నాకొక కథను జ్ఞప్తికి దెచ్చుచున్నది. ఒకానొకసమయమున యిద్దరు మహమ్మదీయులు మిశ్రులై యుండిరి. వస్తుతః వారు దైవభక్తిపూరితులు కాకున్నను యితరులమాత్రము తమకు దైవభక్తి కలవారని తలచువలెనని వారు కోరుచుండిరి. ఈకారణముచే వారు యితరులయొద్దకు ఒకరినొకరు 'హాజీయని' పిలుచుకొనుచుండిరి. వారియుద్దేశము నెరవేరినదో లేదో కథలో చెప్పబడి యుండలేదు. కాని యీ హాజీయనిత్ర పరస్పరప్రశంసాసంఘము అను అర్థములో వ్యవహరింపబడుచు పరిషియోదేశభాషకొక యపూర్వభాష దెచ్చుచున్నది. ఈ కథ మరల ఈనాడు సార్వజమైనది. ఇద్దరు మహమ్మదీయమిత్రులకు బదులు హాజీ భూపేంద్రనాథమైత్రా, హాజీ ఇర్విన్ అనువారు తయారైనారు. హాజీ మిత్రులయొడల ప్రజలుచూపిన దాక్షిణ్యభావము వీరి యందు కనబరచుకొని యున్నది యికమీద జూడవలసియున్నది.

రాజప్రతినిధి వాదము నిస్సారము

ప్రభుత్వ నిరంకుశవిధానమును సమర్థించుచు ఇర్విన్ ప్రభువు చేసిన వాదములు మిక్కిలి నిస్సారములుగా నున్నవి. భారత శాసనసభలో హాంమెంబరు చేసిన ఉపన్యాససారాంశమే యిచ్చుట నివ్వబడినది. ఈ వాదము లన్నియు భారతశాసనసభా ముఖమున ఖండింపబడుటగా చేయబడినవి.

సభ్యులయొడల దురుద్దేశము

ప్రజాసంరక్షక చట్టమును మీరట్ కుట్రకేసును ఏకకాలమున జరిపించుటకు రాజప్రతినిధి ఒక క్రొత్తకారణమును తెలియజేసితి. ఈ రెండింటిని ఒక్కసారి జరుపనిచో తమకుమాత్రమే తెలిసినవిషయములు సభ్యులకు తెలియవనియు, అందువలన సభ్యులయొడల తాము దురుద్దేశముతో ప్రవర్తించిన సభ్యులందు రనియు రాజప్రతినిధి చెప్పెను. ఈ వాదము కేవలము కుట్రితమైనది. సభ్యులయొడల దురుద్దేశముగా ప్రవర్తించుటయొట్టననో నాకు తోచుచున్నది. సామాన్యచట్టముల ననుసరించి చేరులచే పుని కొందరిని బంధించి విచారించుటకు ప్రభుత్వమువారు దైవభక్తిం చుచున్నారని చెప్పటమిక్కిలి ములభమే. కాని, యిప్పుడున్న చట్టములలో లేని యిది కారణములను సందాదించుట యవసరమని వారు తలచిరి. రాజప్రతినిధి నూతన వ్యాఖ్యానము ననుసరించి 'ప్రజాసంరక్షక ఆర్డినెన్సు విదేశీయ విప్లవవాదులను యాదేశములో ప్రచారము జరుపకుండా వారిందుకునియు, యెట్టులో వారిదేశము చేరినచో యిచ్చట యధేచ్ఛగా ప్రచారము చేయకుండా చేయుటకనియు' గదా. ప్రజాసంరక్షక ఆర్డినెన్సుయొక్క అభిప్రాయ మదియే యైనచో యీ ప్రాతిపదికపై నది భారత శాసనసభలో ఇర్విన్ బడి యుండవచ్చును. సాధారణ చట్టములలో లేని యధికారములను కోరుచు, అసాధారణ చట్టముల నతిక్రమించిన కొందరిపై చర్య పుచ్చుకొనదలచివామని ప్రభుత్వమువారు శాసనసభ్యులకు తెలియబరచుటకు న్యాయశాస్త్ర, నైతిక సంబంధములగు కారణము లేవియు నాకగుపడవు. ఇంకొక ఆశ్చర్యకరమున విషయము కలదు. సభ్యులయొడల దురుద్దేశము లేకుండా ప్రవర్తించుటయే తమ యిష్టమని చెప్పుచు మీరట్ ప్రాసిహ్యములచే సభ్యుల కాలచేకులను బంధించి వారి తలపై ప్రజాసంరక్షక చిల్లను మహాశస్త్రమును గురిచూపుటయేమి? మరి యొకటి. ప్రభుత్వమువారి కార్యక్రమము నిశ్చితమున కారణమున సకాలమున రద్దు కావలసిన శాసనసభలను రద్దుచేయకయు దానియూ

కముగా క్రొత్త ఎన్నికలను జరుగనివ్వకయు చేయునప్పుడు రాజప్రతినిధి సద్భావ మెక్కడ దాగుకొనినది? ప్రభుత్వకార్యక్రమము మాత్రము నిశ్చయమే. ఇర్విన్ ప్రభువు కీ విషయము బాగుగానే తెలిసియుండును. నా యధ్యక్షతను నిర్వింపబడిన నివేదిక 1929 డిసెంబరు 31 తారీఖులోగా ప్రభుత్వమువారిచే నంగీకరింపబడనిచో కాంగ్రెస్ వారలంబింపవలసిన మార్గము నిశ్చితమయియున్నది. ఈ విషయము నే రిగి రాజప్రతినిధి యవలంబించిన చర్యయొక్క అభిప్రాయమేమి? కాంగ్రెస్ తిర్మానము నెడలను కాంగ్రెసువారలంబింపవలసిన పద్ధతి యెడలను తనకేమాత్రము లక్ష్యమును లేదన్నమాటయేగదా! కాంగ్రెస్ వారు నిర్ణయించిన తారీఖు తరువాత గూడ నీ సమస్యను తేలవండునంది కాంగ్రెస్ మహాసభ నతనియిష్టమునకు లోబరుచుకొందుననియేగదా యితనియిష్టము. రాజప్రతినిధి యవలంబించిన చర్య కాంగ్రెస్ మహాసభకు సవాలు. ఈ సవాలును మిక్కిలి కమిటీవారు సత్వరముగా నంగీకరింపుట సంతోషదాయకము. భూపేంద్రనాథుడు రాజప్రతినిధి భారతదేశముయొక్క రాయబారియని నుడివియుండెను గదా! నిజముగా రాజప్రతినిధి మన రాయబారియే యైనచో భారతగూర్ఖాంగ నిర్వాహసమస్యయను ముఖ్యవిషయముపై భారతనియోజకవర్గములు తమ అభిప్రాయమును ప్రకటించు నవకాశ మొసంగుట యితని యిష్టమేకదా!

అధికజనసంఖ్యాకసంఘములు

తన ఉపన్యాసమునందు రాజప్రతినిధి యిట్లు చెప్పెను. 'తమ వలన స్వల్పజన సంఖ్యాక సంఘములకు అపాయము లేదని అధికజనసంఖ్యాక సంఘములు విశ్వాసము కలుగజేయుచో నీ సమస్య యెప్పుడో చక్కబడి యుండును.' ఈ సమస్య పరిష్కారంబుపడలేదని రాజప్రతినిధి కెట్లు తెలియును? ఈ సమస్య పరిష్కార మయ్యెననియు, అల్పజనసంఖ్యాకసంఘములకు అధిక జనసంఖ్యాక సంఘములవలన నేమియు భయము లేదనియు నేను చెప్పుచున్నాను. ఈ సమస్యపై ఎన్నికలు జరిపి నేను చెప్పినది సత్యమే కాదో నిర్ణయించవలసినదని ప్రభుత్వమువారిని నేను సవాలు చేయుచున్నాను.

వైసరాయిగారి కటాక్ష వీక్షణములకై వారియట్లు దిరుగు అల్ప జన సంఖ్యాక సంఘములకు అధికజనసంఖ్యాకసంఘము లేప్పుడును సంతృప్తి గొలుపజాలరనుట సిద్ధము. కాని అల్పజన సంఖ్యాక సంఘములలో ననేకములకు అధికజన సంఖ్యాక సంఘములవలన భయమించుకయు లేదు. శాసన సభలను రద్దుచేయుటకు డుటకు వారు చెప్పిన చప్పని కారణముల వెనుకనున్న నిజమయిన అభిప్రాయము స్పష్టముగానే యున్నది. ఎన్నిక లిప్పుడు జరిగినచో వైయెక్ సంఘపక్షపాతులు సోదీలోనికి రాకుండా పోయెదరని ఇర్విన్ ప్రభు నెఱుంగును. వైయెక్ సెంట్రల్ కమిటీ సభ్యులును రాష్ట్రీయ సంఘ సభ్యులును యీ విషయమును బాగుగా నెఱుంగుదురు. వారు శాసనసభలలోనికి చేరనిచో ప్రస్తుతము వారు దుర్వినియోగము చేయుచున్న అనవాగ్ధిమగు ను. ఇదిగాక వైయెక్ సంఘమునకు నిరంతరము వారొసంగు జోహారులు, ప్రోత్సాహములు జరుగవుగదా! ఇట్టిచో వైయెక్ నివేదిక కేమి ప్రయోజన ముండును. అనివేదికవలన కాగితము కల్పేగాని పేరు ప్రయోజన ముండజోదు.

వైయెక్ సెంట్రల్ సంఘసభ్యులు కొందరు రాజప్రతినిధి వద్దకు జోయి శాసనసభల నిష్పాద రద్దుచేయవలసిన ప్రార్థించిరనియు, రాజప్రతినిధి యిట్లుచేయుట కంగీకరింప లేదనియు యిప్పుడు మనందరకు తెలిసిన విషయమే. రాజప్రతినిధిచే తిరస్కృతమై యీ భారతదేశ ప్రతినిధులు ఆంగ్లదేశమున తమ ప్రచారమును సాగించిరి. రాజప్రతినిధి నిరాకరించినదానిని సయిమను గారి కటాక్ష వీక్షణ

ప్రసారముచే వారు బడయగలిగిరి. అది యెట్లున్నను కాంగ్రెస్ మహాసభయే తన కార్యక్రమమును మార్పుకొనినగాని మనము కాంగ్రెస్ కార్యక్రమమును కొనసాగించుకొనుట సర్వసిద్ధము. కాంగ్రెస్ వారుల భేదాభిప్రాయములు

ఈ సమయమున మిక్కిలి కమిటీ తీర్మానమును గురించి కాంగ్రెస్ వారులలో గలిగిన భేదాభిప్రాయములను గురించి మీ అభిప్రాయమేమి అని పత్రికా ప్రతినిధి యడిగెను. పండితు డిట్లు చెప్పెను. కొంద యాహించునట్లు కాంగ్రెస్ వారులలో భేదాభిప్రాయము లేమియు లేవు. కాంగ్రెస్ సంస్థ ఏకమేన అదివ్రతీయం. జులై 5 తారీఖున సమావేశమగు మిక్కిలి కమిటీ యీ విషయమై దురభిప్రాయముల నన్నిటిని భారద్రోల గలదు.

ప్రభుత్వ నిరంకుశవిధానము

తరువాత ప్రభుత్వ నిరంకుశవిధానమును గురించియు, ఆరేష్టు సోదాలను గురించియు విచారించవలసియున్నది. లా, ఆర్డరును రక్షించవలసిన భర్తము తమపై నున్నదను పురాతన కారణముచే నీ నిరంకుశపద్ధతిని ప్రభుత్వమువారు సమర్థించుచున్నారు. సామాన్య నిరంకుశవిధానమును కప్పిపుచ్చుట కీ కారణము ఫలపంతయినదే. కాని జరుగుచున్న దానిని యీ కారణమునకును సంబంధ మేమియులేదు. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారిచే సత్సరులు రక్షింపబడుచున్నారనువిషయము న్యాయసానులలో ననేకమారులు అసత్యమని నిరూపింపబడినది. కార్యనిర్వాహకవర్గము సత్సరులను పెట్టుబాధల విషయముయొక్కట్లుకు వచ్చుకేసులు బహుస్వల్పము. వచ్చినవాటిలో ననేకములు ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగా తీర్మానింపబడుచున్నవి.

మీరట్ కుట్రకేసు

ఇంక మీరట్ కేసువిచారణను గూర్చి తెలుపవలసియున్నది. ఉపన్యాసములు చేసిగాని, కుట్రపన్నిగాని, అంత విశేషముకానివారిచే కుట్రలు చేయించిగాని ప్రభుత్వము వారిపై వ్యతిరేక ప్రచారము జేయువారి విషయముయొ భారతదేశమునందు సర్వాధికారియగు రాజప్రతినిధి యిష్టము వచ్చినట్లు మాట్లాడవచ్చును. నేనట్లు చేయరాదు. కోర్టువారిని ధిక్కరించితి మను నేరము నన్ను బాధించగలదు. కాని ఒక్కవిషయమును మాత్రము నేను ప్రభుత్వమువారి నడుగదగి యున్నది. కలకత్తా, బొంబాయి మొదలగు ప్రదేశములనుండి తెప్పించి, మీరట్ లో విచారించుట ముద్దాయాలకు న్యాయమేనా? దీనివలన తమతోడివారగు జూరివిచారణ లేకపోవుటయే గాక సమర్థులగు న్యాయవాదులయొక్కయు, కావలసిన గ్రంథములయొక్కయు సాయములేకుండా జేయుననుట సత్యము. షేక్స్పిర్ గల ప్రదేశములలోని భాండారములలోనే యీ గ్రంథములు దొరకునుగాని మీరట్ నుండి ప్రదేశమున నవి లభ్యములుకావు. నే నిచ్చటనున్న స్వల్పకాలములో ప్రభుత్వముదారిపక్షమున వాదించుటకున్న సాకర్థములకును ముద్దాయాలపక్షమున వాదించుటకున్న సాకర్థములకును భేదము నాకు బాగుగా గోచరించినది. ప్రభుత్వపక్షమున కలకత్తానుండివచ్చిన గొప్ప న్యాయవాది వాదించుచున్నాడు. వారికి సాయముగా ననేక న్యాయవాదులును, గూఢచారబృందమును, ప్రచారమునకై దైర్యధు ఆఫ్ ఇంటలిజెన్సు, భారత శాసనసభోపన్యాసములను పత్రికలకు పంపు రిపోర్టరునున్నవారు పనిచేయుచున్నారు. ముద్దాయాలపక్షమున వాదించువారా అంతగొప్పవారు కారు. కావలసినపుస్తకములు లేకుండుటవలన వారును ప్రభుత్వన్యాయవాదుల ఉపన్యాసములను సరిగానర్థముచేసికొనగల సీటిలో నుండరు. ఈ విధముగా మానముల వర్తంతము దరియొత్తుజరిగి, తరువాత అంతర్జాతీయ ప్రాముఖ్యతను వహించిన కేసుయొక్క విచారణ ప్రారంభమయి నూతనముగానేర్పడిన కేబరప్రభుత్వముయొక్క ఆగమన నిమిత్తమగు కుభాసభ్యులకు సన్మానాభ్యాస తారాగముగా వెలుగలదు. (ఆ. ప్రెసు.)

వైసి డెన్సికాలేజిలో దొంగతనము:—గత కేసి

వారము రాత్రి వైసి డెన్సికాలేజి కమిటీలో నోకలెటరీనుండి సుమారు 900 రూపాయల విలువగల సామానులు దొంగిలించబడెను. అదివారం సాయంకాలమున మూల్ మార్కెట్టులో నొకడు దొంగిలించబడిన వస్తువులను అమ్మినచోగా పోలీసువారికి పట్టుపడిన. ఇతడు సదరు కాలేజి కమిటీలో నోకలెటరీలో ప్రస్తుతము జరుగుచున్న అభివృద్ధిపనులలో ఇతనికి పనిచేయుచున్నవాడే యని తెలియచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

శ్రీయుత ముకుందలూ సర్కారుగారిని బెయిలువైనదలుట

తిరుచినాపల్లి, జూన్ 23:—నక్షత్రాంశముల ప్రకారము తిరుచినాపల్లి నెల్లూరుజిల్లాగారి నలన 10 సంవత్సరముల క్రిత విధింపబడిన 18 కార్మికనాయకులతో నొకరగు శ్రీయుత ముకుందలూ సర్కారుగారి వద్ద కెండు పూచీకత్తులను గైకొని చెంగల్పట్టుకేసులో విధింపబడిన కేసుకాలము ననుభవించి పూర్తియగుటచే వీరిని బెయిలుపై నిన్నటిదినము నదలిరి. (అ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ జూన్ నెల 25-వ తేదీ మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముఖ్యజిల్లాలు అక్షరాలలో	ముఖ్యజిల్లాలు అక్షరాలలో	ముఖ్యజిల్లాలు అక్షరాలలో	ముఖ్యజిల్లాలు అక్షరాలలో	ముఖ్యజిల్లాలు అక్షరాలలో
	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో	24 గంటలలో
గోపాల్ పూర్	95	83	...	5.5	+ 1.4
విశాఖపట్టణం	95	83	...	11.5	+ 7.4
కాకినాడ	94	81	...	8.7	+ 4.9
మచిలీపట్టణము	97	79	...	2.1	- 1.7
కర్నూలు	98	75	0.8		
బళ్లారి	95	76	0.1	0.1	- 1.5
అనంతపురము	0.4	- 1.3
కడప	101	74	2.5	8.4	- 0.9
నెల్లూరు	101	76	0.2	0.6	- 0.5
మద్రాసు	102	80	...	1.4	- 0.2
కడప	95	79	...	3.5	+ 2.5
నెల్లూరు	101	76	0.1	10.8	- 1.4
సేలము	97	74	0.1	11.8	- 0.8
కోయంబట్టూరు	86	71	...	12.5	+ 1.0
తిరుచినాపల్లి	102	79	...	0.1	- 1.0
నాగపట్టణము	101	81	...	1.7	+ 0.7
మధుర	100	80	...	1.3	+ 0.2
పాంబన్	89	81	...	0.1	0
పాలంకోట	0.4	- 0.2
తిరువేంగళము	78	74	0.9	16.4	+ 4.7
కొచ్చిక్	82	74	1.8	32.4	+ 8.0
కాళికట్టు	84	73	4.5	38.4	+ 8.6
మంగళూరు	80	78	3.7	43.1	+ 16.5
బెంగళూరు	83	68	...	0.9	- 1.7
మెదకూరు	70	62	0.9		
కొడైకనాథ్	69	55	1.0	5.0	+ 1.6
కూనూర్	72	59	0.5	8.7	

సర్కారులు:—మొత్తముగాయున్నది. పగటివేడిమి ఉత్తరదిక్కులందు 4 మొదలు 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—కడపలో 2.5" కర్నూలులో 0.8" వర్షించెను. బళ్లారిలో చినుకులు బడెను. పగటివేడిమి 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో రాత్రివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూరు:—కెల్లూరులో 0.2" వర్షించెను. మొత్తముగాయున్నది. మద్రాసులో పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో 4 డిగ్రీలు తక్కువ. మద్రాసులో నిన్న 10.5 డిగ్రీలు ఎండగా నెను. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 6 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యగారు,
పహానుకాపరణాప్రజ్ఞాపకులు.

NOBLE COLLEGE, MASULIPATAM.

Full lectures begin July 1st 1929. Seats reserved as soon as the first instalment of fees is paid. Prospectus ready.

Apply:— PRINCIPAL.

బొంబాయి మిల్లులపై

కార్మికసంఘమువారు బ్రిటిష్ ప్రధానమంత్రికి
తంత్రీవార్తనంపిరి

బొంబాయి, జూన్ 24:—బ్రిటిష్ రాజ్యప్రధానమంత్రి యగు రామ్మోహన్ నాల్లాగారికిని బ్రిటిష్ కార్మికపక్ష కార్యదర్శిగారికిని యాక్రొందిరితిగా తంత్రీవార్తనంపిరి:—

బొంబాయినగరములోని బట్టలనేత్ర ఫ్యాక్టరీలలో పని చేయు కార్మికులు సమ్మెచేసినందున, కార్మికుల సమ్మెను పడగొట్టుటకై విశ్రాంతినిచ్చు లేకుండ పోలీసువారికి యుక్తమని తోచినట్లు కార్మికులను వారంట్లు లేకయే అరెస్టుచేయుటకై పోలీసువారికి నిరంకుశాధికారమును కలుగజేయుచు నైస్రాయిగారికి నూతన శాసనమును అత్యవసరముగా జారీచేయుటకు గాను బొంబాయి గవర్నరు మెంటువారు సిఫార్సు చేసియున్నారు. ఈసమ్మెకంటకును కమ్యూనిస్టులు నాయకులని యొకవంతుని మిల్లుదారులు ప్రకటించిరి. కాని యీనందుకులన్నియు గాలికెగిరి పోవలసివచ్చెను. కార్మికసంఘమును అంతరింపజేయవలెననియు నాయకులను అరెస్టు చేయవలసివలెననియు మిల్లుదారులు బొంబాయి గవర్నరుగారికి సలహానిచ్చిరి. కాని, యీ సలహా పౌరప్రముఖుల సంప్రతింపునభిలీ నెగ్గలేదు. ఆప్రభుత్వము విఫలమగుటచే పనిలోనికి పోయెడి పనివాండ్లను పోలీసువాండ్ల సమ్మెదారులు కట్టకడ్డముగా వెళ్లి బెదిరించుచు న్నారను క్రొత్తనెపమును మిల్లుదారులు ఆశీషించిరి. ఈమిషుమిద పోలీసువారికి నూతనాధికారములను కలుగజేసి యీ కార్మికసంఘమువారు న్యాయముగా సక్రమముగా చేయవలసిన అంతరింప నంతకుండు ధ్వంసముచేయవలయుననియు, యీసమ్మె నెట్లయినను అంతరింప చేయవలెననియు ప్రయత్నించుచున్నారు. కాబట్టి ఈ నిరంకుశాధికారములు అమలుపరచబడకుండ జేయని యెడల కార్మికులు నిరాశజేడి కోపపూరితులై పరిస్థితులు మురిత క్లిష్టమగుటకు సంభవములేదు. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి కార్మికోద్యమవారి యనమృతి

బొంబాయి, జూన్ 24:—బొంబాయి గవర్నరుగారు బొంబాయి పౌరప్రముఖులను సమావేశపరచి నగరములోని కార్మికసమ్మె పరిష్కారవిషయములో అవలంబింపవలసిన కొన్ని పద్ధతులను సూచించియుండిరి. ఆపద్ధతులు కార్మికోద్యమ తరపున ముగ్గురు ప్రతినిధులు వెళ్లి తమకు యుక్తమని తోచిన సలహాలను చెప్పియుండిరి. కార్మికోద్యమ కౌన్సిలువారు తమ యభిప్రాయమును ఇదమిత్తమని నిర్ణయించుకొనక పూర్వమే వారి ప్రతినిధులు గవర్నరుగారి సభలో సలహాలనిచ్చియుండిరి. గవర్నరుగారు సమావేశ పరచిన పైసభలో కార్మికోద్యమ ప్రతినిధులు విజ్ఞాపించిన విషయములను సదరు ప్రతినిధులు కార్మికోద్యమ కవునిలకు వారికిప్పుడు నివేదించుచున్నారు.

కార్మికోద్యమ తరపున వెళ్లి యుండిన ముగ్గురు ప్రతినిధులకు కార్మికోద్యమ ప్రెసిడెంటు అం మెయరు నిన్నముగారే నాయకులుగానుండిరి. అందునల్ల నిన్నముగారు తాము గవర్నరుగారి యెదుట నివేదించిన విషయముల నిట్లు ప్రకటించిరి:—కార్మికులకును మిల్లుదారులకును సంభించిన యీతగాదా ఎట్టిదో ముందుగా విచారణచేయుటకై తాత్కాలికపహానుకాపరణాసంఘమును నియమించుటలేదు. ఈ వ్యాపారపుతగాదాల పరిష్కారశాసనము ననుసరించి యుభయపక్షములకును తీర్పుచెప్పుటకై యొకవిచారణ న్యాయసభను నియమింపవలెనని గవర్నరుగారు సూచించిరి. కాని యిది మేముంగీకరింపలేదు. ఇప్పుడుసంభవించిన యీతగాదా ఎట్టిదో ముందుగా నిర్ణయము కావలెను. సదరు వ్యాపార తగాదా పరిష్కార శాసనమునకు సంబంధించినదే యీ ప్రస్తుతపు తగాదా యని నిర్ధారణ కాకపూర్వమే సదరు శాసనమును అనవసరముగా అమలుపరచి అట్టి న్యాయవిచారణ సభను పర్యవేక్షించుట ఏర్పాటుచేయుట తగినది. ఈతగాదా సదరు శాసనాధికారమునకు లోబడియున్న విషయమే యని ముందుగా నిరూపించుట కొకవిచారణ సంఘముగా తాత్కాలికముగా వ్యవహరించుట కేర్పాటు చేయవలెననియే మా కోరిక. పనిలోనికి పోయెడి పనివాండ్లను పోలీసువాండ్ల సమ్మెదారులు బెదిరించుచున్నారను విషయము ముందుగా ఋజుజై ననేగాని, అట్టి సమ్మెదారులను నిరంకుశముగా అరెస్టుచేయు అధికారము పోలీసు వారికి కలుగజేయుట గాని తదితర దివి నావిధానముల ననుసరించుటగాని మేము అంగీకరింపలేదు. కలకత్తాలో గుండాను హద్దులూరి ప్రవర్తించు గుండా శాసించుటకయి ఏర్పడిన న్యాయచట్టమువంటి చట్టము

బొంబాయి నగరములోని కార్మికుల యెడ వర్తింప జేయుటకు శాసనమును సృష్టించవలసరములేదు.

పై విధముగా ప్రెసిడెంటుగారు తాము నివేదించిన విషయములను తెలియజేసిరి. కవునిలకు సభ్యులు కొంత చర్చను ఇందునగూర్చి చేసిరి. (శ్రీ ప్రెసు.)

కబాలివైమానికునికి సన్మానము

అహమదాబాదు పురపాలకసంఘమువారి తీర్మానము

అహమదాబాదు, జూన్ 24:—అహమదాబాదు పురపాలక సంఘమునందు నేడు సాయంకాలము గుజరాతీ వంశజుడగు పి. యం. కబాలియను మొదటి భారతవైమానికులకు సన్మాన పత్రము నొసంగవలెనని అధిక సంఖ్యాకులు తీర్మానించిరి. ఈ తనికి ఒక అభివందన సంఘము వంశవలయునని తీర్మానమునకు సవరణ సభ్యుడొకడు ఉపసాదించగా సవరణ వీగిపోయెను. కబాలిగారు భారతవైమానికంపెనియొకటి స్థాపింపవలచి యున్నారనియు, రైల్వే కంపెనీలును తనితర కంపెనీలు లాగ విదేశీయ ధనికులు యీ కంపెనీమూలమునకూడ తాభిముబడయకూడదని కబాలిగారు పైకంపెనీ నెలకొల్పి ప్రయత్నపడుచున్నారని తీర్మానమును ఉపసాదించిన డా॥ హరిప్రసాదుగారు నుడివరి. (అ. ప్రె.)

ఒక క్రూరమైన హత్య

మనుజుని చింతచెట్టుకు కట్టిచంపుట

తిరునల్వేలి జూన్ 23:—శంకరను కోవిలయందు ఒక క్రూరమైన హత్యజరిగెను. మధ్యయస్కుడగు ఒక మనుజుని ఒక చింతచెట్టునకుకట్టి కొందరుకట్టలతో వానినికొట్టి తుడకు చంపిరి అతని తేవనను వాడును, మరిముగ్గురుచేరి యీ ఘోరకార్యముచేసిరి. సరిహద్దులకగాదాలు హత్యకు కారణమయ్యెనని తెలియవచ్చుచున్నది. అతని తేవనను వానిని అరెస్టు చేసియున్నారు. తతిముగ్గురు కనబడలేదు. (శ్రీ ప్రెసు.)

శాసనసభల బహిష్కారము

బొంబాయి క్రానికలు అభిప్రాయములు

బొంబాయి స్వరాజ్యపార్టీవారును పంగ స్వరాజ్యపార్టీ వారును శాసనసభలయందు పాల్గొనకుండుటకు కొన్ని నిర్బంధములున్నవి. శాసనసభలయొక్కపూర్తి బహిష్కారము తటాకున జరుపుట కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునకు విరుద్ధమని బొంబాయి క్రానికలుప్రతీక తలచుచున్నది. కొన్ని రాష్ట్రముల శాసనసభ్యులకు శాసనసభల యందు పాల్గొనవచ్చునని ఉత్తరపు నొసంగుటలో కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునకు హాని కలుగుచున్నది. బొంబాయి కాంగ్రెసు శాసనసభ్యులు శాసనసభా కార్యక్రమమందు పాల్గొనకుట ఉత్తరపు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసంఘము వారిని కోరవలెననియు యీ ఉత్తరపు కార్యనిర్వాహకసంఘమువారునొసగదని క్రానికలు ప్రతీక నమ్ముచున్నది. (శ్రీ ప్రె.)

ది బెజవాడ స్పిన్నింగు అండు వివింగు మిల్లు లిమిటెడ్, బెజవాడ

వాలంటరీ లిక్విడేషను

1929 వ సంవత్సరము 6 వ జూలై శనివారము 5 గంటలకు బెజవాడలో మొయిను కెనాలు రోడ్డు నందు ఉండు మిల్లు రిజిస్టర్డు ఆఫీసునందు నడన్సు కంపెనీ వాలంటరీ లిక్విడేషను నిమిత్తం వాటాదారులు అందరియొక్క అసాధారణ మీటింగు జరుగునని యిందుమూలముగా తెలుపుచున్నారము.

(బోర్డు అనుమతిని)

రిజిస్టర్డు ఆఫీసు } జి. లక్ష్మణరావు,
బెజవాడ, } మేనేజింగు యేజంటు
14-6-1929. } అండు డైరెక్టరు.

వ్యవసాయము

విజయనగరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

కలియుగభీమనేన ప్రాశస్త్యము కోడి రామమూర్తి నాయుడుగారు రాచపుండుచే బాధపడుట

విజయనగరము, జూన్ 28:—ప్రాశస్త్య రామమూర్తి గారికి ఎడమచంకలో రాచపుండు పుట్టుటచే 16-6-29 న డాక్టరు గారే రామయ్యంగారు, డాక్టర్లు కాశీ సోమయాజుల వారాయణమూర్తి, చాట్రాజు పాపారావుగారు ఆపరేషన్ చేసిరి. ఆ రోజుసాయంకాలము జ్వరము 99.4 నాడి 104. క్రమముగా ప్రాశస్త్యగారు ఆరోగ్యము నందుచున్నారు. నిద్ర పట్టుచున్నది. ఆంధోళన కనకాశములేదు.

వైద్యము ప్రచారములు

భక్తిశక్తిగరి మహారాజ్ అను వైద్యముతస్యాముల వారు విశాఖపట్టణమునుండి నిన్న సాయంకాలము వారిభృత్యుల తో మత్తప్రచారమునకై నీ పురము వయచేసినారు. కానుకుర్తి వారి సత్కమనందు బసచేసియున్నారు. ఈ పురమందు సిటీ క్లబ్బునందు 3 రోజులు బసచేసియున్నారు.

మృగసింహుల మీటింగు

(స్వకీయవిలేఖరి)

దెవనాగరి, జూన్ 24:—ఈనెల 22 వ తేది సాయంత్రం మృగసింహుల మీటింగు జరిగెను. చేరుపేజ్ శ్రీ అయ్య చేతుల కాశ్యోరరావు పంతులుగారు ఆధ్యక్షత వహించిరి. చేరుపేజ్ గారిలో సభ 18 మందిసభ్యులు హాజరైరి. ప్రప్రథమమున ప్రశ్నోత్తరములు. కొండు బిల్లుకట్టెట్లు, వారంటు అఫీసులు, వైసు చేరుపేజ్ గారిచే డిస్మిస్ చేయబడుటయు, త్రోత్తగ ఉద్యోగము లొసంగబడుటయు జరిగెను. అందులో సిల్వెస్టరు ఆనే వారంటు అఫీసు మరయొకరి రిపోర్టుపైన డిస్మిస్ చేయబడెను. రిపోర్టుచేసిన ఆయన ఆయుర్వోగమున నియమించబడెను. వి. వి. రాఘవయ్యగారు ఇందునుగూర్చి ప్రశ్నలు వేసిరి. ప్రశ్నలకు జవాబు లొసంగబడెను. సిల్వెస్టరును డిస్మిస్ చేయుటకు సంబంధించిన కాగితములన్నియు సభయందు ఉంచుచుదురా అని ఒకప్రశ్న వేయబడెను. అట్లుంచుటకు వలచుపడ దని జవాబు లొసంగబడెను. కాన్సిలర్లు ప్రత్యేకముగ కాగితములను చూచుటకు హక్కును కలిగియుండగా సభ వారి కట్టిహక్కు యేల లేకపోయెనని ఫిష్టా వెంకటకృష్ణయ్యగారు, డాక్టరు శర్మగారు అడిగిరికాని అందులకు చేరుపేజ్ గారు వైసు చేరుపేజ్ గారు అంగీకరించలేదు.

ప్రతిష్టంభన తీర్మానము

ఈ సభకు సంబంధించిన రికార్డులను కాన్సిలరులకు చూప గుండ వైసు చేరుపేజ్ గారును, చేరుపేజ్ గారును ఆఫీసులో ఉత్తరువుల నిచ్చినారు గనుక సభాకార్యక్రమమును ఇంతటితో కట్టిపెట్టబయునని విన్నకోట వీరరాఘవయ్యగారు తీర్మానము నువహించిరి. పోతిన శ్రీనివాసరావు, డాక్టరు శర్మగార్లు ఆమోదించిరి. సి. కొండరెడ్డిగారు తీర్మానము నెదిరించిరి. కాన్సిలర్లకు కాగితములను జూపుటకు తా మెల్లప్పుడు సిద్ధముగ నుంటి మనియు అయితే ముందుగ తమకు తెలుపవలెనని మాత్రమే కోరితిమనియు రెడ్డిగారు చెప్పిరి. తీర్మానము వోటుకు పెట్టగా 9 మంది ఆనుకూలముగను, 9 మంది వ్యతిరేకముగను వోట్లనిచ్చిరి. చేరుపేజ్ గారి అధికవోటుతో తీర్మానము వీగి పోయెను.

నిర్ణయము

ఇంతటితో 9 మంది సభ్యులు సభనుండి వెడలిపోయిరి. మిగిలు మిగిలిన 9 మందితో సభ జరిగెను.

శ్రీయుత నేలం విజయరాఘవాచారిగారు

నేలం వెళ్లెదరు

తిరుచినాపల్లి, జూన్ 28:—డా|| టి. యస్. యస్. రాజమగారి వలన జనుప్రథముగా శ్రేష్ఠచిత్తు గావించుకొన్న శ్రీయుత విజయరాఘవాచారిగారు క్రమేణ స్వస్థతగాంచి నందనం రెండునూడు రోజులలో నేలమునకు వెళ్లెదరు.

(అ. వె.)

15-వ ఆర్యవైశ్యముహాసభ, పెద్దాపురం

ది 17-6-1929 తేది సాయంత్రం 6 లకు తెనాలి గ్రామములో శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ సత్రములో సమావేశమయి జరిగిన కార్యక్రమము—

ఈసభకు బ్రహ్మశ్రీ కొల్లా కోటయ్యగారు అగ్రాస నాధిపత్యమును వహించిరి.

పెద్దాపురంబున యీనెల 28, 29, 30 తేదీలను జరుగ వోవు 15-వ ఆర్యవైశ్యముహాసభను గూర్చి ఆహ్వాన సంఘము వారు పంపించిన ప్రతినిధి నిర్ణయపత్రము చదువడమయినది.

తీర్మానములు

1. ఆర్యవైశ్యముహాసభ స్థాపించినది మొదలు యంతవరకు సుప్రసిద్ధ ఆచారమునకును, విధానములకును విరుద్ధములుగా పెద్దాపురంగ్రామముందు జరుపదలచిన ఆర్యవైశ్యముహాసభకొరకై ఏర్పరుపబడిన ఆహ్వానసంఘమువారు నూతనమార్గం అవలంబించి ప్రతిజిల్లాకు ప్రతినిధులసంఖ్యను నిర్ణయించుటకు వారికి ఎట్టి అధికారం లేదనియును, యదివరకు చెన్నరాజధానిని, మైసూరు, నైజాం, రాష్ట్రములకుల్పి సభలు జరుపబడుచుండెను. ఇప్పుడు నూతనముగా నాగపూరు, బీహారు, ఒరిస్సా వగయిరా దేశములను సహితము చేర్చి ప్రతినిధులనుబంపమని కోరుటకును సదరు ఆహ్వానసంఘమువారికి ఎట్టి అధికారము లేదనియును యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. మనజాతీయులకు కళంకమైనట్టియు, అకాశ్రీయమైనట్టియు దేశాధిపత్యముయినట్టియు పారలీన కారదా, డాక్టరు ముత్తులక్ష్మమ్మగార్ల బిల్లులనుగాని శ్రీపునర్వివాహ విషయమైన గాని తదితర భేదభావనూచనములై సంఘచ్ఛేద పూరితములై వివాదాస్పదమైనట్టి తీర్మానములను మహాసభలో ప్రవేశపెట్ట గూడదని యీసభవారు గట్టిగా శిఫార్సుచేయుచున్నారు.

కొల్లా కోటయ్య,

ప్రెసిడెంటు.

దేవనాగరియందు మొహరం

అల్లరులు

మైసూరు ప్రభుత్వప్రచురణశాఖాధికారి ప్రకటన
చెంగుపూరు, జూన్ 22:—దేవనాగరియందు జరిగిన మొహరం అల్లరుల విషయముగూర్చి యీక్రింది ప్రామాణికము గు సమాచారములు తెలియవచ్చు చున్నదని మైసూరుప్రభుత్వ ప్రచురణశాఖాధికారి ప్రకటించు చున్నారు. ఈగడవిజల ప్రారంభమునకు కారణ మెద్దియని ఇదివరకు తెలియరాకున్నది. అయితే అల్లరులు మాత్రము గత 18 వ తేదిన జరిగినవి. అనాడు హిందువుల సుంపా కటి తాబూతులతో సహావరము నకు పోవు మహమ్మదీయుల ఊరేగింపును అడ్డగించెద రనుభీతి ప్రభుత్వమువారికి కలిగెను. మహమ్మదీయులకును హిందువులకును సంఘటన ఆపుదల చేయవలయునని పోలీసువారు ప్రయత్నించినను వారిప్రయత్నములు సాగకపోయెను. అటువీధి పోలీసువారు జనసమూహమువారు తుపాకీతో కాల్చిరి. తుపాకీసంధు తగులటవలన యిద్దరు ఆహూత మృతిచొందిరి. సుమారు 45 మందికి గాయములు తగులుటచే వైద్యశాలకు గొంపోబడిరి. వారిలో ఒకడు వైద్యశాల యందు చనిపోయెను. ఈఅల్లరులవలన గృహములకును సామానులకును నష్టము కలిగెననియు మనీదులందు అకృత్యములు జరిగెననియు తెలియవచ్చుచున్నది. ఈసమాచారములు నిజమని ప్రభుత్వోద్యోగులద్వారా ప్రభుత్వమునకు తెలియలేదు. పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు జనరలును జిల్లామేజిస్ట్రేటును అల్లరులు జరిగిన స్థలము దున్నారు. ప్రభుత్వసంఘముయొక్క రెండవ సభ్యుడు కూడ అట్లునున్నాడు. మిలిటరీ వారితోను దేవనాగరియందుండి స్థానిక పోలీసుదళము బలపరచియున్నారు. ఇటువెనుక ఏలాటి అల్లరి జరుగలేదు. పరిస్థితులు శాంతముగా నున్నవి.

(అ. వె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

శ్రీయుత దండు నారాయణరాజు ఎం. ఎల్. సి. గారికి పంపిన తంతివార్త

"ఇటువైని భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి అనుమతిని బడయుపద్ధతి కాంగ్రెసువారు గోదావరి అనెనుమెంలు విచారణ సంఘమున పనిచేయుచునే యుండవచ్చును.

(శ్రీ వె.)

ఆఫీసు యుదము

కాబూలు ముట్టడికై నాదిరుఖానుగారి

సన్నాహములు

పెనావరు, జూన్ 24:—గిల్జాయిల నాయకుడును, నాదిరుఖానుగారి సోదరులును, అను మహాలీఖానుగారి సహాయముతో కాబూలుపండుకయ్యత్రకు నాదిరుఖానుగారు తీవ్రప్రయత్నములను సాగించి రట. నాదిరుఖానుగారి రెండవ సోదరుడగు మేరాగాఖానుగారు మాడుకొన్న పటాలములను వెంటపెట్టుకొని జాలాలాబాదునకు పయనమై వెళ్ళిరి. సర్దారు హమ్దఖానుగారు ఖూగియానీ పటాలములతో వచ్చి మేరాగాఖానుగారిని జాలాలాబాదునకు కలిసికొనెదరు. మొత్తముమీద నాదిరుఖానుగారి సోదరులందరును ఒక్కొక్కరిగా కాబూలు పండుకయ్యత్రకు సర్వసంసిద్ధముగా నున్నారు. గులామ్ నబీఖానుగారుకూడ వీరితో ఏకీభవించి అందరును అన్నివైపులనుండియును ఒక్కముహూర్తముననే కాబూలును ముట్టడింపవలసినదిగా గులామ్ నబీఖానుగారికి నాదిరుఖానుగారు రోక ఉత్తరమువ్రాసిరి.

కాబూలు కోటను శత్రువులదాడినందు కి కాపాడుకొనుటకై బాచ్చాసాహుగారు కాబూలు నగరమందలి అస్థాయిదుర్గము మీదను, చార్డేనుదుర్గముమీదను, ఆయుధసామగ్రిని జేర్చి, ఆ తృతీయ ప్రయత్నములలో నున్నారు. కాబూలునుండి పెనావరునకు వాయువార్తలు వచ్చుటలేదు. విశంతియంత్రాలయము పనిచేయుటలేదు కాబోలు.

బాచ్చాగారి సేనాని సిద్దికుగారి గతి

నాదిరుఖానుగారిపై దండెత్తిరావలెననియెంచిన బాచ్చాసాహుగారి సేనానియగు మహమ్మదు సిద్దికుగారు త్రోమలోనే పరాజితులై పలాయనమైరి. వీరు గజనీనగరమునకు పారి పోవలెనని యిట్నించిరి. కాని వీరికి ప్రతికూలులైన కొన్నితెగలవారితో అరికట్టబడిరి. సాక్ అను గ్రామముందు దాగుకొనిరి. నాదిరుఖానుగారి పక్షము వహించిన తెగలవారు ఆ గ్రామమును చుట్టుముట్టి సిద్దికుగారిని కదలనియ్యలేదు. చిట్టచివరకుగాని గ్రామములు అడ్డుపడి సిద్దికుగారిని గజనీ నగరమునకు వెళ్లనిచ్చిరి.

ఆలీ అహమ్మదుజానుగారి గతి

కాంధహారమును ముట్టడించి పోవరచుకొనినప్పుడు కాంధహారు ప్రభువుగానుండిన సర్దారు ఆలీ అహమ్మదుజానుగారిని కాబూలునకు తైదీగా బాచ్చాగారి పటాలములు గొంపోయెను. కాని యాయన తిరిగి కాబూలు తైదులోనుండి విడుదల చేయబడిరని వచంతి కలిగినది. నిజానిజములు ధృవపడలేదు.

(శ్రీ వె.)

భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

డిల్లీనగరమున జూలై నెల 5 వ తేదిని జరుగును

జూలై నెల 5 వ తేది మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు డిల్లీనగరమున దర్బాగంజిలో డాక్టరు అన్నాగారి గృహమునందు భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరుగును. ఆసభకు గాంధీ మహాత్ముడుగూడ వచ్చును. మహాత్ముడు అల్మోరానుండి తిరిగి వచ్చునపుడు 5 వ తేది నరకు డిల్లీలో నాగును. (శ్రీ వె.)

నోటీసు

ఇదివరలో నార్లు ఈస్టులెసునందు మా తరపున కన్వాసింగ్ ఏజంటుగా పని చేయుచుండిన మిస్టర్. రాంపల్లి కృష్ణారావు అను యువకుడు ప్రస్తుతము మావద్దనుండి చాలించుకొనినాడు. గాన ఇకమునుపు అతని ద్వారా చెల్లించు మొత్తములకు, అడ్వాన్సులకు లేక అతని ద్వారా పంపు అడ్వాన్సులకు మా కేమాత్రము బాధ్యతలేదు. ఇందుకు వ్యతిరేకముగ నడచుకొనువారు వారి స్వంతబాధ్యత, నష్టము పైననే అట్లు చేయవలసి యుండునని ఇందుమూలముగా ప్రజలకును ప్రత్యేకముగా మా కాలదాఖలకును తెలియ జేయడమైనది.

పి. బి. ఎస్. అందు సన్,

సోల్ ప్రొప్రైటరులు, ది ఈస్టర్న్ కన్స్ట్రక్షన్ మార్కు 16, ఆదియప్పనాయకపేజి, మద్రాసు.

అమానుల్లాగారి ఇంటి సౌత్

బొంబాయిలో స్త్రీమరకృట - వివాదకరమైన విశ్లేషణలు

బొంబాయి, జూన్ 22:—అమానుల్లాగారు సౌర్యాబాయిగారు ముల్తాను అను స్త్రీ మరకృట ఇంటికి పయనమయి వెళ్లిరి, వీరివెంట 28 మంది స్వజనపరివారము మాడ ఓడనెక్కిరి. వీరిలో చాలమంది పోర్టుసెయితు వద్ద దిగి పరిశీయాదేశమునకు వెళ్లివారు. అమానుల్లాగారు సౌర్యాబాయి గారును కొలది స్వజనముతో ఇంటికి వెళ్లెవరు. వీరిగారకు స్త్రీమరకృట మొదటితరగతి గదులు 25 రిజర్వేషన్లుబడెను. సౌర్యాబాయిగారికి మాత్రము ప్రత్యేక మొక విశాలమందిరము స్త్రీమరకృట సేర్పాటుచేయబడెను. బొంబాయిలో నివసించిన చిన్ని కుమారిత్వ ప్రత్యేకమొకగది రిజర్వేషన్లుచేయబడెను. ఆప్తమ రాజకుటుంబబాంధవములు చిత్రంపబడిన యొక పెద్ద మోటారుకారు (10 మంది కూర్చుండుటకు తగినట్టిది వీరివెంటస్త్రీమరకృట గొంపోవుచున్నారు. అమానుల్లాగారి తల్లి అమానుల్లాగారి తోడనే వెళ్లుచున్నది. వీరు మాల్దేల్నువద్దదిగి అచటనుండి మెట్టు మార్గమున రైల్వేమీద రోము పట్టణము చేరెవరు. రోము నగరములో కొన్నిదినములున్న తర్వాత, ఇంటిరాజ్యములో ఏ ప్రాంతమునందోయొక ప్రాంతమునందు స్థిరనివాస మేర్పరచుకొని యుందురు. అమానుల్లాగారి వెంట 20 వేల సవరణలనుగొంపోవుచున్నారు. ఈ రొక్కముగాక రిలక్షుల సవరణల ఖరీదుగల ఆభరణములను గొంపోవుచున్నారు. ఈమొత్తముగాక వీరి తాలూకు స్వంతమైన యాజిత్తుదేశములో నిలువయున్నది.

వీరి సోదరులను ఇనయతుల్లాగారు వీరి వెంట నిప్పును వెళ్లుటలేదు. ఇనయతుల్లాగారి భార్య ఇంకను ఆస్థానమునందుంచే ప్రయాణమున కనర్హురాలై యున్నది. ఇనయతుల్లాగారును వారిస్వజనమును బొంబాయినుండి యీశెల 28 వ తేదీ బయలుదేరి పరిశీయాదేశము వెళ్లెవరు. ఇండియాగవర్నరు జనరలుగారు బొంబాయి గవర్నరుగారును అమానుల్లాగారి స్త్రీమరకృట బయలుదేర బోవుచుండగా తమ యాశీర్వాదపూర్వకసందేశములను పంపిరి. సరిగా మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు బొంబాయి కలెక్టరుగారు స్త్రీమరకృట వచ్చి ఆ సందేశములుగల తంతివార్తను స్వయముగా అమానుల్లాగారికిచ్చిరి. అమానుల్లాగారితోమాడ బ్రిటిష్రాజకీయ ప్రతినిధియగు మేజరు ఫ్రెజరుగారు స్త్రీమరకృటనెక్కిరి. మాల్దేల్నువరకును, అనటినుండి రోము నగరమునకును అమానుల్లాగారితో వెళ్లెవరు.

అమానుల్లాగారు సరిగా ఉదయము 10 గంటలకే రోమురాయిను మోటారుకారుమీద ఓడరేవునకు వచ్చిరి. సౌర్యాబాయిగారు మాత్రము ఆంబ్యులెన్సును మోటారుకారుతో (రాజకుటుంబ హోటలువారిచే స్వయంచేయబడినది) స్త్రీమరకృటకు వచ్చిరి.

అమానుల్లాగారు ఓడమీద తమ స్వజనముయొక్క సౌకర్యములనన్నిటిని స్వయముగా తనిఖీచేసి చూచుకొని ఓడనుండుండు బహిరంగ ప్రదేశమునకు వచ్చి నిలుచుండిరి. ఒకవర్తను, మరాయిని మాత్రమే ధరించి అమానుల్లాగారు నిరాడంబర స్వరూపులై తమస్వజనమును తమ పౌర్యదేశములను విడనాడి దేశాంతరగతులగుటకు సిగ్గుగా నిలుచుండియుండిరి.

ఇనయతుల్లాగారు అమానుల్లాగారితో చాలనేపు స్త్రీమరకృటమీదనే మాట్లాడిరి. తుట్టుతుడకు అమానుల్లాగారితో గూడ వెడలిపోవుచున్న తమ తల్లియొక్క వియోగదుఃఖము పొంగి పోరలుచుండగా ఇనయతుల్లాగారు వివాద హృదయపూరితులై నెలపు గైకొని వెనుకకు మరలి వచ్చిరి.

అమానుల్లాగారికి గుండెకాయలెను, పకి భుజములెను న్యూహారింబి అయినను మంత్రిమై యుంకిన స్వరూపాదిభానుగారు రాజభక్తి ప్రపూరితులై అమానుల్లాగారిని దేశాంతరములపాలు చేయవలసి వినినందులకు పట్టరాని దుఃఖమును దిగ మ్రొగి తనకు ప్రభువై జగద్విఖ్యాతిగాంచిన ఆప్తమ రాజకీయజ్ఞానభాసకుని యెదుట నొకమారు మోకరించి ఆయన మోక్షార్థనొకమారు కాగలింపుకొని కృతార్థుడనందాలెనని సగముంగిరికొని అమానుల్లాగారు రెండుల కియ్యగొనక తన క్రియనదివుని ఊరకెంచి తగదని ధైర్యమునూపి స్వరూపుయొక్క సహాయము మాత్రము గైకొనెను. కాని అమానుల్లాగారు కన్నీటిబిందువులతో తడిసిన తన ముఖారవింధమును హాదిభానుగారి ముఖమున హత్తించి యొక్క మారు కాగలింపుకొని విడనాడాలక విడనాడిరి.

ఈవివాదకరమును వియోగమును బావి కంటకపెట్టెనివా రెవ్వరును ఆ యోగరేవున లేరు.

అమానుల్లాగారు డబ్బుల్లికతో హృదయమునందలి దుఃఖమును దాచుకొనలేక నగదరి.

జమిందారు పత్రికాసంపాదకు డొనగిన రు 3700

లాహోరులో పత్రికాసంపాదకు బహిందారు అను పత్రికాసంపాదకుడు కొలదిదినముల క్రింపు తన పత్రికాపాకరుల వలన నమూనాచేసిన చందా మొత్తము రు 3,700 లు అమానుల్లాగారికి సమర్పించెను. ఈమొత్తమును అమానుల్లాగారు విదేశములలో వదువుకొనుచున్న ఆఫ్ఘనిద్వార్యులకై వినియోగించెదమని చెప్పిరి. అమానుల్లాగారు తమ స్వంతద్రవ్యములోనుండి ఎట్లయినను కొంత ఖర్చుచేసి తామిదివరకు విదేశములలో విద్యాభ్యాసమునకై పంపిన విద్యార్థులకు సహాయము చేసెనమనియు తాము విశేష మైశ్వర్యగుండులము గాకపోయినను విద్యార్థులసహాయముగా కుండునట్లు చూచెన మని చెప్పిరి.

జమిందారు పత్రికాసంపాదకుల జనరాలీఖానుగారు ఇటీవల బొంబాయి విచ్చేసి అమానుల్లాగారితో కలిసిమాట్లాడిరి. తాము మాట్లాడిన దానినిబట్టి అమానుల్లాగారి అభిప్రాయముల స్పష్టమిదిగా తెలియ జేసిరి.

నాదిరు ఖానుగారియందు అమానుల్లాగారికి విశ్వాసము యంతవరకును గలదుగాని ఇంకనుం దేమిజరుగునో చెప్పజాలమని అమానుల్లాగారే చెప్పిరి. ఆఫ్ఘను ప్రజలు అమానుల్లాగారు మతవిశ్వాసరహితులనియు, నాస్తికు లనియు, ప్రకటించిన వదంతులన్నియు అబద్ధములనియు, తాము ఇస్లాము మతమునం దశ్రద్ధంతాభిమానము కలవారమని అమానుల్లాగారే చెప్పిరి.

తనయొక్క దేశోపకారకమున పరిపాలన విలువను గ్రహింపజాలక కృతఘ్నులై ప్రజలు తన్ను పోనాడి వివేచనాశినుడనూతన సంస్కారబీజములు మొలకలై ఆఫ్ఘనురాజ్యమును తన నూతన సంస్కారబీజముల మార్పుగలనని తనను విశ్వాసము పూర్తిగా కలనని అమానుల్లాగారు చెప్పిరి.

తనయెడ తిరస్కారము చూసిన ముల్తాలనుగూడ అమానుల్లాగారు మాసింపుచున్నారనియు చెప్పిరి.

ముల్తాగారు మాసింపుచున్న పట్టెపునాబయైన యవలేను. భారతదేశములోని మహమ్మదీయులు తమయెడ జూపిన సామరణభావమునకు తా మెంతయు కృతఘ్నులమని చెప్పిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

కమ్మమహాజనసభ-వృత్తాంతములు

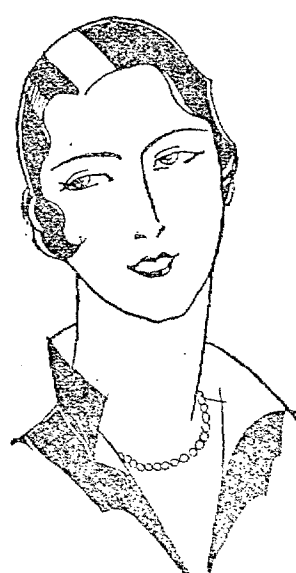
కమ్మమహాజనసభ:—తత్వభాష్యతాంతములు అను కీర్తికతో రాధాకృష్ణయ్యచేరిగా రొక లేఖను ప్రకటించిరి. ఆలేఖలో శ్రీమనిస్వామి నాయకుగారు శ్రీపట్టాభిరామయ్యగారు ఖజురుగించి యుండలేమని వ్రాసిరి. వా రిరువురును ఖజురునే ధరించియుండిరి. అదియొకంత సన్నని నూలుగుట్టచే ఖజురు కావేమో అని భ్రమపడి రాధాకృష్ణయ్యగారు రట్టల వ్రాసియుండవచ్చును. ఐన నిట్టివిషయములను వ్రాయుచున్న బాసగా పరిక్షించి వ్రాసిన నెంతయు బాసగా నుండియుండెడిది.

ఇక రామస్వామిగారు రథస్థునినరించి చెప్పుటలో మునిస్వామిగారికి గల వివిధములగు వద్యములబాధ్యతను గుఱించి ముచ్చటించియుండిరి. రామస్వామిగారు క్రేమించు జన్మ సుపక్షమునకు మునిస్వామిగారు రెడ్డు-పగ్గ పాటుపడియుండవచ్చును. అందుచే ఆయనను గుఱించి చెప్పుటలో నావిషయముగుఱించి యొకటి కెండుమాటలు చెప్పియుండిరి. ఈమాత్రము మాటలాడుట సభలో రాజకీయములు నిర్వచించుట కాదను కొందుము. అట్టియెడల రాజకీయములు సభలోనిర్వచించుటకు విలులేదను సంగతి రామస్వామిగారు మఱిచెప్పేమో అనుసందేహము జనింపనవసరము కన్పట్టదు. అధ్యక్షులకు మలంకరింపగోరుచు నన్యభూనిగుఱించి పరిశయవాక్యముల నుగ్గడించితేగాని యుపన్యాసమొసంగజేడకనెక్కి-యుండలేదని రామస్వామిగారు చెప్పియుండువరకును కొందుము. ఇంతమాత్రమునకే సభ యెడల వివాదాంతనాటకముగా మారియుండి యుండెడిదో అని రాధాకృష్ణయ్యగారికి గల్గిన సందేహము నిర్ణేతుకము.

త్రిపురనేని సూర్యాజీరావు

యలమంచిలి శ్రీరాములు

సంయుక్త కార్యదర్శులు, కమ్మమహాజనసభ.

ఎరాస్మిక్ సబ్బులోనున్న సాగనేమనగా ప్రతిదినమును దానిని వాడుచున్నచో చర్మమునకు శాశ్వతమగు మేలు కలుగును. అతిఅందమై దీని గుచ్ఛమునకు వూదాపు వ్యసాకుమార్యమును పరిమళమునుగూడ కలవు.

PEERLESS
ERASMIC
The Dainty SOAP

ERASMIC PERFUMERS - LONDON

జాబులు

కృష్ణామండల గ్రామోద్యోగీయుల
కార్యనిర్వాహకుల సభ

ఈసభ 7-7-29 గుడివాడ భజనసమాజమునందు 3
ఘంటలుకు జరుగును.

బొడ్డపాటి పూర్ణసుందరావు,
కార్యదర్శి.

పశ్చిమకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

బొంబాయిశిర్డీసము ననుసరించి మనవంతు కార్యక్ర
మమును నిర్వహించుటకు క్రింద ఏర్పాట్లు చేయుటకు జూలై నెల
1 తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు బెజవాడలో
శ్రీ ఆయ్యశేవర కాశేవరరావుగారి ఇంట్లో పశ్చిమకృష్ణా
జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ సామాన్యసభ జరుగును.

గో. వేంకటేశ్వరరావు,
కార్యదర్శి.

రేపల్లి తాలూకాబోర్డు ఎలక్షన్

రేపల్లి తాలూకా బోర్డుయొక్క ప్రసిడెంటు ఎలక్షన్
యారోజును జరిగినది. ప్రసిడెంటు పదవికి శ్రీ పుల్లిపాలెం
జమీందారుగారును, ఇంచేరకు మాడుసంవత్సరముల కాలము
ప్రెసిడెంటుగావున్న డేవిసే బసవయ్య చౌదరిగారును, సొంద
జేసిరి. మెంబర్లు మొత్తం 16 గురులో, బసవయ్య చౌదరి గారికి
8 ఓట్లు, శ్రీ జమీందారుగారు గారికి 8 ఓట్లు సరిసమానముగా
వచ్చినవి. అంతట వైస్ ప్రెసిడెంటుగారైన రంగనాయకులు
గారు లాటరీవేసి వీటితీయగా శ్రీ బసవయ్య చౌదరిగారికి లాట
రీలో గెలుపొందిరి. ఖాళిపడ్డ డిస్ట్రిక్టు మెంబరు రెండుస్థాన
ములకు ఎలక్షన్ జరుగగా అదియుగూడ లాటరీ పడినది. లాం
రీలో 1 తడవర్తి అప్పయ్యగారు 2. కనీగంటి వెంకటసుబ్బ
య్యగారు డిస్ట్రిక్టుబోర్డు మెంబర్లుగా యెన్నుకొనబడిరి.

కొమ్మూరి నరసయ్య,
రేపల్లి.

గుంటూరు మండల ఆదిమాంధ్రసంఘము

గూడవల్లి రేపల్లితాలూకా

మా సంఘముతరపున రేపల్లి తాలూకా గూడవల్లి గ్రామ
మునందు 1929 సం॥ జూన్ నెల 10, 11 తేదీలుందు జరిగిన,
“గుంటూరు మండల ఆదిమాంధ్ర సంఘ ప్రథమ మహాజన స
భల”యొక్క జమాఖర్చు లెక్కను అచచ్చిత్తించి ప్రకటింపదలచి
తియిగావున కార్యనిర్వాహకసంఘప్రతినిధు లెల్లరును 29-6-29
తేదీ శనివారమురోజున సంఘ కేంద్రస్థానముగు గూడవల్లి గ్రా
మమునందు సమావేశమై క్రమప్రకారము లెక్కలను పరిజూచి
నివేదికను తయారు జేయుదురుగాక యని కార్యనిర్వాహకసభ్యు
లకు విన్నవించుచున్నారము.

మంగళగిరి పరవస్తుదాసు,
కార్యదర్శి.
తాల్లూరి జయ్యరదాసు,
సన్నిధి రాఘవదాసు,
మంగళగిరి చెంచుదాసు,
సంయుక్తకార్యదర్శులు.

పశుచికిత్సాలయము-అంగలూరు

అంగలూరి గ్రామములో నూతనముగా స్థాపించి స్వయం
కృషిశిల్ప ఆర్జించిన జ్ఞానము పశుచికిత్సకు మిక్కిలి ఉత్సాహ
ముతో జరుపుచున్న శ్రీయుగళు యే.జె.శ్రీరాములుచౌదరి
గారి వైద్యాలయమును చూచుట తటస్థించి మిక్కిలి ఆనందము
కలగజేసినది. వీరు సలపుచున్న వేతనేన మిక్కిలి గణనీయము.
వారికార్యదిక్ష మనము కొనియాడవలసియున్నది.

1. జాగర్లమూడి కుప్పస్వామి యమ్. యల్. సి.
గుంటూరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు.
2. బి. మునుస్వామి నాయుడు యమ్. యల్. సి.
చిత్తూరుజిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు.
3. పెల్లెంపాటి గోపాలకృష్ణయ్య.
4. హెచ్. డి. (కానెల్) యస్. యస్. ఎ.
4. కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామయ్య.

గాంధీ మహాత్ముడు

ఆంధ్ర దేశ సంచారము

గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశసంచారమును సమగ్రముగను తుప్తకర రేఖనము ప్రచురించుట కేర్పాటులు
జరుగుచున్నవి. మహాత్ముడు సందర్శించిన గ్రామములను, సమర్పించిన సహజసత్వములను, పూజానిధు
లను, మహాత్ముని యుపన్యాసములను, ఛాయాపటములను, వీశేషాంశములను కంటనే ఈక్రింది చిరు
నామాకు సమగ్రముగను పంప వేడుచున్నాము.

పోస్టుఖాస్సు
212.

గాంధీమహాత్ముని ఆంధ్రదేశసంచారము,
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఆర్యవైశ్యసభలు-పెద్దాపురం

వైశ్యసభలు పెద్దాపురమున జరుగనున్న వని పత్రికలముల
ముగా తెలియుచున్నది. ఇంతవరకు మహాసభాధ్యక్షుని నెన
రిని నిర్ణయించినది తెలియలేదు. ఇంకను వారమురోజులు ఉన్న
పుటికి అధ్యక్షనిర్ణయము కాకుండా నుండుట చాల ఆందోళనకు
మూలముగా నున్నది. ఇంతవరకు నిర్ణయింపక పోయినయెడల
గుంటూరువానియగు శ్రీమద్ది వేంకట సుబ్బయ్యగారిని మహా
సభాధ్యక్షునిగను తెనాలివానియగు శ్రీ కొల్లా కాశీవిశ్వనాథం
గారిని యుపసభాధ్యక్షునిగను మహిళాసభకు గుంటూరువాని
నియు వైశ్యయువతీ విద్యాలయ స్థాపకురాలగు శ్రీ కాళంగి
కేమలాంబగారి సభ్యక్షురాలిగా నెన్నుకొనుట ధర్మము.

(2) ఆర్యవైశ్యులలో చాలమట్టుకు సభలకు నమ్రుట
అరుదు. అందులో వైశ్యసభ ప్రతినిధులకు తప్ప నితరులకు భోజన
సంతకేదని వ్రాసియున్నారు. అనివయ్యమై శ్రీయుత మద్ది
వేంకటసుబ్బయ్యగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆంధ్ర ప్రశ్న చేసినారు.
అందుకు వైశ్యవారు ఏమియు జవాబు ఇచ్చియుండలేదు.

(3) వైశ్యసభ పెద్దాపురము చిన్న గ్రామము అగుటవల్ల
ప్రేక్షకులు చాలమట్టుకు రారని చెప్పవచ్చును.

(4) వైశ్యసభ నెంతమంది ప్రేక్షకులుననే అంత లాభ
ము. కాని యెవరో కొంతమంది మాడి ముఖ్యతీర్మానములు చేసి
కొనిన సంఘానికి ఆపకేర్తి తెచ్చినవారవుదురు.

(5) గుంటూరు జిల్లాకు 27 ప్రతినిధుల పిలిచినారు.
అట్లు పిలుచుట చాల కష్టము. జిల్లాలో యెంతమంది వైశ్యు
లున్నారు? ఎన్ని గ్రామములు ఉన్నవి? అన్ని గ్రామములకు వెళ్లి
తెలియజేయువా రెవరు? కష్టక యాపద్ధతిని మార్చి వచ్చిన
వారందరిని ప్రతినిధులగా ఏర్పాటుజేయుట శ్రేయము.
తెనాలి. పొన్నూరు మానుమంతరావు.

కీర్తిశేషులయిన కళాప్రపూర్ణ వేదము

వేంకటరాయశాస్త్రిలవారి

మిత్రులకును, శిష్యులకును

విన్నపము

ఇట్లు యీ గురువులవారు ఆకస్మికముగా పరమపదించిరి.
వారు రచించి యింకను ముద్రింపక వ్రాతమాత్రముగా నుంచి
యున్న గ్రంథములు పెక్కులుగలవు. వానిని వేనివేని వారి
మిత్రులను, శిష్యులను కుతూహలముగలవారై చదువను, చూ
డను అడిగి తీసికొనియుండురు. అట్టి యమూల్యత్రుములను పదిలము
చేసి ముద్రించుటయే వారికి కీర్తిచేయవలయు తోలివేనగా, వారి
యప్పుతీర్చి సర్వవ్యవహారములను విచారించుకొనుచుండు రెడ్డి
సంఘము నిశ్చయించినది, ఆ సంఘమునకు కార్యదర్శి మ-రా-
రా-శ్రీ గునుపాటి యానాది రెడ్డిగారు నెల్లూరు తాలూకా
కొత్తూరు గ్రామపాస్త్రయ్యలు. కావున అట్టి మిత్రులకును, శిష్యు
లకును బ్రార్థన యేమనగా అట్టి యీ గురువుల వ్రాతగ్రంథములు
ఏవి రచింపబడ్డవన్న వానిని ఆయానాదిరెడ్డిగారికి కాలవిలంబ
ముచేకుండా చేర్చుటలసినది అని.

మా యెఱుకలలో నున్నంతవఱకు అట్టి యమూల్యత్రుముల
నామములు—(1) ఆంధ్రహితోపదేశము, (2) సాహిత్యోద్ధర
ణము (ఆంధ్రానవాదము), (3) క్షేమముగూర్చిన వ్యాసము, (4)
విమర్శనగూర్చిన వ్యాసము, (5) నాటకములగూర్చిన వ్యాస
ము, (6) మృగ్యకటికకు ఆనవాదము టీకమొదలైనవి, (7)
పాశములసంస్కరించి ఇంచించి చుకటికలు వ్రాసి
యుంచిన ప్రాతకావ్యముల యచ్చుప్రతులు.
(ఎ) పాండురంగమహాశ్యము (బి) ఉత్తర హరివంశము. (సి)
నృసింహపురాణము (డి) కాళిండుము (ఇ) అనీరుద్ధరిత్ర (ఎఫ్)
కవికర్ణరసాయనము.

ఇవిగాక మాయెఱుకలో లేనివి ఏవేనియన్న వానిని
గయితము చేర్చుదురుగాక. అట్టి యీ గురువుల వ్రాతలలో
నన్న ఆంధ్ర గీర్వాణాంగ్లగ్రంథములను సంయతము ఎవరేని

యడిగి తుచ్చుకొనియున్న వానినిగూడ ఆ రెడ్డిగారికి చేర్చుట
సినదనియు బ్రార్థన. వానిని మరల లైబ్రరీలో చేర్చి దానికి
వినియోగమును నిశ్చయింపంగలరు.

నేలటూరు రామదాసు.

కృష్ణామండల సోదరకరణములకు విజ్ఞప్తి

మునసబు కరణము లభయులు గ్రామ పరిపాలనా నిర్వ
హణముందు సమానబాధ్యులనియూ, సహాద్యోగులనియు వీరు
సాధింపవలసిన ప్రయోజనము ఆదర్శము పెక్కులే ననియు యిది
వరలో మనము భావించుచు గ్రామోద్యోగ సంఘముపేర సభ
లనుజరిపి దొరతనమువారికి తీర్మానముల నంపుచుంటిమి.

2. ఇట్టి సదుద్దేశముతోడనే 24-5-29 న కృష్ణామండల
గ్రామోద్యోగసంఘమును స్థాపించితిమి. తత్సభకు అధ్యక్షుపదవి
వహించిన రావుసాహెబు మ-రా-రా-శ్రీ సి. కె. రెడ్డిగారు
మాడా మునసబు, కరణములు గ్రామపరిపాలనా యంత్రమునకు
కొండు నేత్రములవంటివారనియు, అందొకటి స్రుడిదైనచో రెం
డుదెరువాడా పనిచేయలేదనియు ఒకరు హెచ్చు, మరియొకరు తగ్గు
అను భావములు మనస్సులలో నున్నంతవరకు యీ సభలవల్ల
ప్రయోజన ముండదనియు ఉభయులు సోదరల మనునిశ్చయము
తో అకుంతితదీక్షతో కృషిసలిపినచో దొరతనము మీ మనవు
లను గమనించుననియు ముక్తకంఠముతో పలికిరి. బెజవాడ
గ్రామమునసబు మ-రా-రా-శ్రీ కానూరి శివరావు పంతులు
గారు కరణములకు నొప్పికలిగించు కొన్ని తీర్మానములను నాటి
సభలో నుపపాదించజూచుటయు సోదరత్వమునకు భంగముకలు
గు నను సద్భావముతో వాటిని ఉపసంహరించుకొనుటయు మీ
రంద రెగిన విషయమే.

3. ఇట్టి సీతిలో 5-6-29 తేదీన బెజవాడలో మ-రా-
రా-శ్రీ నార్ల వెంకటసుబ్బయ్య నాయుడుగారి యాజమాన్య
ముక్రింద కృష్ణామండల మునసబుల సభ జరుగుటయు శివరావు
గారు గుడివాడ సభలో ఉపసంహరించుకొన్న తీర్మానములను
తిరిగి అంగీకరించుటయు మండల గ్రామో
ద్యోగ సంఘ కేంద్రకటరీ గారు ఆ సం
ఘమునకు జాయంటు కేంద్రకటరీగా నేర్పడుటయు సంభవించెన
ని తెలియుచున్నది. బెజవాడ, గుడివాడ, గన్నవరం తాలూకా
ల మునసబులు గ్రామాధికార్ల సభ అనుపేరుతో 17-6-29 న
ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చేసిన ప్రకటనల వలన వారిసంఘము విడిపోయి
నదనియు ప్రత్యేక ప్రయత్నములు చేయుచున్నారనియు
స్పష్టమగుచున్నది.

4. 5-6-29 సభ జరుగకుండా చేసెదమని, 24-5-29
న గుడివాడ విషయనిర్ణయసభలో ధర్మపన్నములను పలికిన
సోదరు లొక్కరును ఆసభను వారించుటకు ప్రయత్నము
చేయరేరి.

5. గ్రామోద్యోగ మండల సంఘములో చేరిన మునసబు
సోదరులు తత్సంఘ నిబంధనల నతిక్రమించి ప్రత్యేకసభలద్వారా
కరణముల గౌరవమునకు భంజకముగ తీర్మానము లొనర్చు
చుండగా, మనము మీనమేమములను లెక్కించుచు, గ్రామో
ద్యోగ సంఘ తీర్మానములను స్మరించుచు, కూరుచుండవలసినదే
నా? ప్రతికారము సలాపుటకు ఆలోచించెదరా?

6. మనముమాడ ప్రత్యేక సంఘమును స్థాపించి వారి
తీర్మానములకు ప్రతిఘటన రూపమైన తీర్మానములను పంపకున్న
చో కరణముల సంఘమునకు తీరనినష్టాని వాటిల్లుటయు, రాబో
వుతరములవారి దూషణలకు మనము పాత్రులగుటయు తప్ప
దు. కర్తవ్యమును నిశ్చయించుటకై కృష్ణామండల కరణములు
గుడివాడలో నొకదినముగ సమావేశమగుట అవసరమని తలంచుచు
న్నాను. కాబట్టి సోదర కరణములు యీ విషయములను
దూరదృష్టితోయోచించి తమ అభిప్రాయములను పత్రికాముఖ
మున వెంటనే ప్రకటింప గోరుచున్నాను. గుడివాడ తాలూకా
కరణములు సభకు అనుకూలమైన తేదీని స్థలమును నిర్ణయింతు
రు గాక.

కాటూరు రామకృష్ణయ్య.

ఆప్సనుయుద్ధము

కాబూలు ముట్టడి నాదిరుఖానుగారిచే ప్రారంభింపబడినదా?

పెహవరు, జూన్ 22 :—కాబూలుకోట ముట్టడింప బడినను వదంతులు గతమాడు నాల్గు రోజుల నుండియు ప్రబలి యున్నవి. కాని వా ర్రలయొక్క నిజానిజములు ద్రువపడలేదు. ఈ వదంతులు పుట్టుటకొక కారణముగలదు. కాబూలు యొడి పెహవరునకు వాయువ్య ర్రలనంపెడి విలంబితార్థా యం త్రము పనిచేయుట మానివేసినది. అందువల్ల కాబూలునుండి విలంబితార్థల పెహవరునకు వచ్చుటలేదు. ఇందులకు కారణ ము మాడువిధములుగా నుండవచ్చునని యూహింపబడుచు న్నది. (2) ఒక వేళ అచటి విద్యుత్సంక్రమణ చెడిపోయియుండ వచ్చును. (2) లేదా వాతావరణమునందు ఆభ్యంతరపరిస్థితులు ఏర్పడియుండవచ్చును.

(8) లేదా నాదిరుఖానుగారిచే, కాబూలు కోట ముట్ట డింపబడవలెను.

(4) లేదా గులాము నబీఖానుగారిచే కాబూలు ముట్ట డింపబడియుండవలెను.

నాదిరుఖానుగారు కాబూలుపై దండెత్తనున్నారను విషయ మిదివరకే ప్రకటించబడినది. అందువల్ల నాదిరుఖాను గారు గార్హస్థముండి బయలుదేరి కాబూలువెల్లి యుండవలెనని యూహించుచున్నారు.

ఇటీవల నాదిరుఖానుగారి పక్షమున పోరాడి బాచ్చా సాహూగారి పటాలముల నోడించిన కొన్ని తెగలవారికిని మాలి కుకును బహుమానముగా నొసంగుటకై నాదిరుఖానుగారు సంకల్పించినందున యం. ఏ. కూకిముగారు లంగీలను, హల్బాయి లనుమారదర్శని అద్దములను, తివానీలను తదితరవస్తువులను కొను చున్నారు.

సిద్దికుఖానుగారెట్లు పరాజితులైరి?

బాచ్చాసాహూగారి తరపున పోరాడిన మహమ్మదు సిద్దికు గారు అ హమ్మదు జాయి తెగల వారి చే నిజీవల నెట్లు ఓడిం ప బడి రో ఆ వివరము లిప్పుడు కొంచెము తెలిసినవి. బాచ్చాసాహూగారి పటాలములకు మహమ్మదు సిద్దికుగారు లోగారు కొండ కనుమలలో నాయకు లై యుండిరి. గార్దేజులో నున్న గొసుద్దీనుగారికి సిద్దికు గారు ఒక తంతివార్త నంపిరి. ఆతంతివార్తలో బాచ్చాసాహూగారిని ఆప్సను అమీరుగా అంగీకరింపవలసినదిగా గొసుద్దీనుగారిని సిద్దికు గారు కోరిరి. కాని, గొసుద్దీనుగా రందులకు నిరాకరించిరి, అన్ని తెగలవారును సమావేశమై ఎవరిని అమీరుగా ఎన్నుకొనెద రో వానినే అమీరుగా అంగీకరించెదనని గొసుద్దీనుగారు బదులు చెప్పిరి. అంతట సిద్దికుగారు తమ పటాలములతో గొసుద్దీనుగారి మీదకు దండయాత్ర సాగించిరి. కాని గార్దేజును సమీపించు టకు రెండు మైళ్ల దూరములో నుండగానే ఆచుట్టు ప్రక్కలన్న తెగలవారు సిద్దికుగారిని అరికట్టిరి. ఇం తలోగార్దేజునుగల గొసుద్దీనుగారు మాడ వచ్చిరి. ఈనెల 14 తేదీ సాయంకాలమున రకును ఉభయంలకును యుద్ధము జరిగెను. సిద్దికు గారోడి పోయిరి. సిద్దికు గారికి కాలిమీద పెద్ద గాయము తగిలెను. అనేక మంది వారి పక్షమున నష్టమైరి. సిద్దికుగారు ఆత్రిమారు నుండా పారిపోవు టకు యత్నించిరి. కాని అచటమాడ ప్రతిహతులైన తెగలవా రు ఆయన మార్గమును నిరోధించిరి. అందులన గజనీ వగరము వైపుగా పారిపోయెను. మొత్తముమీద ఆయన ఏమయ్యెనో ఇంతవరకును తెలియలేదు. నాదిరు ఖానుగారి పోదరుడగు సా బల్లీ ఖానుగారు మాడ యీ యుద్ధములో పాల్గొని సిద్దికుగారిని ఓడించెను.

ఈ అపజయమువల్ల బాచ్చాసాహూగారికి దక్షిణ పరగ జాలలోని ప్రాబల్యము క్షీణించెను.

అందువల్ల నాదిరుఖానుగారు తమపక్షమునకు జనులను ఆకర్షించుటకు కొంతసులభమార్గ మేర్పడినది

ఈ విజయము సంగతి నాదిరుఖానుగారు తెలిసికొనిన తోడనే పిమ్మటనుండి గార్దేజుకు వెళ్లిరి.

షియాలకు సున్నీలకు సంధిప్రయత్నములు.

బ్రిటిష్ వారి మధ్యవర్తిత్వము

ఇటీవల పశ్చిమోత్తర సరిహద్దురాష్ట్రములయందు షి యాలును, సున్నీలను ఆఫ్రిదీన్ తెగవారును కలహించియుం డిరి. షియాలతాలూకు భూములను ఆఫ్రిదీనులు వశపరచుకొనిరి.

తమభూములను తమకియ్యలనినదిగా షియాల కోరుచున్నారు. సున్నీలను ఆఫ్రిదీనులు యివ్వజాల మనుచున్నారు.

ఈ విషయము యిరు తెగల వారికిని సంధికుదుర్చుటకై పశ్చిమోత్తర పరగజాల బ్రిటిష్ ప్రభుత్వాధి పతియగు చీఫ్ కమిషనరుగారు పోహుమహిమను ఖానా యందు పెహవ రులో అన్ని తెగలవారిని సమావేశపరచి నేటిదినము (22 తేదీ) సాయంకాలము సభచేసిరి. భై బరుకునును, కట్టాము కనుమల తాలూకు బ్రిటిష్ అధికారులగు డిప్యూటీ కమిషనరుగూడ సభకు విచ్చేసిరి. పోలీసు పటాలములు సభామండరము చుట్టును పహారా యుండబడినవి.

చీఫ్ కమిషనరుగా రుపన్యసించుచు నిట్లుచెప్పిరి:— షియాల తాలూకు భూములన్నియు ఇటీవల ఆఫ్రిదీను తెగవారి వశమయినవి. కనుక వారిభూములను తిరిగి వారికిచ్చి శాంతముగా నుండుటయే మీ కందరికిని మంచిదని నేను సంధి కుదుర్చుటకై వచ్చివాను.

ఆఫ్రిదీను తెగవారు ఇందులకిట్లు జవాబుచెప్పిరి:— ఇంతవరకును బ్రిటిష్ వారు తటస్థభావము వహించిరి. మా రెండు తెగలవారికిని శత్రుత్వము చిరకాలమునుండి వచ్చుచున్నది. ఇది వరలో మా ఆఫ్రిదీను తెగవారి భూములను షియాల వశపరచు కొని యుండినప్పుడు బ్రిటిష్ వారు తటస్థముగానుండిరి. కాని నేడు షియాలభూములను ఆఫ్రిదీనులు తీసికొనినతోడనే బ్రిటిష్ వారు తమ తటస్థభావమును వీడి జోక్యము కలుగజేసికొ నుటతగదు. సభయందు చర్చ తీవ్రరూపమును దాల్చెను. అనేక మార్లు సభ ముగింపబడు నని భయము కలిగెను. చిట్టచివరకు సభలో కల్లోలము హెచ్చుటవల్ల కమిషనరుగారు అధ్యక్షస్థాన మును వీడి సభలోనుండి లేచిపోయిరి.

బ్రిటిష్ వారు బాంబులను నష్టయిచేసి

పోరాటము హెచ్చించలేదా?

సభలో నొక బరక్తాయి తెగవాడు లేచియిట్లుచెప్పెను:—

మే మిదివరకు బ్రిటిష్ వారి కనేకరీతుల సహాయము చేసియుంటిమి. కాని, అవి మన స్వల్ప సుంతుకొనక నేడు ఫియాలకు బ్రిటిష్ వారు బాంబులను తుపాకులను, మందు నుండు సామానులను నష్టయిచేసి పోరాటమును హెచ్చించి తటస్థభావమును వీడి మాపై ప్రయోగించిరి.

అంత నొక యూరోపియను సైనికోద్యోగి లేచి యిట్లు చెప్పెను:— ఆబాంబులు ప్రయోగించుటవల్ల ఆఫ్రిదీను తెగవారు చనిపోయిరిగాని, మీ బరక్తాయి లేవరును మరణించలేదు.

నవాబు మహమ్మదు జహూనుఖానుగారి సమయోచిత ప్రజ్ఞ వలన యీవాగ్ధావము శాంతించి సభవారు ఇతర విషయములను చర్చింప మొదలిడిరి.

ఒక బరక్తాయి తెగవాడు లేచి, యీ సున్నీ షియా కలహముల కంతకును మహమ్మదు అష్టలుగారే నాయకు లని చెప్పెను.

ఇట్లు వాగ్ధావము హెచ్చిన విషయ చీఫ్ కమిషనరు గారు సభలోనుండి లేచిపోయిరి. సమావేశమైన వేర్వేరు తెగ లవారు కూడ కొంత నేపటికి వెనతిపోయిరి. తిరిగి సమావేశ మయ్యెదరని తోచుచున్నది. కాని సాయంకాలము 6 గంటల వరకును ఏవిధమైన సమాధానము కుదురలేదు. (ప్రీ ప్రెస్.)

ఆర్తోరాలో మహత్తనకు

సన్తానము

స్వాగత ప్రతముల నొసగుట

మ్యునిసిపాలిటీ పక్షమున సంఘాధ్యక్షుడు ఇ. ఎస్. ఓక్లె గారు (పోప్యూల్లరు) సన్మానప్రతమును నడిచిరి. భారత ప్రతిష్ఠలను, స్త్రీలను పౌరులను జిల్లాబోర్డువారును ప్రత్యే కముగాను సన్మాని పత్రములను సమర్పించిరి. మోటారుక్రింద బడి చనిపోయిన వృద్ధుడు తన మరణమునకు తానే బాధ్యుడనని మేజిస్ట్రేటుయొడుట తెలుపుటచే నాపై కేసు రద్దుచేయబడి ను. కాని నిజముగా బాధ్యుత నాచే యగును. ఈ కాలమున మోటారుకారులో ప్రయాణముచేయుట అత్యవసరముగా నున్నది గాన, దాని విడుదలకు పిలుచేదుగాని డ్రైవరులు ఒడతెరుగని గర్హముతో నడువగూడదని హెచ్చరించుచున్నాను. యిచటి కాంగ్రెసు వా రా వృద్ధుని అంత్యక్రియలలో పాల్గొన వలెను టకు చింతించుచున్నాను అని ఆ సభలో మహాత్ములు నుడి విరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

కర్నూలు జిల్లా

అర్చకమహాజనసభ-సంద్యాల

శ్రీమాన్ డి. హెచ్. వి. రంగారావులుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

(నిన్నటితరువాయ)

విద్యాభివృద్ధి

విశాఖామస్మిక్సాధన మక, విద్య నుపార్జించుట, మానవుని విద్యుక్తధర్మము. అందర్నకసంఘమునకు ఆగమశాస్త్ర మత్యవసరము. నిర్బంధము ఆగమశాస్త్రముతోపాటు సంస్కృతము వ్యాకరణశాస్త్రము తర్కశాస్త్రము వేదాంతశాస్త్రము ఉండితీరవలెను. ఈవిద్యలను అర్చకబాలరకు గతపుటకు సంఘపక్షమున వెంబడి భగవచ్చాస్త్రకళాలను స్థాపించవలసి నదిగా మనవిచేయుచున్నాను.

అర్చకపత్రిక

ప్రస్తుతపు పరిస్థితులలో పత్రిక అత్యవసరము. పత్రిక లేనిది యేపనియుజరుగ నేరదు. పత్రికసంఘమునకు అన్నివిధ ముల తోడ్పడగలదు. సంఘోద్ధరణకు చేయూతనొసగగలదు. ప్రస్తుతము దేవాదాయ ధర్మాదాయ చట్టములన అర్చకులకు సంఘటింపిన విపరీతపు పరిస్థితులను గమనించి అపారసంఘ నేవాతెత్తుగల స్రీమాన్ వేదాంతం శ్రీనివాసారాధ్యులు అయ్యారాల్లంగారు తమ సర్వస్వములను ధారపోసి అర్చకపత్రి కకు స్థాపించివారు. నడుపుచూవచ్చుచున్నారు.మిజిల్లాలోగల అర్చకులు ప్రతియొక్కరు చందాదారులుగా చేరి పత్రికను తెప్పించుకొనుచు పత్రికను పోషింపవలసినదిగా మనవిచేయు చున్నాను.

కర్తవ్యము

అతిపురాతనముగు మనస్వత్వముల భరించుటకు, దేవస్థా నపుబోర్డువారు, దేవాలయములకమిటివారు, వీరిచే నియమింప బడిన బ్రహ్మీలు, కంకణబద్ధులై కూర్చున్నారు. అక్రమములకు, అన్యాయములకు వెనుదీయకున్నారు; కానిండు. ఇంతమాత్రము నకు మీరెంతమాత్రముభయపడవలదు. మీస్వత్వము తెన్నటికిని భంగింపబడవు, చెక్కుచెదరవు. చిరస్థాయిగానుండగలవు. ఎప్ప టికైనను ధర్మము జయమును, అధర్మము అపజయమును గలిగిం చుక మానవు. కాని అట్లనిమాత్రము ఊరకొనరాదు. చేయగ లప్రయత్నములన్నియు చేయవలెను. మనమొకవిధమున కక్షిని సంపాదించవలెను. అది మనలనెదుర్కొనినకక్షిని నెమర్కొని ఊ ప సంహరించు నదిగా యుండవలెను. ఇట్టి కక్షిని ఏనాడైతే మనము సంపాదించగలమో, ఆనాడే గమ్యస్థానము చేరగలము. ఇట్టి కక్షిని సంపాదించ వలెనన్న ప్ర ప్రథమున ఆర్చకు లందరు యొక్కొక్కరులు గావలెను. సంఘభావము గుడుచ్చు కొనవలెను. త్యాగమును జూపవలెను. కష్టనష్టములకు నోరృకొనవలెను. సర్వస్వములు ధారపోయవలెను. దీక్షాపరులు గావలెను.ఒక క్షణ యముపైనను, ఆదర్శకముపైనను, పద్ధతిపైనను, నడుచు కొన వలెను. కావలసిన ద్రవ్యమును స్వాధీని ముందుగ నిలువ చేయ వలెను. అటుపై కార్య రంగమునకు దిగవలెను. వీటిని వ్యక్తిగత ముగా ఎవరికి వారు సము పార్జించుటయు నెరవేర్చుటయుకడు దుర్లభము. యిందుకుగాను సంఘమును స్థాపించవలెను. సభ్యులు గ చేరవలెను. సంఘమును నడుపుటకు నాయకులు కావలెను. నాయకులు నిష్కల్మష చితులుగను, నిర్భల పృథ్వయులగు యుండవలెను. మామన తిరస్కారములకు నోరృకొనవలెను. కాం ప్రస్థభావులై యుండవలెను. సంఘనేవాతెత్తురులు గావలె ను. త్యాగమును చూపవలెను స్థిరచిత్తులగుండవలెను. కష్టనష్ట ముల కొరృకొనవలెను. స్వాధీనరులుగ నుండరాదు. ఇట్టివారే నాయకులు. ఇట్టి నాయకులు గలవాడే సంఘము వాంఛితార్థ సిద్ధిని బడయగలదు. గమ్యస్థానము చేరగలదు. ప్రస్తుతపు రాజ కీయ దురవస్థనుండి బయల్పడటకు యిది మార్గములు, సాధ నములు, అర్చక మహాజనులారా అలంపకుడు. ఆలకించిన సర్వస్వములు నడించును. వెంటనే సంఘమును స్థాపించు డు, సభ్యులగుజేరుడు. ప్రచార ప్రబోధములకు బయలుదేరుడు. వాం చి తాద్రమలను పొందుడు.

మిమ్మి ఇక్కట్టులనుండి తొలగించి రక్షించుఅర్చాస్వ వియగు నా సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించు చున్నాను.

Printed and Published by K. Nagaswami Reddy, Editor, Anandabharathi Press, 6 & 7, Thambu Chetty Street, Madras.